: પ્રાપ્તિસ્થાન :
પૂજ્યશ્રી ગુલાબવીર પુસ્તક ભંડાર
થાનગઢ (સૌરાષ્ટ્ર)

આ લોકપ્રિય અને બાળવિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસ માટે સુંદર પુસ્તકની અત્યાર સુધીમાં પ્રગટ થયેલ પાંચ આવૃત્તિઓ

આવૃત્તિ	પ્રત	વિ. સં.	વીર સં.
૧લી	૧૦૦૦	૧૯૭૨	૨૪૪૨
૨જી	૫૦૦	૧૯૭૩	૨૪૪૩
૩જી	૫૦૦	૧૯૭૪	૨૪૪૪
૪થી	૧૦૦૦	૧૯૭૮	૨૪૪૮
૫મી	૧૧૫૦	૨૦૧૫	૨૪૮૫

શાન્તમૂર્તિ આત્મનિષ્ઠ મહારાજશ્રી **રૂપચંદ્રજીસ્વામી** તથા મુનિરાજશ્રી **નવલચંદ્રજી** મહારાજશ્રીના સદુપદેશથી તેમજ પ્રેરણાથી દેવકાંબાઇના વર્ષીતપની મંગળકારી તપશ્ચર્યાના સ્મરણાર્થે જિજ્ઞાસુ જ્ઞાનાભ્યાસીને સાદર ભેટ.

: મુદ્રક :
બાબુલાલ મગનલાલ મહેતા
સવિતા પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ-ભાવનગર

સમર્પણ

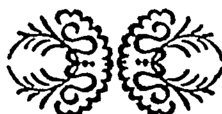
હે મા ! તારા અમારા ઉપર ઘણા જ ઉપકારો એવા છે જેમાંથી એકેનો બદલો અમે આપી શકીએ એમ નથી પરંતુ ફુલ નહીં તો ફુલની પાંખડી એ મુજબ તમારા "વર્ષીતપ" જેવા મહાતપના પૂર્ણાહુતી પ્રસંગે આ પુસ્તક અર્પણ કરીએ છીએ અને સદાયે તમારી શુભાશિષો મળતી રહે અને તમે દીર્ઘાયુ થાઓ એવી ઈશ્વર પાસે પ્રાર્થના.

લિ૦

તમારા જ પુત્રો

ગંગજી કુંવરજી વોરા

વીશનજી કુંવરજી વોરા

અં. સ્વ. શ્રી દેવકાંબાઇનો

જીવન--પરિચય

સં. ૧૯૬૪ના શ્રાવણ વદ ૧૧ના રોજ કચ્છ ગામ શ્રી ભુજપુરના શા ડુંગરશી વાગજી સાવલાની ધર્મપત્ની પ્રમાબાઇની કુખે એમનો જન્મ થયેલો. તે જમાના અનુસાર એમણે કેળવણી લીધેલી સં. ૧૯૭૮ના માગસર માસમાં ચૌદ વર્ષની વયે તેઓશ્રી ગામશ્રી સમાગોગાના શા આશુ દેવજી વોરાના સુપુત્ર કુંવરજી સાથે લગ્નગ્રંથીથી જોડાયા. ગૃહકારભારની કુશળતાને લીધે તેમનો સંસાર-રથ સારો ચાલ્યો તેમને બે પુત્રો અને બે પુત્રીઓ મળી ચાર સંતાનો થયા.

સં ૧૯૯૦માં ૨૬ વર્ષની વયે એમને વૈધવ્ય પ્રાપ્ત થયું. યુવાવસ્થામા આવી પડેલું મહાન સંકટ સમતાભાવે સહન કર્યું. પુત્ર પુત્રીઓને સારા સંસ્કાર અને સારી કેળવણી આપી. પોતે ધર્મપરાયણ જીવન જીવવા લાગ્યા. સાધુ-સાધ્વીઓના જેમ જેમ સંસર્ગમાં આવવા લાગ્યા તેમ તેમ તેમની ધર્મપ્રવૃત્તિ વધવા લાગી.

સં. ૨૦૧૩માં એમને પક્ષઘાતનો હુમલો થયો. આ દર્દ હોવા છતા તેઓએ પોતાના આત્મબળથી સં. ૨૦૧૪ના વૈશાખ મહીનામા 'વર્ષીતપ' જેવી મહાન તપસ્યા શરૂ કરી અને સં. ૨૦૧૫ના વૈશાખ મહિનામાં પૂર્ણ કરી. હજી પણ તેઓ ધર્મકાર્યો કરવા દીર્ઘાયુષી થાય.

પાંચમી આવૃત્તિ પ્રસંગે

પ્રસ્તાવના

સાત્વિક ભોજન ખાવાથી તાત્કાલિક બળ-પ્રાપ્તિ થતી નથી, અન્નનો રસ થાય, રસમાંથી રૂધિર પ્રગટે, રૂધિરમાંથી માંસ-મેદ-અસ્થિ-મજ્જા અને છેવટે શુક્ર-વીર્ય પ્રગટે ત્યારે સાત્વિક બળનો અનુભવ થાય. એવી જ રીતે ધાર્મિક પુસ્તક વાંચ્યું એટલે જ માણસ સદાચરણી બની જતો નથી, તેને માટે આવા પુસ્તકોનું વારંવારનું વાંચન-પરિશીલન હોવું જોઈએ; અને તેને પરિણામે જ તેના હૃદયમાં ધાર્મિક-બીજ ઉદ્ભવે છે.

પોતાના આવાસમાં ધન દાટેલું હોય, છતાં તેના જ્ઞાનના અભાવે પ્રાણી પોતાને ધનહીન માને તેમ આપણા આત્મામાં અનંત શક્તિ ભરેલી છે, પણ આવા પ્રકારના પુસ્તકોના વાંચનના અભાવે માનવી પોતાને અજ્ઞાની સમજે છે. તેવા પ્રાણીઓના જ્ઞાન-વિકાસાર્થે આવા પુસ્તકો દીવાદાંડીની ગરજ સારે છે. આત્મા જો બળિયો બને તો **अप्पा सो परमप्पा** બની શકે છે. અને તેને બળવાન, સંસ્કારી, સદાચરણી બનવા માટે આવા પુસ્તકો ભોમિયા જેવા નીવડે છે.

યોધ્ધો ગમે તેવો પરાક્રમી હોય, પણ તેને જો લાકડાની બુઠી તલવાર આપી રણમેદાનમાં મોકલવામાં આવે તો તેનું પરિણામ શું આવે ? તેવી જ રીતે આપણા બાળકોને આવા પુસ્તકો દ્વારા ધાર્મિક જ્ઞાન ન આપીએ તો તેના પાસેથી ધર્માચરણી કે સદાચરણી થવાની આશા શી રીતે રાખી શકીએ ?

જીવન-સુધારણા માટે શાસ્ત્રકારોએ અનેક માર્ગો પ્રબોધ્યાં છે તેમાં મુખ્ય જ્ઞાન, વિનય, વિવેક, મર્યાદિત ત્યાગ માર્ગ અને સદાચરણ છે. **જૈન શિક્ષણ પાઠમાળાના** અઠાવીસ પાઠ દ્વારા માનવી સદાચરણી અને નૈતિક કેવી રીતે બની શકે તેનો નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો

છે અને શ્રી જિનાદિ સ્તુતિસંગ્રહ દ્વારા પ્રભુભક્તિ, ગુણુ-સંકીર્તન, પ્રભુસ્તુતિ વિગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

આ પુસ્તકની પાંચમી આવૃત્તિ પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે, એ જ તેની જનપ્રિયતાની નિશાની છે. હિંદી ભાષામાં પણ આ પુસ્તકનો અનુવાદ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે અમો ઇચ્છીએ છીએ કે આવા પુસ્તકોનો વિશાલ પ્રમાણમાં પ્રચાર થાય, જેથી નવયુવાન પ્રજામાં ધાર્મિક અંકુરાઓ વિકસે.

આ મારા કાર્યમાં મુનિરાજશ્રી કેવળચંદ્રજી મુનિશ્રીએ સંપાદન વિગેરેમાં સારો સહકાર આપેલ છે, જે ન ભુલાય તેવી હકીકત છે.

કચ્છ–બીદડાવાળા સ્વ. શા વીરજી મુરગ ગોગરીના શ્રેયાર્થે તેમના સુપુત્રો શ્રી તલકશીભાઈ, શ્રી કલ્યાણજીભાઇ, શ્રી જેઠાલાલભાઇ તથા શ્રી ધનજીભાઇએ આ પુસ્તકની ૫૦૦) નકલો, કચ્છ–સમાઘોઘાવાળા શ્રી ગાંગજી કુંવરજી તથા શ્રી વીસનજી કુંવરજીએ તેમના માતુશ્રી દેવકાંબાઇએ વર્ષીતપ જેવી ઉગ્ર તપશ્ચર્યા કરી તેના સ્મરણુ તરીકે ૪૦૦) નકલો અને લીંબડીવાળા શા રસીકલાલ ત્રંબકલાલે તેમના સ્વ. પિતાશ્રી ત્રંબકલાલ કસ્તુરચંદના શ્રેયાર્થે ૨૫૦) અઢીસો નકલો પ્રકાશિત કરાવી જ્ઞાનપ્રચારનો અને જ્ઞાન–દાનનો અમૂલો લહાવો લીધો છે.

અંતમાં, એટલું જ જણાવવું પર્યાપ્ત ગણાશે કે–આ પુસ્તકના વાંચન–મનન અને પરિશીલનદ્વારા વાચક બંધુઓ શ્રાવકના માર્ગાનુસારીપણાના ગુણોથી વિભૂષિત બને અને સમ્યગ્ રત્નત્રયીના આરાધનમાં ઉજ્જવળ બની મોક્ષમાર્ગનો મુસાફર બને. ૐ શાન્તિ.

કચ્છ–ગુંદાલા
સં. ૨૦૧૫
ભાદરવા શુદ ૨

લિ૦
મુનિ રૂપચંદજી
મુનિ નવલચંદ્રજી

પ્રકાશકનું નિવેદન

અમારા પૂજ્ય માતુશ્રી દેવકાંબાઈનાં વર્ષીતપના પારણાની ખુશા-લીમાં આ પુસ્તક પ્રકાશિત કરવા અમારી ભાવના થઇ છે. વળી આ પુસ્તકની ઉપયોગિતા સંબંધે અગાઉ ચાર આવૃત્તિઓ પ્રકાશિત થયેલ છે. તેમજ હિન્દી ભાષામાં પણ તેનું ભાષાંતર પ્રસિદ્ધ થઇ ચૂક્યું છે. અને કેટલીક જૈન શાળાઓમાં તેનો નિયમિત અભ્યાસ પણ કરાવવામાં આવે છે. આ પુસ્તકની માહિતી અંગે પ્રથમ આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના વાંચ-વાથી ખ્યાલમાં આવશે

શાંતમૂર્તિ મોટા મહારાજશ્રી રૂપચંદ્રજી સ્વામી, મુનિરાજ નવલ-ચંદ્રજી સ્વામી તથા મુનિરાજ કેવલચંદજી સ્વામીએ આ પુસ્તકની ચોથી આવૃત્તિનાં આધારે પાંચમી આવૃત્તિનું સંશોધન કરેલ છે. વિશેષમાં મહારાજ શ્રી નવલચંદ્રજી સ્વામીએ સંગ્રહિત શ્રી જિનાદિ **સ્તુતિસંગ્રહ** પણ આ પુસ્તકની સાથે પ્રકાશિત કરેલ છે.

ભાવનગરનિવાસી **શાહ બાલુભાઇ રૂગનાથભાઇએ** મુફ તેમજ પુસ્તક છપાવવા માટે સઘળી વ્યવસ્થા કરી આપેલ છે તે માટે તેઓ પણ યશભાગી છે.

આ અત્યંત ઉપયોગી પુસ્તકની પાંચમી આવૃત્તિની ચારસો નકલો અમારા પૂજ્ય માતુશ્રી દેવકાંબાઇની તપશ્ચર્યાના સ્મરણાર્થે પ્રસિધ્ધ કરેલ છે. અને જિજ્ઞાસુઓ અને વિદ્યાર્થીઓને ભેટ આપવાનું યોગ્ય માન્યું છે. આશા છે કે વિદ્યાર્થીઓ તેનો સદુપયોગ કરશે. અને જૈનશાલાના વ્યવસ્થાપકો જૈનશાલાના નિત્યના અભ્યાસક્રમમાં એને સ્થાન આપશે.

આ પુસ્તક તૈયાર કરવામા જે જે મુનિરાજો, વિદ્વાનો તથા સ્વધર્મી બંધુઓએ શ્રમ લીધો છે તે બદલ તેઓશ્રીના આભારી છીએ.

જ્ઞાનપિપાસુઓ અવશ્ય આનું પઠનપાઠન કરી સ્વપર આત્માનું શ્રેય કરે. એજ ભાવના.

લિ.

હેમરાજ લાલજી એન્ડ કું.
જનરલ મર્ચંટ એન્ડ કમીશન એજન્ટ
૧૪, ઇસ્ટ માસી સ્ટ્રીટ, મદુરાઇ

ગાંગજી કુંવરજી વોરા
વીશનજી કુંવરજી વોરા
કચ્છ–સમાગોગા

પહેલી આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના.

ધર્મની પ્રવૃત્તિ બે રીતે થાય છે, દેખવાથી અને જાણવાથી. પરંપરાથી ચાલી આવતી ક્રિયા જોઇને જે પ્રવૃત્તિ થાય છે તેમાં વખતે ન્યૂનતા રહી જાય છે, કેમકે ચાલી આવતી પરંપરા વખતે શુદ્ધ હોય છે અને વખતે અશુદ્ધ થઈ ગયેલ હોય છે. કૂવાનું પાણી બગડેલું હોય તો હવાડામા પણ તે બગડેલું જ પાણી આવે છે, તેથી કેટલીક વાર દેખાદેખીની પ્રવૃત્તિમાં ઘણી અશુદ્ધિ થઇ જાય છે. બગડેલું પાણી પીનારને જેટલું નુકસાન કરે છે તેટલું જ નુકસાન અશુદ્ધ ક્રિયા આત્માને પહોંચાડે છે. આથી બચવાનો ઉપાય જ્ઞાન અને જ્ઞાનના પુસ્તકો છે.

ચાલુ સમયમાં મ્હોટી ઉમરના માણસો કે જે હમેશ ઉપાશ્રયમાં આવે છે, સામાયિક આદિ ક્રિયાઓ કરે છે, તેમની પણ ધાર્મિક પ્રવૃત્તિ પદ્ધતિપૂર્વકની જણાતી નથી, તો પછી વિદ્યાર્થીઓ કે જેઓ વ્યવહારિક અભ્યાસના બોજાથી એટલા દબાએલા હોય છે કે ધાર્મિક સ્થાનમાં આવવાનો પણ તેમને વખત મળતો નથી તેવા વિદ્યાર્થીઓમાં શુદ્ધ પ્રવૃત્તિનું જ્ઞાન ક્યાંથી હોય?

એકાદ એવું પુસ્તક હોય કે જેથી વિદ્યાર્થીઓ અને મ્હોટા માણસો કેવી રીતે દરેક ક્રિયા શુદ્ધ રીતે કરવી તે જાણી શકે તો તેથી બગડેલી ક્રિયા–પરંપરા કંઇક સુધરે એવા એક ન્હાના પુસ્તકની મોટી અગત્ય મને જણાઇ. દરમ્યાન લીંબડી સંપ્રદાયના વિદ્વાન પૂજ્ય મહારાજ શ્રી ગુલાબચંદ્રજી સ્વામીની યોજેલી એક ચોપડી કે જે જામનગરનિવાસી રા. આણંદજી તારાચંદભાઇએ જૈનશાળાના વિદ્યાર્થીઓના ઉપયોગ સારૂ કેટલાંક વરસ પહેલાં છપાવી બહાર પાડી છે, તે મારા જોવામાં આવી આ ચોપડી શિક્ષણરૂપે ઠીક છે પણ તેમાં કાંઈક સુધારાવધારાની મને જરૂરીઆત જણાઇ, તેથી આ

ચોમાસામાં અત્રે બિરાજતા પૂજ્ય મુનિમહારાજ શ્રી ગુલાબચંદ્રજી સ્વામી તથા મહારાજ શ્રી વીરજીસ્વામીને સુધારોવધારો કરવાની મેં વિનંતિ કરી. મહારાજશ્રીએ મારી વિનંતિ મંજૂર રાખી, તે ચોપડી વધારે ઉપયોગી થાય, વિદ્યાર્થીઓ તેમજ મ્હોટાઓને બોધદાયક બને તેવી શૈલીથી સાદી ભાષામાં ક્રમપૂર્વક યોજી તૈયાર કરી દેવાની મારા ઉપર કૃપા કરી, તેથી તેમનો અત્યંત આભાર માનું છું.

આ ચોપડીમાં જુદા જુદા પાઠો યોજવામાં આવ્યા છે. તેમા એકેક વિષયની જુદી જુદી કલમો બાંધેલી છે. મુખ્યત્વે નીતિ, વ્યવહાર, સદાચાર અને ધાર્મિક ક્રિયા એ ચાર વિષયોનો સમાવેશ કર્યો છે. એકેક વિષયને નિબંધરૂપે કે ભાષણરૂપે ચર્ચવામાં આવે તો પુસ્તકનું કદ વધી જાય અને વાંચનારને કદાચ કંટાળો આવી જાય, એટલા માટે ટૂંકામાં આદેશરૂપે શિક્ષાવાકયો યોજવામા આવ્યાં છે.

આ લઘુ પુસ્તક વિદ્યાર્થી તેમજ મ્હોટા માણસો દરેકને પહેલેથી છેડે સુધી વાચવાની હું ખાસ ભલામણ કરૂં છું, એટલુંજ નહિ પણ તેમાંની દરેક કલમનો પોતે અમલ કરવા અને પોતાના આશ્રિત જિજ્ઞાસુઓની પાસે અમલ કરાવવા હું આગ્રહપૂર્વક વિનતિ કરૂં છું. જૈનશાળાના વિદ્યાર્થીઓને આ પુસ્તક અતિ ઉપયોગી થઇ પડશે એમ મારી માન્યતા છે, કેમકે આથી ધર્મસ્થાનમાં કેવી રીતે જવું, ત્યાં જઇને શું કરવું, વ્યાખ્યાન કેવી રીતે સાંભળવું, ગુરુનો વિનય કેમ કરવો, દેવ, ગુરુ અને ધર્મની પિછાન કેમ કરવી, વ્યવહાર કેમ શુદ્ધ કરવો, વ્યાપારને અંગે નીતિનું પાલન કેવી રીતે કરવું, સામાયક વગેરે દરેક ક્રિયા નિયમસર અને વિધિપૂર્વક કેવી રીતે કરવી, દાન કેવી રીતે દેવું, અને શ્રાવકના ગુણો કેમ પ્રાપ્ત કરવા વગેરે વિષયોનું બારીકાઇથી વર્ણન કરેલું છે. તેના શિક્ષણથી કુમળા મગજમાં સારા સંસ્કારો પડે તો વિદ્યાર્થીનું સમસ્ત જીવન સુધર્યા વિના રહે નહિ

મોતીશાના દેરાસરમાં
મઝગાંવ, મુંબઇ

એમચંદ એન. ભાવસાર

सम्यग्ज्ञानदर्शनचारित्राणि मोक्षमार्गः ॥

ભાગવતી દીક્ષા આદરવાના ઉમેદવાર ભાવિક ભાઈઓ તથા બેનોએ પાળવાના ૨૭ નિયમો.

(૧) સચિત્ત (કાચું) પાણી પીવાય નહિ.

(૨) સચિત્ત વસ્તુ ખવાય નહિ.

(૩) ઉઘાડે મુખે બોલાય નહિ. ધર્મસ્થાનકમાં મુહપત્તિ મુખ પર બાંધીને રાખવી અને ધર્મસ્થાનક બહાર જવાનું થાય ત્યારે ઉત્તરાસંગ અગર હાથમાં રુમાલ રાખવો.

(૪) ગાદલું, ઢોલીયો, ખાટલો વપરાય નહિ.

(૫) હીંડોલા ખાટ, ખુરશી, આરામખુરશીએ બેસાય નહિ.

(૬) નાટક, સિનેમા, ભવાઇ, નટ, બાજીગર વગેરેની કોઇ પણ જાતની રમતો રમાય નહિ અને તમાસો જોવાય નહિ.

(૭) ચોપાટ, ગંજીપતો, કોડા, વગેરેની કોઈપણ રમત રમાય નહિ.

(૮) ચા, પાન, બીડી, છીંકણી, સોપારી વગેરે મુખવાસ કોઈ પણ જાતનું વ્યસન રખાય નહિ.

(૯) કાચે પાણીએ નવાય નહિ.

(૧૦) પોતાની જાતે કાચે પાણીએ કપડાં ધોવાય નહિ.

(૧૧) બુટ, ચંપલ, સેન્ડલ વગેરે વિવિધ જાતના જોડા પહેરાય નહિ.

(૧૨) વાયલ, અવલગંડી, બોસકી જેવા બારીક અને મોહક વસ્ત્રો વપરાય નહિ.

(૧૩) સાદા પોષાક સિવાય કપડા, દાગીનાનો કે ઘડીયાળનો મોહ રખાય નહિ.

(૧૪) અત્તર, સેન્ટ વગેરે સુગંધી પદાર્થો વપરાય નહિ.

(૧૫) આરંભ સમારંભ કરાય નહિ તેમજ અગત્યના કારણ સિવાય સંસારી કામો કરાય નહિ.

(૧૬) રાત્રિના ભાગમાં ચારે આહારનો ત્યાગ કરવો.

(૧૭) સવાર સાંજ બે વખત પ્રતિક્રમણ કરવા. સવાર, બપોર સાંજ ત્રણે વખત એકેક સામાયિક આદરે તેમજ નવકાર મહામંત્રના જાપની એકેક માળા અવશ્ય ગણવી.

(૧૮) આઠમ પાખીના ઉપવાસ અગર એકાસણાં કરવા.

(૧૯) બીજ, પાંચમ, અગીયારસનાં પોરસી અથવા દ્રવ્ય ધારણા કરવી અને નવકારસી ચોવિહાર દરરોજ કરવા.

(૨૦) સંસારી વાતો ઉપર તેમજ બહારની પ્રવૃત્તિમાં ધ્યાન ન આપતાં કાયમ જ્ઞાનાભ્યાસમાં રહેવું

(૨૧) કોઈના સામે ક્રોધ કલેશ કરે નહિ, અને પ્રકૃતિ ઉપર સંયમ રાખે.

(૨૨) જૂઠું બોલાય નહિ. (૨૩) ચોરી કરાય નહિ

(૨૪) બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરે અને કુચેષ્ટા કરાય નહિ.

(૨૫) ગુરુ ગુરુણી વગેરે નાના મોટા સર્વની સાથે વિનયથી વર્તે તેમજ સવાર સાંજ ગુર્વાદિક સર્વ મુનિરાજોને વંદન કરે અને ગુરુની આજ્ઞામાં રહે.

(૨૬) સહનશકિત કેળવવી અને જ્ઞાનાભ્યાસ નિયમિત ચાલુ રાખવો.

(૨૭) હંમેશા નમ્ર, સરલ અને શાંત સ્વભાવમા રહે અને ત્યાગ-વૈરાગ્યમાં ઝીલે.

–સંકલના કરનાર–

સ્થવિર પદવિભૂષિત તપસ્વી મહારાજશ્રી **શામજીસ્વામી**

....વિ ષ યા નુ ક્ર મ....

જૈન શિક્ષણ પાઠમાળા

પૂરવણી

[પૃષ્ઠ ૧૨૬ પર જે યાદી આપેલ છે તેનું અનુસંધાન]

(૮૨) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર ધોલેરા સૌરાષ્ટ્ર
(૮૩) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય રંગપુર ,,
(૮૪) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય હડાળા ,,
(૮૫) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય બાજરડા ,,
(૮૬) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય દેવપરા ,,
(૮૭) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય કમાલપર ,,
(૮૮) ,, ,, ,, ઝોળાલા ,,
(૮૯) ,, ,, ,, ખંભલાવ ,,
(૯૦) ,, ,, ,, ભલગામડા ,,
(૯૧) ,, ,, ,, મોટા ટીંબલા ,,

(૯૨) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય શીંહાણી ,,
(૯૩) ,, ,, ,, દેવળીયા ,,
(૯૪) ,, ,, ,, તલશાણુા ,,
(૯૫) શ્રી લવજીસ્વામી જૈન લાયબ્રેરી અંકેવાલીયા ,,
(૯૬) ,, ,, ,, ,, ,, વશતડી ,,
(૯૭) ,, ,, ,, ,, ,, ખોડુ ,,
(૯૮) ,, ,, ,, ,, ,, ખાટડી ,,
(૯૯) ,, ,, ,, ,, ,, ઢુવા ,,
(૧૦૦) શ્રી લવજીસ્વામી જૈન લાયબ્રેરી ભ્રગુપુર ,,
(૧૦૧) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય ચોકડી ,,
(૧૦૨) ,, ,, ,, મોરવાડ ,,
(૧૦૩) ,, ,, ,, નાગડકા ,,
(૧૦૪) ,, ,, ,, નોળી ,,
(૧૦૫) ,, ,, ,, પીપરાળી ,,
(૧૦૬) શ્રી લવજીસ્વામી જૈન લાયબ્રેરી ભાદલા ,,
(૧૦૭) ,, ,, ,, ,, ,, ખીરસરા ,,
(૧૦૮) ,, ,, ,, ,, ,, રાજપરા ,,
(૧૦૯) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય હોળીયા ,,
(૧૧૦) ,, ,, ,, ઉમરડા ,,
(૧૧૧) ,, ,, ,, ચોરવીરા ,,
(૧૧૨) ,, ,, ,, ગુંદીઆળી ,,
(૧૧૩) ,, ,, ,, ફૂલગામ(મુંજપર) ,,
(૧૧૪) ,, ,, ,, તીથવા ,,
(૧૧૫) ,, ,, ,, વીરપર ,,
(૧૧૬) શ્રી લવજીસ્વામી લાયબ્રેરી મોરણી ,,
(૧૧૭) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય જેતપુર ,,
(૧૧૮) સ્થાનકવાસી છકોટી જૈન સ્થાનક શરકારપર (પૂર્વ કચ્છ)
(૧૧૯) ,, ,, ,, ,, થોરીઆરી ,,

(૧૨૦) સ્થાનકવાસી છકોટી જૈન સંઘ ધાણીથર ,,
(૧૨૧) સ્થાનકવાસી છકોટી જૈન સ્થાનક બાદરગઢ (વીથરોઇ) ,
(૧૨૨) ,, ,, ,, ,, ખીરઈ ,,
(૧૨૩) ,, ,, ,, ,, સલારી ,,
(૧૨૪) ,, ,, ,, ,, નંદાસર ,,
(૧૨૫) ,, ,, ,, ,, વણોઈ ,,
(૧૨૬) ,, ,, ,, ,, ભરૂડીયા ,,
(૧૨૭) ,, ,, ,, ,, ખેંગારપર ,,
(૧૨૮) ,, ,, ,, ,, કકરવા ,,
(૧૨૯) ,, ,, ,, ,, વામકા ,,
(૧૩૦) ,, ,, ,, ,, શીવલખા ,,
(૧૩૧) ,, ,, ,, ,, ચીતરોડ ,,
(૧૩૨) ,, ,, ,, ,, સીકરા ,,
(૧૩૩) સ્થાનકવાસી છકોટી જૈન સ્થાનક ખેડોઈ કચ્છ
(૧૩૪) ,, ,, ,, ,, ચંડીયા ,,
(૧૩૫) ,, ,, ,, ,, ભુવડ ,,
(૧૩૬) જૈન ધર્મ સ્થાનક કુદરોડી ,,
(૧૩૭) જૈન ધર્મ છકોટી સ્થાનક ટોડા ,,
(૧૩૮) ,, ,, ,, ,, મોટી ખાખર ,,
(૧૩૯) જૈન ધર્મ સ્થાનક નાની ખાખર ,,
(૧૪૦) જૈન ધર્મ છકોટી સ્થાનક ફરાદ્રી ,
(૧૪૧) ,, ,, ,, પુનડી ,,
(૧૪૨) જૈન ધર્મ સ્થાનક મંજલ ,,
(૧૪૩) ,, ,, ,, દરશડી ,,
(૧૪૪) જૈન ધર્મ છકોટી સ્થાનક કોડાય ,,
(૧૪૫) ,, ,, ,, ,, દુર્ગાપુર ,,

શુદ્ધિ પત્રક

જૈન શિક્ષણ પાઠમાળા

પૃષ્ટ	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૫	૧	તિથિ	તીથિ
૫	૩	ઉજમણામાં	ઉજવવામાં
૬	૧૫	ઘાસરેસ	ઘાસ—રેશ
૧૮	૨૧	મજન	મંજન
૧૯	૬	જુ	જું
૨૨	૨૨	પ્રસારી	પશારી
૨૩	૭	૦	જગા
૨૬	૨૧	વિષ્ઠા	વિષ્ટા
૨૯	૯	(કુટાસણું)	(આશનીયું)
૨૯	૧૦	વસ્ત	વસ્ત્ર
૨૯	૨૩	ઉચ્ચારી જવા	બોલી જવા
૩૦	૩	કઉસગ્ગ	કાઉસગ્ગ
૩૨	૨૩	સાવદ્યાક્રિયા	સાવદ્યક્રિયા
૩૪	૨	ચઉવિહારા ત્યાગનો ઉપવાસ	ચવવિહારો ઉપવાસ
૩૮	૩	સ્ફાટિક	સ્ફટિક
૩૮	૬	ચોંદશ	ચૌદશ
૪૦	૨	દનચર્યા	દિનચર્યા
૪૩	૭	વહેરાવવો	વહોરાવવો
૪૩	૧૩	વહેરાવવો	વહોરાવવો
૫૪	૧૭	મુનુષ્ય	મનુષ્ય
૫૫	૩	અધ:પતિત	અધ:પતન

શ્રી જિનાદિ સ્તુતિસંગ્રહ

પૃષ્ઠ	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૫૭	૧૨	मङ्गलाष्टक	मङ्गलाष्टकम्
૫૭	૧૬	पाठका	पाठकाः
૫૮	૮	त्वाम्त्रै	त्वामें
૫૮	૨૩	ख्रं	ख
૫૮	૨૪	वो	चो
૫૯	૩	वदते	वदति
૬૦	૨	જ્યૌં	જ્યું
૬૧	૧૨	સાથ	આથ
૬૨	૧	૬૭	૬૯
૬૨	૨૩	પદ્મપ્રભુ	પદ્મપ્રભ
૬૩	૧૬	ચંદ્રપ્રભુ	ચંદ્રપ્રભ
૬૩	૨૪	ચંદ્રપ્રભુ	ચંદ્રપ્રભ
૬૫	૨	આપે	ગોપે
૬૬	૧૭	ખંડ	ખટ
૬૬	૨૦	સોભ	સોગ
૬૭	૬	નવવિધ	નવનિધ
૬૯	૨	જિનચંદ્ર	જિનચંદ
૬૯	૩	છન્દ	છન્દ
૭૧	૧૯	વીરવચનથી	વીર(ચંદ્ર)વચનથી
૭૩	૧૨	પચીશ	પચ્ચીશ
૭૫	૧૮	અખેદ	અખંદ
૭૬	૭	ભાવે	ભાવ
૭૮	૨	અવિકારી	અવિકારો
૭૮	૫	તારો	લારો
૮૦	૩	દીઠી	દીઠા

પૃષ્ઠ	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૮૦	૫	જીત	જીતી
૮૧	૧	આમિતા	સ્વામીના
૮૧	૮	ચ્યવી	ચવી
૮૫	૧૦	મજૂર	મંજૂર
૮૫	૧૪	જયમ, તમ	તુમ
૮૫	૧૯	મનેતો	મનેતે
૮૬	૯	વખાણો	વખાણે
૮૬	૧૦	માણો	માણે
૮૬	૧૪	અમલ	અચલ
૮૭	૧૫	કૃપાળ	કૃપાળા
૮૮	૯	શર૯	શર૫
૯૧	૯	જેવો તેવો	જેવો તેવો તોય તાહરોરે
૯૨	૧૪	નદ	નંદ
૯૨	૨૩	વાલમની વાટ	મહાવીરની વાટ
૯૩	૨૦	હૈય	હૈયા
૯૪	૬	દુઃખદંદરે	દુઃખદન્દરે
૧૦૦	૩	૦ નવમા સુવિધિનાથને વંદું મેરે મનવા	
૧૦૦	૬	૦ દશમા શીતલનાથ દેવ અગ્યારમા શ્રેયાંસનાથને વંદું મેરે મનવા બારમા વાસુપૂજ્ય દેવ. જપવાદે ૩	
૧૦૦	૧૧	૪	૫
૧૦૦	૧૬	૫	૬
૧૦૦	૨૦	૬	૭
૧૦૦	૨૪	ભર્યા છે	ઝર્યા છે
૧૦૮	૩	विघ्न	विघ्न
૧૦૯	૨	त	तं
૧૧૦	૧૩	શણુધાર	શણુધાર

જૈન શિક્ષણ પાઠમાળા

શ્રી મહાવીર પ્રભુની સ્તુતિ

(રાગ માઢ—ગુણવંતી ગુજરાત-એ લય.)

જયવંતા પ્રભુવીર, હમારા જયવંતા પ્રભુવીર;
શાસનનાયક ધીર, હમારા જયવંતા પ્રભુવીર. એ ટેક.

શાસ્ત્ર સરોવર સરસ આપનું, તત્ત્વ રસે ભરપૂર;
તેમાં ન્હાતાં તરતાં નિત્યે, શુદ્ધ થાય અમ ઉર. હમારા ૧

સાત્વિકભાવે જેહ પ્રકાશ્યું, વાસ્તવિક તત્ત્વ સ્વરૂપ;
આસ્તિકતામાં રમિયે તેથી, આનંદ થાય અનૂપ હમારા ૨

આપ પ્રકાશિત જ્ઞાન બગીચે, ખીલ્યા છે બહુ ફૂલ,
સુગંધી વાયુની સરસ લ્હેરથી, અમે થઈએ મશગૂલ. હમારા ૩

આપ વિશાલ વિચાર ભૂમિયે, ઉછર્યાં કલ્પ અંકુર;
રસભર તેનાં ફળ ચાખીને, રહેશું આપ હજૂર. હમારા ૪

નામ આપનુ નિશદિન પ્યારું, રમી રહ્યું અમ ઉર;
તેની ખાતર પ્રાણ અર્પવા, અમે છીયે મંજૂર. હમારા ૫

માર્ગ બતાવવા અમ ઉપર જે, કર્યો મહાઉપકાર;
અર્પણ કરીએ સર્વ તથાપિ, થાય ન પ્રત્યુપકાર. હમારા ૬

ચરણ આપના શરણ હમારે, જન્મ મરણ ભય દૂર,
લોભી ચાતક રત્નચંદ્રજી; તુમ દર્શન આતૂર હમારા ૭

પાઠ ૧ લો

નીતિબોધ.

૧. જૂઠું કદી પણ બોલવું નહિ; બોલીને બદલવું નહિ.
૨. ખોટા ખત-દસ્તાવેજ લખવા નહિ; બનાવટી-ખોટા કાગળ લખવા નહિ.
૩. ખોટું નામું કે ખોટા હિસાબ કરી કોઈને છેતરવા નહિ.
૪. કોઈની થાપણ ઓળવવી નહિ.
૫. ખોટી સાક્ષી પૂરવી નહિ, તેમ ખોટા સોગંદ ખાવા નહિ
૬. કોઇને કુબુદ્ધિ કે ખોટી સલાહ આપવી નહિ.
૭. વ્યાપારમાં કોઇને ઓછું દેવું નહિ, તેમ અધિક લેવું નહિ.
૮. વ્યાપારમાં એક વસ્તુ બતાવી બીજી આપવી નહિ.
૯. તોલ-માપમાં ફેરફાર રાખવો નહિ, અર્થાત્ સરકાર કે કમીટીએ મુકરર કરેલા તોલ-માપમાં ન્યૂનાધિકતા ન રાખવી.
૧૦. વ્યાપારના સારા માલમાં હલકા માલની ભેળસેળ કરવી નહિ.
૧૧. વેચવાની વસ્તુઓમાં ધૂળ, ભુસ્સો, રેતી, ચરબી, પાવડર વગેરે ચીજો મેળવવી નહિ
૧૨. ચોરી કરવી નહિ, તેમ ચોરીનો માલ ખરીદવો નહિ
૧૩. ચોર, કલાલ, કસાઇ, વેશ્યા, દારૂડીયા વગેરે હિંસક

અને દુષ્ટ માણસોની સાથે લેનીદેનીનો વ્યવહાર કરવો નહિ.

૧૪. લોકનિંદ્ય ધંધો કરવો નહિ, તેમ તેવા ધંધાની દલાલી પણ કરવી નહિ.

૧૫. વિશ્વાસઘાત કે ઠગાઈ કરવી નહિ તેમજ તેનો ધંધો પણ કરવો નહિ.

૧૬. કોઇનો પણ પૈસો વ્યાજે લઈ દાનત બગાડવી નહિ તેમ ધર્માદા કરેલું દ્રવ્ય ઘરમાં વાપરવું નહિ અને વગર વ્યાજે રાખવું નહિ.

૧૭. દાણચોરી વગેરે રાજ્યવિરુદ્ધ વ્યાપાર કરવો નહિ.

૧૮. કન્યાવિક્રય, વૃદ્ધવિવાહ, બાળલગ્ન કરવાં-કરાવવાં નહિ તેમજ તેવી સલાહ પણ કોઇને આપવી નહિ.

પાઠ ૨ જો

સદાચાર.

૧ ખરાબ માણસની સોબત કરવી નહિ, પણ સારા માણસોનો સહવાસ રાખવો.

૨. કોઇને દુઃખ દેવું નહિ, પણ દુઃખી માણસને બનતી મદદ કરી તેનું દુઃખ દૂર કરવું

૩. સલાહ લેવા આવનારને સાચા દિલથી સાચી સલાહ આપવી.

૪. સ્વધર્મી ભાઈઓની સેવાભક્તિ કરવી, રસ્તામાં કે ઘેર જ્યાં સ્વધર્મી મળે ત્યાં 'જય જિનેંદ્ર' કરી સત્કાર કરવો.

૫ કોઈ પણ વખતે ન્યાયનો પક્ષ લેવો, પણ અન્યાયના પક્ષમાં ભળવું નહિ, પંચાયતમાં ભળવું પડે તો અન્યાય ન કરવો.

૬. અપકાર કરનારનો પણ ઉપકાર કરવો.

૭. કોઈ પણ કામની શરૂઆત કરતાં નવકાર મંત્રનું સ્મરણ કરવું.

૮. ઘરમાં લુચ્ચા, લબાડ, નાસ્તિક અને ભ્રષ્ટ માણસનો પગપેસારો થવા દેવો નહિ.

૯. પોતાના આશ્રિત જનોની હમેશ સંભાળ લેવી; તેમને અનીતિને માર્ગે જતાં અને ખરાબ સોબતથી અટકાવવા.

૧૦. દ્રવ્ય હોય તો લોભવૃત્તિથી તેનો સંચય ન કરતાં ઉદારતા રાખી સારી સારી સંસ્થાઓ સ્થાપવી અથવા તેમા સહાયતા કરવી.

૧૧ આશ્રિત જનાવરોની બરાબર સંભાળ લેવી; પાંજરા-પોળ જેવી સંસ્થાઓમાં જાતે જઈ દેખરેખ રાખવી; ધર્મદલાલી કરવાથી પણ ઘણો લાભ મળે છે.

૧૨. નાટક, ચેટક કે સિનેમા–મોજશોખમાં પૈસાનો દુર્વ્યય ન કરતાં કરકસર કરવી અને બચાવેલ પૈસો સારે માર્ગે વાપરવો.

૧૩. પરસ્ત્રીની સ્વપ્ને પણ વાંચ્છા કરવી નહિ; સ્વસ્ત્રી સાથે પણ અતિ વિષયવાસના રાખવી નહિ; પર્વતિથિઓમાં બ્રહ્મચર્યવ્રત પાળવાની ટેવ રાખવી.

૧૪. ધર્મની મ્હોટી તિથિઓમાં યથાશક્તિ દાન, શિયલ, તપ કરવું. દાનમાં પણ જ્ઞાનદાનને પ્રથમ જગ્યા આપવી.

૧૫. વરસી તપ કે તપસ્યાના ઉજમણામાં ફજુલ ખર્ચ ન કરતાં પુસ્તકાદિની પ્રભાવના કરવી કે સાધર્મિક સહાયક-ફંડમાં અથવા વિદ્યોત્તેજક સંસ્થાઓમાં દાન કરવું.

૧૬ કમાણીમાંથી અમુક ટકા શુભ ખાતાના કાઢવા અને તે વાપરી નાખવા.

પાઠ ૩ જો

સંપ

૧ સંપ ત્યાં જય અને સંપ ત્યા લક્ષ્મી છે.

૨ સંપ ત્યાં સિદ્ધિ અને સંપ ત્યાં વૃદ્ધિ છે.

૩. સંપ ત્યાં આબાદી અને સંપ ત્યાં આનંદ છે.

૪. સંપ ત્યાં હિંમત અને સંપ ત્યાં જીત છે.

૫. સંપ ત્યાં સન્માન અને સંપ ત્યાં જ્ઞાન છે.

૬ સંપ ત્યાં પ્રેમ અને સંપ ત્યાં ક્ષેમ છે.

૭. સંપ ત્યાં જાહોજલાલી અને સંપ ત્યાં નિત્ય દીવાળી છે.

૮. લાખો રૂપીયા મળવાથી જે શાન્તિ ન મળી શકે તે શાન્તિ સંપથી મળે છે.

૯. લાખો માણુસના લશ્કરના બલ કરતાં સંપનું બળ અધિક છે.

૧૦. જેના પક્ષમાં સંપ છે તે પક્ષનો વિજય છે.

૧૧. સાધારણ મનુષ્યો સંપના બળથી રાજ્યની સામે લડત ચલાવી સુધારો કરાવી શકે છે.

૧૨. બાવલ બોરડીના કાંટા જેવી જડ વસ્તુ પણ સંપના બલથી પાક અને ગામનું રક્ષણ કરી શકે છે.

૧૩. તંતુઓ સંપના બળથી માણસને ટાઢ અને તાપથી બચાવી શકે છે

૧૪. લોઢાની નાની કડીઓમાં સંપ થાય છે તો હાથી જેવા મોટા જાનવરને રોકી રાખે છે.

૧૫. પથ્થરાઓમાં સંપ થાય છે ત્યારે મોટી ઈમારત બંધાય છે કે જેમાં રાજા જેવા નિવાસ કરે છે.

૧૬. પત્તાની બાજીમાં ગોલો, રાણી, બાદશાહ એ બધા ઉપર એક્કો જીત મેલવે છે. એક્કો-એકતા સંપ છે.

૧૭. સંપથી ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ ચારે પુરુષાર્થ સિદ્ધ થાય છે.

૧૮. પૈસા કે કામકાજની બાબતમાં ઘાસરેસ ખમી લેવો પણ સંપને ન ગુમાવવો.

૧૯. ગામ ગરાસ, ધન અને ધાન્યને ભોગે પણ સંપ રાખવો.

૨૦. પ્રાણને ભોગે પણ સંપનું રક્ષણ કરવું.

૨૧. કુટુંબ નાત સંઘ સમાજ ગામ દેશ કે રાજય એ સર્વની આબાદી સંપમાં જ સમાયેલી છે.

પાઠ ૪ થો

વ્યસનનો ત્યાગ.

૧. જુગાર રમવું નહિં, તેમજ જુગારીની સોબત કરવી નહિં.

૨. દારૂ, તાડી, માંસ, મચ્છી વાપરવાં નહિં.

૩. વેશ્યાગમન કે પરસ્ત્રીગમન કરવું નહિ.

૪. શિકાર કરવો નહિ, તેમ પશુઓને લડાવવાનો શોખ રાખવો નહિ.

૫. અફીણ, ભાંગ, ગાંજો, ચરસ, કોકેન, ચા, કૉફી વગેરે કેફી પદાર્થોનું વ્યસન કરવું નહિ.

૬. હોકો, બીડી, ચલમ, ચીરૂટ, સિગારેટ વગેરે ધૂમ્રપાન કરવું નહિ.

૭. જરદો, તમાકુ, ખાવા કે સુંઘવાની ટેવ પાડવી નહિ કે જેથી કેન્સર જેવા વ્યાધિઓના ભોગ થવું પડે.

૮. હોટેલ વગેરેમાં જમવા કે નાસ્તાપાણી કરવા જવું નહિ.

૯ ચ્હા પીવાનું વ્યસન પાડવું નહિ.

૧૦. સોડા, લિમલેટ, ગુલફી, બિસ્કીટ વગેરે ભ્રષ્ટકારક ચીજો શોખ નિમિત્તે વાપરવી નહિ.

૧૧. તાયફાનો નાચ કરાવવો નહિ, તેમ જોવા પણ જવું નહિ.

૧૨. પાસા, ગંજીફા વગેરે રમતનો શોખ રાખવો નહિ.

૧૩. દારૂખાનું ફોડવું નહિ, તેમજ ફટાકડા, બંબગોળા

વગેરે ફોડવાનો શોખ કરવો નહિ-તેવા વર્તનથી છ કાયના જીવોની હિંસાનું પાપ લાગે છે.

૧૪. ગાડી ઘોડા દોડાવવાના શોખીન થવું નહિ.

પાઠ ૫ મો

ભગવાન્‌ની પિછાન.

૧. જેને રાગ-દ્વેષ ન હોય તે ભગવાન્.
૨. જેને અજ્ઞાન ન હોય તે ભગવાન્.
૩. જેને ક્રોધ ન હોય તે ભગવાન્.
૪. જેને મદ અહંકાર ન હોય તે ભગવાન્.
૫. જેને માન-અભિમાન ન હોય તે ભગવાન્.
૬. જેને લોભ ન હોય તે ભગવાન્.
૭. જેને માયા-કપટ ન હોય તે ભગવાન્.
૮. જેને રતિ-પાપ ઉપર પ્રીતિ ન હોય તે ભગવાન્.
૯. જેને અરતિ-ધર્મ ઉપર અપ્રીતિ ન હોય તે ભગવાન્.
૧૦. જેને નિદ્રા ન હોય તે ભગવાન્.
૧૧. જેને શોક-દિલગીરી ન હોય તે ભગવાન્.
૧૨. જેને અસત્ય વચન ન હોય તે ભગવાન્.
૧૩. જેને સંર્વથા બ્રહ્મચર્ય હોય તે ભગવાન્.
૧૪. જેને મત્સર-ઇર્ષ્યા ન હોય તે ભગવાન્.
૧૫. જેને સાત ભય પૈકી કોઇ પણ ભય ન હોય તે ભગવાન્.

૧૬. જે સર્વ જીવોને પોતાના સમાન ગણે તે ભગવાન્.
૧૭. જેને કોઇની સાથે સ્નેહબંધન ન હોય તે ભગવાન્.
૧૮. જેને જગતના સર્વ જીવો પર કરુણા હોય તે ભગવાન્.
૧૯. જેને ત્રણ કાળનું જ્ઞાન હોય તે ભગવાન્.
૨૦. જેને વસ્ત્રાભૂષણ, ખાનપાન, ફળફૂલ, ભોગવિલાસ વગેરે કોઇ પણ વિષયની ઇચ્છા ન હોય તે ભગવાન્.
૨૧. જેણે શબ્દ, રૂપ, રસ, ગંધ અને સ્પર્શ એ પાચે વિષય તજ્યા છે તે ભગવાન્.

પાઠ ૬ ઠ્ઠો

ગુરુની પિછાન.

૧. કોઇ પણ જીવની હિંસા ન કરે તે ગુરુ.
૨ કદિ પણ જૂઠું ન બોલે તે ગુરુ.
૩ કોઇ પણ વસ્તુ ધણીની રજા વિના ન લે તે ગુરુ.
૪. સ્ત્રીનો સંસર્ગ ન કરે અને બ્રહ્મચર્ય પાળે તે ગુરુ.
૫. પૈસો, ઘરબાર, ક્ષેત્ર, વાડી, ગામગરાસ, બાગબગીચા, આસન, વાહન વગેરે કોઇ જાતનો પરિગ્રહ ન રાખે તે ગુરુ.
૬. રાત્રે ભોજન કરે તે ગુરુ.
૭. વાહન ઉપર બેસે નહિ તે ગુરુ.
૮. કોઇને ભારભૂત થાય નહિ તે ગુરુ.
૯. કોઇને ભય ઉપજાવે નહિ અને ખોટે માર્ગે દોરે નહિ તે ગુરુ.
૧૦. સંસારની વાતો અને સંસારી ખટપટ કરે નહિ તે ગુરુ.

૧૧. મોહ, માયા-મમતા રાખે નહિ તે ગુરુ.

૧૨. કલેશ, કંકાસ કરે કરાવે નહિ તે ગુરુ.

૧૩. શાંતિ, સમાધિ ઉપજાવે તે ગુરુ.

૧૪. કઠોર, કર્કશ, મર્મવેધક શબ્દ બોલે નહિ તે ગુરુ.

૧૫. દેશ, ગામ, નગર, ઉપાશ્રય કે કોઇ પણ મકાનનો પ્રતિબંધ રાખે નહિ તે ગુરુ.

૧૬. પોતે તરે અને બીજાને તારે તે ગુરુ.

૧૭. સ્વાર્થ વિના હિતનો ઉપદેશ આપે તે ગુરુ.

૧૮. સંયમ, તપ, જ્ઞાન, ધ્યાન અને જીવન-નિર્વાહ સિવાય બીજું કંઇ પણ કાર્ય કરે નહિ તે ગુરુ.

૧૯. દિવસે જોઇએ તેટલું અન્ન-પાણી અને પહેરવા જોઇએ તેટલાં વસ્ત્રો અને જ્ઞાનનાં સાધનો સિવાય કોઇ પણ વસ્તુનો સંગ્રહ ન કરે તે ગુરુ.

૨૦ દેશોદેશમાં પગે ચાલી વિહાર કરે તે ગુરુ.

૨૧. સત્ય કહેવામાં કોઇની પણ પરવા ન રાખે તે ગુરુ.

૨૨. કોઇ પણ વખતે દીનતા ન સેવે તે ગુરુ.

૨૩. સદા આત્માનંદી રહે તે ગુરુ.

પાઠ ૭ મો

ધર્મની પિછાન.

૧. કોઇ પણ પ્રાણીને દુઃખ ન દેવું તે ધર્મ.

૨. સત્ય બોલવું તે ધર્મ.

૩. કોઇની વસ્તુ રજા સિવાય લેવી નહિ તે ધર્મ.

૪. બ્રહ્મચર્ય પાળવું તે ધર્મ.
૫. પરિગ્રહનો ત્યાગ કરવો તે ધર્મ.
૬. શિષ્ટ પુરુષોનો વિનય કરવો તે ધર્મ.
૭. સભ્યતા રાખવી તે ધર્મ.
૮. ક્રોધ ન કરતા ક્ષમા રાખવી તે ધર્મ.
૯ લોભ ન કરતાં સંતોષ રાખવો તે ધર્મ.
૧૦ સરલતા રાખવી તે ધર્મ.
૧૧. કોમળતા રાખવી તે ધર્મ
૧૨. ઇંદ્રિયોને કાબૂમાં રાખવી તે ધર્મ.
૧૩ સુપાત્રમાં દાન દેવું તે ધર્મ.
૧૪. યથાશક્તિ તપ કરવું તે ધર્મ.
૧૫ ચચલતા દૂર કરી મનને સ્થિર કરવું તે ધર્મ.
૧૬. શાસ્ત્રની આજ્ઞાઓ પાળવી તે ધર્મ.
૧૭. સત્પુરુષોનો સમાગમ કરવો તે ધર્મ.
૧૮. ગુરુની ભક્તિ-બહુમાન કરવું તે ધર્મ.
૧૯. ગરીબો ઉપર અનુકંપા રાખવી તે ધર્મ.
૨૦ સર્વનું હિત ચિંતવવું અને બીજાને સુખે સુખી થવું તે ધર્મ.
૨૧. પોતે દુઃખ વેઠીને બીજાને સુખ ઉપજાવવું તે ધર્મ.
૨૨. શાસ્ત્રનું અધ્યયન કરવું અને તેના ઉપર શ્રદ્ધા રાખવી તે ધર્મ.
૨૩. વડીલોની શુદ્ધ આજ્ઞા પાળવી તે ધર્મ.
૨૪. બીજાનું શુભ કામ પોતાનું જાણીને કરવું, અહંભાવ

કે સ્વાર્થવૃત્તિ ન રાખવી તે ધર્મ.

૨૫. પોતાની પેદાશમાંથી અમુક હિસ્સો ધર્માદાનો કાઢી તે ધર્મનાં કાર્યોમાં વાપરી નાંખવો તે ધર્મ.

૨૬. દેશ, સમાજ અને ધર્મની સેવા બજાવવી તે ધર્મ.

૨૭. મન, વચન અને કાયાની શુદ્ધ પરિણતિ રાખવી તે ધર્મ.

પાઠ ૮ મો

દયા.

૧. બધા ધર્મોમાં મુખ્ય ધર્મ દયા છે.

૨. બધા ફરમાનોમાં મુખ્ય ફરમાન દયાનું છે.

૩. બધા વ્રતોમાં મુખ્ય વ્રત દયાનું છે.

૪. દયા છે ત્યાં ધર્મ છે.

૫. દયા છે ત્યાં વ્રત છે.

૬. દયા છે ત્યાં જીવનની સફળતા છે.

૭. દયા ધર્મનું મૂલ છે.

૮. દયા સદ્‌ગુણોનું બીજ છે.

૯. દયા એ ભવ્યપણાની નિશાની છે અર્થાત્ જેનામાં દયા છે તે ભવ્ય અને દયાનો અંશ નથી તે અભવ્ય.

૧૦ દયાની લાગણી આત્માના ગુણને ખીલવે છે.

૧૧. દયા એ પાપીને પાવન કરનારી ગંગા છે.

૧૨. દયા એ શાંતિ આપનાર સુધા-અમૃત છે.

૧૩ દયા એ કલ્પના પૂરનાર કલ્પવૃક્ષ છે.
૧૪. દયા એ બધી ચિંતાને ચૂરનાર ચિંતામણી છે.
૧૫. દયા દુર્ગતિમાં પડતા પ્રાણીને ધરી રાખે છે.
૧૬. દયાથી પરભવનું શુભ દીર્ઘ આયુષ્ય બંધાય છે.
૧૭. દયા દશાંગી સુખ આપે છે.
૧૮. દયા સમકિતને ઓપ આપી દીપાવે છે.
૧૯. દયા એ બ્રહ્મચર્ય, વૈરાગ્ય વગેરે ગુણોને પુષ્ટિ આપે છે
૨૦. મેઘરથ રાજાએ એક પારેવાની દયાથી તીર્થંકરનામ ગોત્ર બાંધ્યું.
૨૧. મેઘકુમારનાં જીવે હાથીના ભવમાં એક સસલાને ઉગારવાથી અનંત સંસાર કાપી નાંખ્યો.
૨૨. દયા વિનાનું જીવન પાણી વિનાની શુષ્ક જમીન જેવું છે.
૨૩. દયા વગરની ક્રિયા રસ વિનાના ભોજન જેવી છે.
૨૪. દયા વગરનું વ્રત આત્મા વિનાના શરીર જેવું છે.
૨૫. દયા વગરનું ઘર શ્મશાન જેવું ભયંકર છે.
૨૬. દયામાં બધા ધર્મો સમાય છે.

પાઠ ૯ મો

સત્ય.

૧. સત્ય એ મનુષ્યનું ખરું જીવન છે.
૨. સત્ય એ ધર્મનું મર્મ છે.
૩. સત્ય અમૂલ્ય જવાહિર છે.

૧૫. ગુરુને કલ્પતી અને ખપતી ચીજ વહોરાવવામાં સંકુચિત મન ન રાખવું, પણ ઉદારતા રાખવી.
૧૬. સાધુને ખપતી અને કલ્પતી ચીજો અસૂઝતી ન રાખવી.

પાઠ ૧૧ મો

ધર્મસ્થાન—પ્રવેશ

જ્યાં ધર્મક્રિયા કરાય છે અને ધર્મગુરુ ઉતરે છે, તે ધર્મસ્થાનક કે ઉપાશ્રય કહેવાય, તેની મર્યાદા જાળવવા માટે નીચેના નિયમો પાળવા જોઇએ.

૧. શરીર કે વસ્ત્રો ઉપર લોહી, પરૂ, વિષ્ટા કે કોઇ પણ અશુચિના ડાઘા હોય કે શરીરના કોઈ ભાગમાંથી રસી નીકળતી હોય તો તેવે શરીરે કે તેવે વસ્ત્રે ઉપાશ્રયમાં આવવું નહિ.
૨. શરીરનાં અવયવો દેખાય તેવાં બારીક આછકડાં લુગડાં પહેરી આવવું નહિ
૩. ગરબડ કરે કે અશુચિ કરી જાય તેવાં ન્હાનાં છોકરાંઓને રમાડવા સાથે લાવવાં નહિ.
૪. સચિત્ત વસ્તુ-ફળ, ફૂલ, શાક, ભાજી, લીલોતરી, લીલું દાતણું, કાચું પાણી, દાણા, આખી સોપારી એલચી વગેરે ચીજો સાથે લાવવી નહિ.
૫. ધર્મસ્થાનની મર્યાદા લોપાય તેવી ગુનાહિત સ્થિતિમાં આવવું નહિ.
૬. બહારથી આવી ઉપાશ્રયની હદમાં પેસાબ કરવો નહિ.

૭. ઉપાશ્રયનો અંદર કે બહાર જવા આવવાના રસ્તામા લીંટ કે ગળફા નાંખવા નહિ. કદાચ નાખવાની જરૂર પડે તો તેના પર રાખ અથવા ધૂળ નાખવી જેથી અયતના ન થાય.

૮ એક પનાના વસ્ત્રનું ઉત્તરાસન કર્યા વિના ઉપાશ્રયમાં આવવુ નહિ

૯. ધર્મસ્થાનકના બેઠકના હોલમાં પગરખાં–ચાખડી પહેરી આવવું નહિ, સૂત્રની સજઝાય કે વ્યાખ્યાન થતું હોય તે હોલમાં સાંસારિક લુગડાં ઉતારવાં કે રાખવાં નહિ.

૧૦. કીડી વગેરે જંતુઓ ઉભરાય તેવા પદાર્થો લઈ આવવુ નહિ

૧૧. રજસ્વલા સ્ત્રીએ અપવિત્રતા હોય ત્યાં સુધી આવવુ નહિ

૧૨. ઉપાશ્રયના દ્વારમાં પેસતાં "निसही" શબ્દ અવશ્ય ઉચ્ચારવો.

૧૩ અંદર આવી ઇરિયાવહીનો કાઉસગ્ગ કરવો.

પાઠ ૧૨ મો

ધર્મસ્થાનની મર્યાદા

૧. સાંસારિક વાર્તાઓ, નોવેલ, શૃંગારિક કવિતાઓ કે બીભત્સ પુસ્તકો ધર્મસ્થાનમાં લાવવાં નહિ, તેમ વાંચવા પણ નહિ.

૨. ધર્મસ્થાનમાં ધાર્મિક અને નૈતિક વિષય સિવાયનાં માસિકો કે ન્યુસપેપરો વાંચવાં નહિ.

૩. ધર્મસ્થાનમાં જ્ઞાતિની કે ગામની પંચાયતો અથવા ચોવટ કરવી નહિ.
૪. ધર્મસ્થાનમાં સાંસારિક ધંધો કે તેની વાતો કરવી નહિ.
૫. ધર્મસ્થાનમાં મંત્ર-જંત્ર કે જ્યોતિષના ફળાફળની કે વસ્તુઓના ભાવપાડની વાતો કરવી નહિ.
૬. ધર્મસ્થાનમાં વૈદકનો ધંધો તેમજ તે સંબંધી વાતચીત કરવી નહિ.
૭. ધર્મસ્થાનમાં જુગાર કે સોદા-સટ્ટા કરવા નહિં.
૮. ધર્મસ્થાનમાં વાજીંત્ર વગાડવાં નહિ, તેમજ ગાન-નાચ કરાવવાં નહિ.
૯. ધર્મસ્થાનમાં સગપણ, વિવાહ વગેરેનાં કાર્ય કરવાં નહિ.
૧૦. ધર્મસ્થાનમાં ક્રયવિક્રય કે લેતીદેતી સંબંધી વ્યવહાર કરવો નહિ
૧૧. ધર્મસ્થાનમાં ઘર સંબંધી તેમજ વ્યાપાર સંબંધી કોઈ પણ કામ કરવું નહિ
૧૨. ધર્મસ્થાનમાં ગંજીપો, ચોપાટ, ગેડી દડા, બેટબોલ વગેરે રમતો રમવી નહિ.
૧૩. ધર્મસ્થાનમાં જમણવાર, બીજબાની, ચાપાર્ટી વગેરે કરવાં કરાવવાં નહિ
૧૪. ધર્મસ્થાનમાં સ્નાન, મંજન, માથું ગુંથવું, હજામત વગેરે શરીરશુશ્રૂષાનાં કાર્ય કરવા નહિ.
૧૫. ધર્મસ્થાનમાં ભરત, ગુંથણ, સીવણ વગેરે સાંસારિક કાર્યો કરવાં નહિ.
૧૬. ધર્મસ્થાનમાં તમાકુ, જરદો, પાનસોપારી વગેરે ખાવાં નહિ.

૧૭. ધર્મસ્થાનમાં બીડી, ચલમ, ગાંજો, સિગારેટ, હુક્કો વગેરે ધૂમ્રપાન કરવું નહિ.
૧૮. ધર્મસ્થાનમાં ટાઢું પાણી, ચ્હા, નાસ્તા, ફળફૂલ વગેરે ખાવાં પીવાં નહિ.
૧૯. ધર્મસ્થાનમાં જોખમભરેલી કોઇ પણ વસ્તુ રાખવી નહિ
૨૦. ધર્મસ્થાનમાં જૂ, માંકડ વગેરે ક્ષુદ્ર પ્રાણી મૂકવાં નહિ.
૨૧. ધર્મસ્થાનમાં બળખા, લીંટ, વગેરે વસ્ત્રમાં નાંખવા નહિ, તેમજ પગ, જમીન કે ભીંતો ઉપર ચોપડવા નહિ.
૨૨. ધર્મસ્થાનમાં મેલી મુહપત્તિઓ કે લુગડાંના કકડા મૂકવા નહિ.
૨૩. ધર્મસ્થાનમા છાણ વગેરેથી ખરડાયેલ પગ જમીન પર ઘસી ધર્મસ્થાનની પવિત્ર જમીન બગાડવી નહિ

પાઠ ૧૩ મો

ધર્મસ્થાનમાં ભાષાની મર્યાદા.

૧. ધર્મસ્થાનમાં કલેશ-કંકાસ થાય અને કષાય વધે તેવી ભાષા બોલવી નહિ
૨. ધર્મસ્થાનમાં તુંકારે હુંકારે બીભત્સ શબ્દ કે અપમાન-ભર્યા શબ્દથી કોઇને બોલાવવા નહિ.
૩. ધર્મસ્થાનમાં અવિનયી શબ્દો વાપરવા નહિ, તેમજ કોઇને ગાળો દેવી નહિ.
૪. ધર્મસ્થાનમાં વિખવાદ ઉત્પન્ન થાય તેવી રીતે વાદ કરવો નહિ.
૫. ધર્મસ્થાનમાં ગર્વભરેલા શબ્દો બોલવા નહિ.
૬. ધર્મસ્થાનમાં કઠોર, કર્કશ, પીડાકારી, મર્મભેદક,

ઘરના રહસ્યપ્રકાશક શબ્દો વાપરવા નહિ. તેમજ બીજાને ધ્રાસકો પડે તેવાં વચનો ઉચ્ચારવાં નહિ.

૭. ધર્મસ્થાનમાં સ્ત્રીકથા, ભક્તકથા, દેશકથા અને રાજ-કથા વગેરે કોઈ પણ જાતની વિકથા-ફોકટની વાતો કરવી નહિ.

૮. ધર્મસ્થાનમા માયા-કપટથી પ્રપંચયુક્ત ભાષણ કરવું નહિ.

૯. ધર્મસ્થાનમાં હાંસી-મશ્કરી કે કોઈની ઠઠ્ઠાબાજી કરવી નહિ.

૧૦. ધર્મસ્થાનમાં સાવદ્ય, અપ્રિય અને અસત્ય ભાષણ કરવું નહિ.

૧૧. ધર્મસ્થાનમાં કાણાને કાણો, આંધળાને આંધળો, ચોરને ચોર અને કોઇ પણ ખોડવાળાને તે ખોડથી બોલા-વવો નહિ.

૧૨. ધર્મસ્થાનમાં શૃંગારિક ગાયનો કે શૃંગારિક વાર્તાઓ કરવી નહિ તેમજ સિનેમાની ઢબના રાગોવાળા ધાર્મિક ગાયનો પણ ગાવા નહિ.

૧૩. ધર્મસ્થાનમાં ફારસી, સંકેતવાળા, બીજાઓને વહેમ પડે તેવા શબ્દો બોલવા નહિ.

૧૪. ધર્મસ્થાનમાં સ્ત્રીએ પુરુષ સાથે અને પુરુષે સ્ત્રી સાથે એકાંતમાં વાર્તાલાપ કરવો નહિ.

૧૫, ધર્મસ્થાનમાં રાજ્યવિરુદ્ધ ગણાય તેવી વાતો કે ભાષણો કરવાં નહિ.

૧૬. ધર્મસ્થાનમાં કોઈની પણ નિન્દા-કુથલી કરવી નહિ.

૧૭ ધર્મસ્થાનમાં જયજિનેંદ્ર સિવાય જુહાર, રામ રામ કે સલામ એવા વ્યાવહારિક આદરસત્કારના શબ્દો બોલવા નહિ.

પાઠ ૧૪ મો

ધર્મસભામાં પ્રવેશ અને વંદનાવિધિ.

જયાં ધર્મગુરુ ઉપદેશ આપે અને શ્રોતાઓ સાંભળવા બેસે તે ધર્મસભા કહેવાય, તેની મર્યાદા જાળવવાના નિયમો નીચે પ્રમાણે છે:—

૧ ગુરુના ઉપર દૃષ્ટિ પડતાં બે હાથ મસ્તકે અડાડવા.
૨. સંકોચ્યા વિના ફળફળતે વસ્ત્રે સભામાં દાખલ થવું નહિ.
૩. નીચી દૃષ્ટિ રાખી યતનાએ દાખલ થવું.
૪ કોઇને ઠેશ ન લાગે અને ધર્મોપકરણ ઉપર પગ ન આવે તેવી રીતે ચાલવું.
૫. ગુરુની બેઠકથી અઢી હાથ દૂર રહી વંદના કરવી.
૬. પંચ અંગ નમાવી તિખુત્તોનો પાઠ ઉચ્ચારતાં ત્રણ વાર ઉઠબેસ કરી વંદના કરવી.
૭ વંદના કરતાં હાથ પગ જે જમીન ઉપર રાખવાના હોય તે જમીન દૃષ્ટિથી જોઈ, રજોહરણ, ગુચ્છો કે વસ્ત્રના છેડાથી પુંજવી
૮. વંદના કરી હળવે-કોમળ હાથે ગુરુના ચરણની રજ લઇ મસ્તકે અડાડવી અને ગુરુને સુખશાતા પૂછવી.
૯. માણસોની ગરદી હોય તો ચરણરજ લેવાને ધક્કાધક્કી કરવી નહિ
૧૦. વરસાદથી ભિંજેલા હાથ-પગ કે વસ્ત્રો સુકાયાં ન હોય ત્યાંસુધી કોઇ વ્રતધારી વડીલ અથવા ગુરુના ચરણનો સ્પર્શ કરવો નહિ
૧૧. માણસો ભરાઈ ગયા હોય અને ચાલવાની જગ્યા ન

હોય તો માણસોને કચડી અંદર જવું નહિ, પણ દૂરથી જ વંદના કરી ઉચિત સ્થાને બેસી જવું

૧૨. સ્ત્રીઓએ સ્ત્રીઓની સભામાં અને પુરુષોએ પુરુષોની સભામાં જવાનું જે દ્વાર હોય તે દ્વારે કે તે માર્ગે પ્રવેશ કરવો.

૧૩. સાધ્વીની સભામાં પુરુષોએ અને સાધુની સભામા સ્ત્રીઓએ હુંકારો દેવો નહીં.

—o—

પાઠ ૧૫ મો

સભામાં બેસવાના નિયમો

૧. માણુસોના આવવાના માર્ગમાં બેસવું નહિ.
૨. સ્ત્રીઓની સભા સામે મુખ રાખી બેસવું નહિ.
૩. સ્ત્રીસભા અને પુરુષસભા વચ્ચે થોડું પણ અંતર રાખી બેસવું.
૪. બેસવાની જગ્યા દૃષ્ટિથી જોયા વિના કે રજોહરણ ગુચ્છાથી પુંજ્યા વિના બેસવું નહિ.
૫. પથરણું જતનાથી પાથર્યા વિના બેસવું નહિ.
૬. સામાયિક કે સંવર કંઇ પણ વ્રત લઇને બેસવું
૭. પોતાના દરજ્જા પ્રમાણે આગળ કે પાછળ, ગુરુ સન્મુખ દૃષ્ટિ રાખીને બેસવું.
૮. પાટ, ભિંત કે થાંભલાને ઓઠીંગણે બેસવું નહિ.
૯. વસ્ત્ર કે ભુજાથી પલાંઠી બાંધી બેસવું નહિ
૧૦. લાંબા પગ પ્રસારી બેસવું નહિ.
૧૧. પગ ઉપર પગ ચઢાવી બેસવું નહિ.

૧૨. બારીબારણાંમાં ઊંચે ચડી બેસવું નહિ.
૧૩. ગુરુથી ઊંચે આસને બેસવું નહિ.
૧૪. ગુરુને લગોલગ અડીને બેસવું નહિ.
૧૫. પંક્તિબંધ બેસવું પણ આડાઅવળા બેસવું નહિ.
૧૬ ગાદીતકીયા કે ચાકળા નાંખી બેસવું નહિ.
૧૭. બેસવાની જગા માટે તકરાર કરવી નહિ, જયાં ખાલી હોય ત્યાં બેસી જવું.
૧૮. ગુરુના આસન ઉપર બેસવું નહિ તેમ ગુરુના ધર્મોપકરણને પગ લગાડી આશાતના કરવી નહિ

પાઠ ૧૬ મો

વ્યાખ્યાનશ્રવણનો વિધિ

૧. વ્યાખ્યાન વાંચનાર વાંચવા આવે ત્યારે અને વાંચી જાય ત્યારે શ્રોતાઓએ ઊઠી ઊભા થવું.
૨. વ્યાખ્યાનના પ્રારંભ અને સમાપ્તિ વખતે ઊભા થવું.
૩. વ્યાખ્યાન પૂરું થયે કંઈ પણ વ્રત-નિયમ કરવા.
૪. વ્યાખ્યાન વચ્ચે બોલચાલ કરવી નહિં.
૫. પચ્ચખાણ લેવાં હોય તો ચોક્કસ વખતે એકી સાથે પચ્ચખાણ લઇ લેવાં, પણ વારંવાર વ્યાખ્યાનમા ભંગાણ પાડવું નહિં.
૬. વ્યાખ્યાન વચ્ચે કોઇ સાથે વાતચીત કરવી નહિં.
૭. વ્યાખ્યાન વચ્ચે ઉઠબેસ કરવી નહિં.
૮. વ્યાખ્યાન વચ્ચે સ્ત્રીઓ તરફ વિકારદૃષ્ટિથી જોવું નહિં.
૯. વ્યાખ્યાન વચ્ચે આડીઅવળી દૃષ્ટિ ફેરવવી નહિં.
૧૦. વ્યાખ્યાન વચ્ચે આલસ મરડવી નહિ અને ઊંઘવું કે ઝોલાં ખાવાં નહિં.

૧૧. વ્યાખ્યાન વચ્ચે મોટે અવાજે સામાયિકના પાઠ ઉચ્ચારવા નહિં.

૧૨. વ્યાખ્યાન વચ્ચે નોકારવાળી, અનુપૂર્વી કે પુસ્તકો વાંચવા નહિં

૧૩. વ્યાખ્યાન વચ્ચે સ્વાધ્યાય કે પાઠ કરવો નહિં.

૧૪. વ્યાખ્યાન વચ્ચે શ્રવણ સિવાય બીજી કોઇ પણ ક્રિયા કરવી નહિં

૧૫. વ્યાખ્યાન વચ્ચે ચાલતા સંબંધ સિવાય જે તે પ્રશ્નો પૂછવા નહિં.

૧૬. વ્યાખ્યાન વચ્ચે કારણ સિવાય ઉઠી ચાલ્યા જવું નહિં.

૧૭ વ્યાખ્યાન વચ્ચે બીજાને ઉપદેશ આપવો નહિ કે વ્યાખ્યાનનો વિષય પોતે જાણતો હોય તો તે વિષય આગળથી બીજાને કહેવું નહિં.

૧૮. વ્યાખ્યાનના વિષયની અવગણના કરવી નહિં.

૧૯. વક્તાની ભૂલ હોય તો પણ સભા સમક્ષ તેનું અપમાન કરી ખસીયાણા પાડવા નહિં.

૨૦ સાભળવામાં ન્હાના મોટા સાધુ કે સંઘાડા પરસંઘાડાની ભેદભાવના રાખવી નહિં, નિષ્પક્ષતાથી શ્રવણ કરવું.

૨૧. સભામાંના કોઇ પણ સભાસદ ઉપર વૈરભાવ કે દ્વેષભાવ રાખવો નહિં.

૨૨. મનની વૃત્તિઓ એકાગ્ર કરી આદિથી અંતસુધી એક ચિત્તે ખરી લાગણીથી શ્રવણ કરવું.

૨૩. સામાયિકાદિ વ્રત ગુરુની આજ્ઞા લઈ પોતાની મેળે લેવા, ચાલતા વ્યાખ્યાનમાં અંતરાય પાડવો નહિં.

પાઠ ૧૭ મો

જ્ઞાનમર્યાદા.

૧ ધર્મપુસ્તકને પોતાના આસન કરતાં નીચે આસને મૂકવું નહિં.
૨. ધર્મપુસ્તકને પગ લગાડવો નહિ, તેમ તેના ઉપર સૂવું બેસવું નહિં.
૩. ધર્મપુસ્તકને જમીન પર રખડતું મૂકવું નહિ, પણ ઠવણી ઉપર મૂકવું કે પાટલી સાથે સારા બાંધણામાં બાંધી રાખવું
૪. ધર્મપુસ્તકની સામે પગ લાંબા કરવા નહિં, તેમ તે તરફ પૂંઠ પણ કરવી નહિં.
૫. ધર્મપુસ્તકને થુંકવાળી આંગળી અડાડવી નહિ.
૬. ચોક્કસ વખતે ધર્મ પુસ્તકોનું પડિલેહણ કરવું.
૭ કોઇનું પણ પુસ્તક ડાઘા ડુઘાથી બગાડવું નહીં, તેમ તેનો નાશ ન કરવો.
૮. જ્ઞાની પુરુષની અવહેલના, નિંદા કે અપમાન કરવું નહિં.
૯. કોઈને પણ જ્ઞાન મેળવવામાં અંતરાય પાડવો નહિં.
૧૦ જ્ઞાનનો ખોટો દંભ–આડંબર કરવો નહિ.
૧૧. અકાળ અને અસજ્ઝાયમાં સૂત્રનો ઉચ્ચાર કરવો નહિં.
૧૨. હ્રસ્વનો દીર્ઘ અને દીર્ઘનો હ્રસ્વ વગેરે અશુદ્ધ ઉચ્ચાર કરવા નહિં.
૧૩. સૂત્ર વાચનના પ્રમાણમાં ઉપધાન તપ કરવું.
૧૪. ગુરુગમ વિના સૂત્રનો ઉપદેશ દેવા બહાર પડવું નહિં.
૧૫ ન સમજાય તેવા વિષયમાં ખોટી કલ્પના કરવી નહિં

૧૬. ઉત્સૂત્ર ભાષણ કરવું નહિં, તેમજ શંકા હોય તો તેનું સમાધાન કરવું, પણ શંકા વેદવી નહિં.
૧૭ સૂતા સૂતાં કે આડે પડખે પડયાં પડયાં ધર્મપુસ્તક વાંચવું નહિં.
૧૮. ગુરુને વંદના કર્યા સિવાય પ્રશ્નો પૂછવા નહિ, તેમ વાચના પણ લેવી નહિં.
૧૯. ગુરુનો ઉપકાર ઓળવવો નહિ, પણ વિદ્યા આપનારનો સત્કાર-બહુમાન કરવું.
૨૦. શાસ્ત્રનાં પવિત્ર વાકયો અનાદરથી જયાં ત્યાં ઉચ્ચરવાં નહિં.
૨૧. યોગ્યતા ઉપરાંત શાસ્ત્રીય વાંચન કરવું-કરાવવું નહિં.
૨૨. ઉઘાડે મુખે અને દીવો શાસ્ત્ર વાંચન માટે કરી શાસ્ત્ર વાંચવું નહિં.
૨૩. અંપવિત્ર સ્થાને ધર્મપુસ્તકો રાખવાં નહિં.
૨૪. વ્યાવહારિક જ્ઞાનનું ચણતર ચણવાને ધાર્મિક જ્ઞાનનો પાયો પ્રથમથી જ નાંખવો.

પાઠ ૧૮ મો

અસજ્ઝાયની સમજ.

જેના યોગમાં પવિત્ર શાસ્ત્રનો ઉચ્ચાર થઈ શકે નહિ, તે અસજ્ઝાય કહેવાય: તે આ પ્રમાણે:—

૧ હાડકું, માંસ, રુધિર, વિષ્ઠા અને પંચેંદ્રિયનું કલેવર જે મકાનની હદમાં પડયું હોય તે હદમાં શાસ્ત્ર વાંચવું નહિ (અસજ્ઝાય)

૨ રાજા કે મ્હોટા માનનીય માણસનું મરણ થાય ત્યારે અસજ્ઝાય.
૩. મોટી લડાઇ ચાલતી હોય ત્યારે તે અસજ્ઝાય.
૪ મોટો તારો ખરે કે ઉલ્કાપાત થાય ત્યારે અસજ્ઝાય.
૫. ચંદ્રનુ ગ્રહણ રહે ત્યાં સુધી અસજ્ઝાય.
૬ દિશાઓ પડી જાય. ધુંધલી થાય ત્યારે અસજ્ઝાય.
૭. હસ્ત નક્ષત્ર પછી અને આર્દ્રા નક્ષત્ર પહેલાં કડાકા, ગાજવીજ, છાંટા કે વરસાદ થાય તો તેટલો વખત અસજ્ઝાય.
૮. ધુમર, ઝાકળ અને મેઘરવો પડે ત્યાં સુધી અસજ્ઝાય.
૯. પ્રચંડ વાયુથી રજોવૃષ્ટિ થાય ત્યાં સુધી અસજ્ઝાય
૧૦. ભૂતાદિકના ચાળા થાય ત્યારે અસજ્ઝાય.
૧૧ સુદની બીજના ચંદ્રનો ઉદય થયા પછી બે ઘડી સુધી અસજ્ઝાય.
૧૨. અશાડ સુદ ૧૫ અને વદ ૧, ભાદરવા સુદ ૧૫ અને વદ ૧, કાર્તિક સુદ ૧૫ અને વદ ૧, ચૈત્ર સુદ ૧૫ અને વદ ૧, એ આઠ દિવસ આખા દિવસની અસજ્ઝાય.
૧૩. દરરોજ સવારે અને સાંઝે–સંધ્યાની બે ઘડી, મધ્યરાત્ર અને મધ્યાહ્નની બે ઘડી, એમ એક દિવસમાં આઠ ઘડી અકાળ અસજ્ઝાય.

—·o·—

પાઠ ૧૯ મો

અભક્ષ્યનો ત્યાગ.

૧. કોઇ પણ જાતના દારૂ કે માંસ વાપરવાં નહિં.
૨. મધ તથા માખણ ખાવાં નહિં.

૩. ડુંગળી, લસણ, વગેરે કંદમૂળ ખાવાં નહિ.
૪. વડ, પીપળ, ઉંબર વગેરે વૃક્ષનાં ફળ ખાવાં નહિં.
૫. તાડફળ, પડોલ, ખરાબ દેખાવની વસ્તુ ખાવી નહિં.
૬. વરસાદના કરા ખાવા નહિં.
૭. સોમલ, વછનાગ, અફીણ વગેરે વિષભક્ષણ કરવું નહિં.
૮. રાત્રિભોજન કરવું નહિં.
૯. બોળ અથાણું ખાવું નહિં.
૧૦. અજાણ્યાં ફળ, ફૂલ કે વનસ્પતિ વાપરવી નહિં.
૧૧. બગડેલ અનાજ, મીઠાઇ દૂધ, ઘી વગેરે ખાવાં નહિં.
૧૨. એઠાં અનાજ પાણી વાપરવાં નહિં.
૧૩ મેંદો, પડસુદીની બનેલી ચીજો ખાવી નહિં.
૧૪. અવિધિએ પકવેલ ફળ–શાકાદિ ખાવાં નહિં.
૧૫. કોડલીવર ઓઇલ વગેરે ભ્રષ્ટ દવાઓ વાપરવી નહિં
૧૬. કોબી, ફુલાવર કે કંદોઇની બનાવટ કોઇ પણ વાપરવી નહિં.

પાઠ ૨૦ મો

સામાયિકનો વિધિ.

૧. બને ત્યાંસુધી પ્રભાતમાં, નહિં તો જ્યારે એક કલાકનો અવકાશ હોય ત્યારે પવિત્ર શરીરે પવિત્ર સ્થાનમાં સામાયિક કરવું.
૨. સામાયિકનાં વસ્ત્રો અલગ રાખવાં જોઇએ. એક પહેરવાનું

અને એક ઓઢવાનું એમ બે ખુલ્લાં વસ્ત્ર સફેદ અને સ્વચ્છ રાખવાં.

૩. સામાયિકમાં બંડી. અંગરખું, ગંજીફરાક, કોટ, પાટલુન, ટોપી, પાઘડી, મોજાં ફૂલની માળા કે કોઈ પણ સંસારનાં લુગડાં પહેરાય નહિ.

૪. સ્ત્રીઓને માટે ઉપરનો નિયમ નથી; પણ તેમણે સ્ત્રીના પોષાકમાં ચણીયો, સાડી, કમખા સિવાય રાખવા નહિ તે પણ સ્વચ્છ અને સાદા રાખવા.

૫. પથરણું (કટાસણું), ગુચ્છો, મુહુપત્તિ, માળા અને પહેરવા ઓઢવાનું એકેક વસ્ત્ર, એટલાં સામાયિકના ઉપકરણો છે.

૬. એ છ ઉપકરણો મલિન કે ગંદા ન રાખવાં કેમકે ચોમાસામાં તેમાં લીલફૂલ થવાનો સંભવ રહે અને દેખાવ ખરાબ લાગે.

૭. સામાયિક કરનારે પ્રથમ છએ ઉપકરણોનું પડિલેહણ કરવું, પછી સંસારી લુગડાં બદલાવી સામાયિકનાં બે વસ્ત્રો ધારણ કરવાં.

૮. જમીન પુંજી, પાથરણું પાથરી, મુહપત્તિ બાંધી, ગુરુ હોય તો તેમને વંદના કરી, ન હોય તો પૂર્વ તથા ઉત્તર દિશા તરફ મુખ રાખી ઊભા રહી કે બેઠે બેઠે સામાયિકના પાઠ ઉચ્ચારવા

૯. સામાયિકના આઠ પાઠમા પ્રથમના ચાર પાઠ અનુક્રમે ઉચ્ચારી જવા, પછી ઇરિયાવહીયાનો કાઉસગ્ગ કરવો.

૧૦. કાઉસ્સગ્ગ એટલે કાયાને સ્થિર રાખવી, હાથ, પગ, હોઠ. જીભ કે આંખની પાંપણ સુદ્ધાં હલાવાય નહિ; બધા

અંગો સ્થિર રાખી ઇરિયાવહીયાનો પાઠ મનમાં સ્મરી જવો તે કાઉસગ્ગ.

૧૧. કઉસગ્ગ ઊભાં ઊભાં કરવો હોય તો હાથ લાંબા સાથળને અડાડી, દૃષ્ટિ નાસિકાના અગ્ર ભાગ પર ઠેરવવી; બેઠાં બેઠાં કરવો હોય તો પલાંઠી વાળી હાથની બન્ને હથેળી એક બીજા ઉપર રાખી દૃષ્ટિ નાસિકાએ રાખવી.

૧૨. 'નમો અરિહંતાણં'' બોલી કાઉસગ્ગ પાર્યા પછી લોગસ્સનો પાઠ બોલી, ગુરુને ત્રણ વાર વંદન કરી આજ્ઞા માગવી અને પછી કરેમિ ભંતેનો પાઠ બોલી ઢીંચણ જમીન પર રાખી, ડાબો ઢીંચણ ઊંચો રાખી ત્રણ નમોથ્થુણં કહેવાં.

૧૩. ઓછામાં ઓછું બ ઘડીનું સામાયિક થાય; એકી ઘડીએ ન થાય પણ બેકી ઘડીએ એટલે ૨-૪-૬-૮ ઘડીએ થાય

૧૪. સામાયિકના કાળમાં ધર્મ સિવાય બીજું કંઇ પણ કામ થાય નહિ

૧૫. સામાયિકના કાળમાં ધર્મપુસ્તક વાંચવું, વ્યાખ્યાન સાંભળવું, સજ્ઝાય કરવી, ધ્યાન ધરવું, માળા ફેરવવી, ધર્મચર્ચા કે જ્ઞાનચર્ચા કરવી.

૧૬. સામાયિકના બત્રીશ દોષ ટાળી શુદ્ધ સામાયિક કરવું.

૧૭. બે ઘડી કે ચાર ઘડી પૂરી થયા પછી સામાયિક પારવું હોય ત્યારે લોગસ્સ સુધી પૂર્વની પેઠે બોલી જવું. કરેમિ ભંતેના પાઠને બદલે પારવાની વિધિના પાઠો બોલવા અને પછી ત્રણ નમોથ્થુણં કહેવાં

૧૮. સામાયિકનાં લુગડાં જુદા પથરણામાં જ બાંધવાં. મુહ-પત્તિ જો થુંકથી પલળી જતી હોય તો સુકાવ્યા વિના પથરણામાં બાધવી નહિ; લીલી ને લીલી રહેવાથી સમૂર્છિમ જીવ ઉત્પન્ન થાય.

૧૯ સામાયિકનાં ઉપકરણો મલિન થયા હોય તો અચિત્ત પાણીથી સાફ કરવા પણ ઠંડા પાણીથી નહિ.

પાઠ ૨૧ મો

સામાયિકના ૩૨ દોષો.

મનના ૧૦ દોષો.

૧. અવિવેક દોષ-સામાયિકનો લાભ કે સ્વરૂપ સમજ્યા વિના ઓઘસંજ્ઞાએ કરે તે.

૨. યશોવાંચ્છા દોષ-સામાયિકમાં યશઃકીર્તિની વાન્છા કરે તે

૩. ધનવાંચ્છા દોષ-સામાયિકમાં ધનની ઇચ્છા રાખે તે.

૪ ગર્વ દોષ સામાયિકનું અભિમાન કરે તે.

૫. ભય દોષ-ભાવ વિના માત્ર લોકાપવાદ વગેરે ભયથી કરે તે.

૬ નિદાન દોષ-સામાયિકના ફળનું નિયાણું કરે તે.

૭ સંશય દોષ-સામાયિકના ફળનો સંદેહ રાખે તે.

૮. કષાય દોષ-સામાયિકમા ક્રોધ, માન, માયા, લોભ કરે તે.

૯. અવિનય દોષ-સામાયિકમા ગુર્વાદિકનો દ્રોહાદિ અવિ-નય કરે તે.

૧૦. અપમાન દોષ-સામાયિકને તુચ્છ સમજી અનાદરપૂર્વક કરે તે

વચનના ૧૦ દોષો.

૧. કુત્સિત દોષ–સામાયિકમાં કુત્સિત–બીભત્સ વચન બોલે તે.

૨. સહસા દોષ–અણવિચાર્યું સાહસિક વચન બોલે તે.

૩. અસદારોપણ દોષ–કોઇના ઉપર અસત્ય આરોપ મૂકે તે

૪. નિરપેક્ષ દોષ–શાસ્ત્રની અપેક્ષા વિના એકાંતિક વચન બોલે તે.

૫. સંક્ષેપ દોષ–સામાયિકના પાઠો સંક્ષેપથી અધૂરા બોલે તે.

૬. કલહ દોષ–કોઇની સાથે કલેશ–કંકાસ કરે તે.

૭ વિકથા દોષ–ચાર પ્રકારની વિકથા કરવી તે.

૮. હાસ્ય દોષ–કોઈની હાંસી–મશ્કરી કરવી તે.

૯. અશુદ્ધ દોષ–અશુદ્ધ ઉચ્ચાર કરે અથવા ચકાર, મકારાદિ વચન બોલે તે.

૧૦. મમ્મણ દોષ–માખીની પેઠે બણબણ કરતા પાઠના શબ્દો અવ્યક્ત રીતે બોલે તે.

કાયાના ૧૨ દોષો.

૧. અયોગ્યાસન દોષ–પગ ઉપર પગ ચડાવી કે લુગડાથી પલાંઠી બાંધી વગેરે અયોગ્ય આસને બેસે તે.

૨. ચલાસન દોષ–વારંવાર આસન બદલાવે કે હિંડોળા વગેરે અસ્થિર આસને બેસે તે.

૩. ચલદૃષ્ટિ દોષ–ચારે તરફ ડોળા ફેરવ્યા કરે કે વિષયી નજરથી સ્ત્રીઓ તરફ તાકે તે.

૪. સાવદ્યક્રિયા દોષ–સામાયિકમાં છોકરાં રમાડવાં, લુગડાં સીવવાં, નાસું કરવું વગેરે સંસારી કામો કરે તે.

૫. આલંબન દોષ-ભીંત, થાંભલા વગેરેને અઢેલીને બેસે તે.

૬. આકુંચન પ્રસારણ દોષ-વગર કારણે વારંવાર શરીરના અવયવો સંકોચે, પ્રસારે તે.

૭. આલસ્ય દોષ-આળસ મરડે, બગાસાં ખાય, આડે પડખે પડે વગેરે.

૮. મોટન દોષ-અંગુલિ પ્રમુખ મરડી ટચાકા ફોડે તે.

૯. મલ દોષ-પૂંજયા વિના ખાજ ખણે અથવા શરીરનો મેલ ઉતારે તે

૧૦. વિમાસણ દોષ-ગલહથો દઇ સંસારના કામકાજની વિમાસણ, શોક, દિલગીરી કરે તે.

૧૧. નિદ્રા દોષ-ઝોલાં ખાય કે નિદ્રા લે તે.

૧૨. વેયાવચ્ચ દોષ-વિના કારણે અંગ ચંપાવે તે.

પાઠ ૨૨ મો

પોષધનો વિધિ.

૧ સામાયિકના છ ઉપકરણો પોષધમાં પણ વપરાય, તે ઉપરાત સુવાની પથારી માટે ત્રણ ઓછાડ રાખવા, તે પણ સફેદ, સાદા અને સ્વચ્છ હોવા જોઇએ.

૨. પ્રથમ જગ્યા પુંજી ઉપકરણોનું પડિલેહણ કરવું

૩. સંસારી વસ્ત્રો ઉત્તારી ધર્મકાર્યનાં પહેરવાં, ઓઢવાનાં વસ્ત્રો ધારણ કરવાં; સ્ત્રીઓએ પોતાનો સાદો પોષાક રાખવો.

૪. પોસહમાં કંઇ પણ ખવાય કે પીવાય નહિં, તમાકુ પણ સુંઘાય નહિ અર્થાત્ ચઉવિહારા ત્યાગનો ઉપવાસ કરવો જોઇએ.

૫. પોસહમાં કોઇ પણ જાતનું હથિયાર રખાય નહિ.

૬. ઝવેરાત કે સોના રૂપાનું કોઇ પણ આભરણ પોસહમાં પહેરાય નહિ; સ્ત્રીઓથી ન ઉતારી શકાય તે સિવાયના દાગીના પોસહમાં રાખવા નહિં.

૭. ચંદન વિલેપન કે પુષ્પમાળા પોષધમાં ધારણ કરી શકાય નહિ.

૮ સામાયિકની માફક સાદાં બે વસ્ત્રો પહેરી, પથરણું પાથરી, મુહપત્તિ બાંધી, ગુરુ સન્મુખ અથવા પૂર્વ ઉત્તર દિશાભિમુખ ઊભા રહી, સામાયિકની પેઠે લોગસ્સ સુધીના પાઠ બે વાર સુધી ઉચ્ચરી જવાં.

૯ વંદનપૂર્વક આજ્ઞા માગી ગુરુ પાસે અગર ગુરુ ન હોય તો પોતાની મેળે અગિયારમા વ્રતનો આગલો ભાગ ઉચ્ચારી પોષધ બાંધવુ; ત્યાર પછી પૂર્વવત્ ત્રણ નમોથ્થુણં કહેવા એટલે બાંધવાનો વિધિ પૂરો થયો.

૧૦ પોષધકાળ સૂર્યોદયથી શરૂ થતાં બીજે દિવસે સૂર્યોદય થાય ત્યાં સુધી પૂરો થાય એટલે આઠ પહોરનો પોષધ થાય.

૧૧. પોસહમાં દિવસે સુવાય નહિ, તેમ જરૂરી ધર્મકામ સિવાય હરફર કરાય નહિ.

૧૨. સામાયિકમાં દર્શાવેલ કાર્ય જ પોસહમાં થાય પણ બીજું કાર્ય ન થાય.

૧૩. સાંજે અને બીજે દિવસે સવારે મ્હોટા શ્રાવકની આજ્ઞા

લઇ દરેક ઉપકરણ અને લુગડાનુ પડિલેહણ કરવું

૧૪. સાંજે અને સવારે બે વખત પડિક્કમણું કરવુ.

૧૫. પોસહમાં લઘુનીત કે વડીનીતનું કામ પડે તો નિરવદ્ય જગ્યામાં જઇ પરઠવવું; પરઠવવા જતા 'આવસ્સહિ' કહેવુ. જમીન જોઇને 'અણુજાણહ' કહી શકેંદ્રની રજા લઇ પરઠવવું; પરઠવીને 'વોસિરે વોસિરે' કહેવું; ધર્મજગ્યામાં પ્રવેશ કરતાં 'નિસહિ" શબ્દ બોલવું. કદાચ રાત્રે બહાર જવું પડે તો મસ્તક ઉપર વસ્ત્ર ઓઢી જવું પણ ખુલ્લે માથે અને ઉઘાડે શરીરે જવું નહિં.

૧૬. પોસહમા વડીનીતિનું કારણ પડે તેટલા માટે ગરમ પાણીનો યોગ રાખવો અથવા દિવસે વ્હોરી આવવું.

૧૭ પોષહના ૨૧ દોષ ટાળીને શુદ્ધ પોષધ કરવું.

૧૮. ચાલતી પરંપરા પ્રમાણે અગિયારમે વ્રતે પોસહ વધારેમાં વધારે પહોર દિવસ ચડચા સુધી બંધાય; ત્યાર પછી દશમે વ્રતે થઇ શકે

૧૯ દશમા વ્રતમાં બીજો બધો વિધિ અગીયારમા વ્રત જેવો છે પણ એટલો ફેર છે કે પ્રથમ ઉપવાસના પચ્ચખાણ લેવાં પછી વસ્ત્રો અને ઉપકરણોની હદ બાંધવી; બાંધેલ હદ સિવાયનાં વસ્ત્રો કે ઉપકરણો કામે લાગે નહિં, તેમજ જગ્યા કે દિશાની પણ અગાઉથી હદ બાંધવી, તે હદની બહાર જવાય નહિં.

૨૦. પોસહમાં પહોર રાત્રિ ગયા પછી મ્હોટે અવાજે કે ગાઢે શબ્દે બોલાય નહિં.

પાઠ ૨૩ મો

પોસહના ૨૧ દોષો.

૧. પોસહ નિમિત્તે હજામત કરાવે, વસ્ત્ર ધોવરાવે, રંગાવે અને શરીરશુશ્રૂષા કરે તે દોષ.

૨. પોસહને આગલે પાછલે દિવસે વિષય સેવે તે દોષ

૩. અજીર્ણ થાય તેવી રીતે અધિક આહાર ઉત્તરપારણે કરે તે દોષ

૪. વિષયવિકાર વધે તેવો માદક આહાર ઉત્તરપારણે કરે તે દોષ.

૫ પોસહનાં વસ્ત્રો તથા ઉપકરણો બરાબર પુંજે પડિલેહે નહિ તે દોષ.

૬ ઉચ્ચારાદિક ભૂમિ પડિલેહ્યા વિના પરઠવે તે દોષ.

૭ પોષધવ્રત અવિધિએ બાંધે પાળે તે દોષ.

૮. પ્રમાણ ઉપરાંત વસ્ત્ર રાખે તે દોષ.

૯ ધર્મની હેલના થાય તેવાં ગંદાં અપવિત્ર કે રંગરંગીલાં વસ્ત્ર રાખે તે દોષ.

૧૦ પુંજયા પડિલેહ્યા વિના હાલચાલ કરે તે દોષ.

૧૧. સો હાથ ઉપરાત ગયા પછી ઇરિયાવહી ન પડિક્કમે તે દોષ.

૧૨ નિદ્રાથી મુક્ત થયા પછી ચાર લોગસ્સ અને પ્રથમ શ્રમણસૂત્રનો કાઉસગ્ગ ન કરે તે દોષ.

૧૩. પડિલેહણ કર્યા પછી ઇરિયાવહી અને ત્રીજા શ્રમણસૂત્ર-નો કાઉસગ્ગ ન કરે તે દોષ.

૧૪. શરીરનો મેલ ઉતારે કે વગર પુંજ્યે ખાજ ખણે તે દોષ
૧૫. વિકથા કે પરનિન્દા કરે તે દોષ.
૧૬. કલહ કે મશ્કરી કરે તે દોષ.
૧૭. અવ્રતીને આવકાર આપે, કે આસનનું આમંત્રણ કરે તે દોષ.
૧૮. ભાષાસમિતિ જાળવ્યા વિના બોલે તે દોષ.
૧૯. બે ઘડી પહેલાં સ્ત્રીને આસને (જે જગ્યાએ સ્ત્રી બેઠી હોય તે જગ્યાએ) પુરુષ અને પુરુષને આસન સ્ત્રી બેસે તે દોષ
૨૦. પુરુષ સ્ત્રી તરફ અને સ્ત્રી પુરુષ તરફ વિષયદૃષ્ટિથી જુએ તે દોષ.
૨૧. પોતાની માલીકીનાં પોષહનાં ઉપકરણો સિવાયની વસ્તુ અવ્રતીની આજ્ઞા લીધા વિના લે, ઉપાડે, તેમ જ અવ્રતીની પાસે કોઇ પણ વસ્તુ મગાવે તે દોષ.

પાઠ ૨૪ મો

શ્રાવકના ૨૧ ગુણો.

૧. નવ તત્ત્વાદિકના જ્ઞાનમાં કુશલ હોય.
૨. ધર્મક્રિયામાં દેવાદિકની સહાયતા વાંચ્છે નહિં.
૩. ધર્મથી કોઇના ચળાવ્યા ચળે નહિ.
૪. કરણીના ફળનો સંદેહ રાખે નહિં.
૫. સાધુ સાધ્વીની દુગંચ્છા કરે નહિં.
૬. નિર્ગ્રન્થ પ્રવચનના જાણકાર હોય.

૭ હાડ હાડની મિંજાયે ધર્મનો રંગ લાગ્યો હોય.

૮ અન્યાય પક્ષનો કદિ પણ આશ્રય કરે નહિં.

૯. જેનું હ્રુદય સ્ફાટિક રત્ન જેવું નિર્મળ હોય.

૧૦. દાન દેવા માટે ઘરનાં દ્વાર ખુલ્લાં રાખે.

૧૧ અપ્રતીતકારી ઘરમા પ્રવેશ કરે નહિં.

૧૨ આઠમ ચાદશ પાખીના પોષધ કરે.

૧૩. દુ:ખીયાને દેખી અનુકંપા ધરે.

૧૪. યથાશકિત બાર પ્રકારનું તપ કરે.

૧૫ આરંભ પરિગ્રહથી કંઈક નિવર્ત્યા, કંઇક નથી નિવર્ત્યા.

૧૬ કરણ કરાવણથી કંઇક નિવર્ત્યા, કંઈક નથી નિવર્ત્યા.

૧૭. પચન પાચનથી કંઈક નિવર્ત્યા, કંઈક નથી નિવર્ત્યા.

૧૮. અઢાર પાપસ્થાનકથી કંઇક નિવર્ત્યા, કંઈક નથી નિવર્ત્યા.

૧૯ કુટ્ટણ પિટ્ટણથી કંઇક નિવર્ત્યા, કંઈક નથી નિવર્ત્યા.

૨૦. પાંચ ઇંદ્રિયના વિષયથી કંઇક નિવર્ત્યા, કંઇક નથી નિવર્ત્યા

૨૧. સર્વ પાપયોગથી કંઈક નિવર્ત્યા, કંઇક નથી નિવર્ત્યા.

પાઠ ૨૫ મો

ગૃહવિવેક.

૧. ચૂલો, પાણીયારું, ઘંટી, ખાંડણીઓ અને ભોજનસ્થાન એ પાંચ ઠેકાણે ચંદરવાની ખાસ જરૂર છે.

૨. પાણીયારું, ચૂલો, ઘંટી, ખાંડણી, વાસણ કુસણ અને હંમેશની વપરાશની બીજી ચીજો પુંજણીથી પુંજયા વિના વાપરવી નહિં.
૩. સુંવાળી સાવરણીથી જતનાપૂર્વક કાઢેલ કચરો પાટલીમાં (કાજા થાળીમાં) ભરી એકાંત સ્થાને થોડો થોડો નાંખવો.
૪. ગળ્યા વિના પાણી વાપરવું નહિં. ગળણું પણ ઘટ્ટ-જાડું રાખવું. સંખારો જે જાતનું પાણી હોય તેનાથી વિપરીત જાતિના પાણીમાં નાંખવો નહિ.
૫. છાણાના કકડા ચાલણામાં ચાળ્યા વિના બાળવા નહિ.
૬. લાકડાં–સરપણ ખંખેર્યા અને જોયા સિવાય બાળવાં નહિ
૭. દિવા ફાનસ વિના કે ઢાંકણ વિના રાખવા નહિં.
૮. ઘી, તેલ, ગોળ, ખાંડના ઠામ તથા ખાવાનાં અને એઠ-વાણીનાં વાસણો ઉઘાડાં રાખવા નહિં
૯. પાણી સુકાય નહિ તેવી જગ્યાએ સ્નાન કરવું નહિ કે પાણી ઢોળવું નહિં.
૧૦. ઘરની અંદર કે બહાર ગંદકી કરવી નહિં.
૧૧ જીવાત પડે તેવું ધાન્ય, ઓષધિ વગેરે વસ્તુઓ સંગ્ર-હવી નહિં.
૧૨. માંકડવાળા ખાટલા, ઢોલીયા, ગાદલાં, ગોદડાં વગેરે તડકે નાંખવા નહિં તેના પર ગરમ ખદખદતું પાણી રેડવું નહિ તેમજ તેવા જીવો મરી જાય તેવો પાવડર પણ વાપરવો નહીં.
૧૩. કોઇ પણ વસ્તુમાંથી જીવાત નીકળે તે રસ્તામાં કે મરી જાય તેવે સ્થળે ફેંકી દેવી નહિં.
૧૪. ગુંદાના ઠળીયા જેવા ચીકણા પદાર્થો જયાં ત્યાં ફેંકવા નહિં.

પાઠ ૨૬ મો.

દિનચર્યા-(પુરુષવર્ગને માટે)

૧. સવારમાં વહેલા ઉઠવાની ટેવ રાખવી; પાછલી રાત ચાર ઘડી રહે ત્યારે જાગવું

૨. પાડોશીઓ જાગી પાપકાર્યમાં પ્રવૃત્ત થાય તેવી રીતે બોલચાલ કરવી નહિં, પણ ગુપચૂપ પવિત્ર સ્થાનમાં પવિત્ર શરીરે રાત્રિ પ્રતિક્રમણ કરવું.

૩ વધારે રાત્રિ હોય તો કુટુંબજાગરિકા કે ધર્મજાગરિકા કરવી; કુટુંબજાગરિકા એટલે કુટુંબમાં કોણ દુઃખી છે, કોને સહાયની જરૂર છે વગેરે વિચારવું અને તેને સહાય કરવાની ધારણા કરવી

૪. ક્યારે આરંભ સમારંભ ઘટાડીશ, ક્યારે સર્વથા આરંભ સમારંભથી નિવૃત્ત થઈશ અને ક્યારે સમાધિભાવ પેદા કરીશ એમ ત્રણ પ્રકારના મનોરથો ચિંતવવા.

૫. પ્રતિક્રમણ વ્રત પાળ્યા પછી માબાપ જાગ્યા હોય તો તેમને પગે લાગવું અને તે દિવસને માટે જે કંઇ આદેશ હુકમ કરે તે ધ્યાનમાં લેવું.

૬. દેહની હાજતો નિવાર્યા પછી ગામમાં ગુરુ બિરાજતા હોય તો તેમના દર્શન કરવા જવું અને અવકાશ હોય તો વ્યાખ્યાન સાંભળવું.

૭. ગુરુનાં દર્શન કર્યા વિના અન્ન પાણી ન લેવાની પ્રતિજ્ઞા કરવી.

૮. માબાપને જમાડ્યા પહેલાં પોતે જમવું નહિં.

૯. નોકરી કે ધંધામાં નીતિ અને પ્રમાણિકતા બરાબર સાચવવી.

૧૦. પુત્ર પુત્રીને યોગ્યતા અને બુદ્ધિ પ્રમાણે ઊંચી કેળવણી આપવી.

૧૧. પૈસા માટે વૃત્તિ બગાડવી નહિ, હરામવૃત્તિ રાખવી નહિં.

૧૨. નોકરી કે ધંધામાં નિયમિત થવું; જે સમયે જે કામ નિયત કર્યું હોય તે સમયે તે કામ બજાવવું.

૧૩. દિવસ આથમ્યા પછી જમવું નહિ; દિવસે પણ ટાઇમ ઉપરાંત જમવું નહિં; પૂરેપૂરી ભૂખ લાગ્યા પહેલાં જમવું નહિં.

૧૪. સાંજે દિવસનું પ્રતિક્રમણ કરવું. ત્યારપછી સજઝાય કરવી.

૧૫. માબાપની વેયાવચ્ચ તેમજ ધર્મચર્ચા કરી વહેલાં સૂવું અને પાછા વહેલા જાગવું.

૧૬. કોઈની નિંદા કે કુથલી કરવામાં કે સાંભળવામાં થોડો પણ વખત ગુમાવવો નહિં.

પાઠ ૨૭ મો

દિનચર્યા—(સ્ત્રીવર્ગ માટે)

૧. ગૃહવિવેકના પાઠમાં બતાવેલ શિક્ષા પ્રમાણે દરેક ગૃહકાર્ય વિવેકપૂર્વક કરવું.

૨. સાસુ, સસરા, જેઠ, જેઠાણી વગેરે વડીલોનો વિનય સાચવવો, તેમના પ્રત્યે પૂજ્યભાવ રાખવો અને ભક્તિ કરવી

૩. ઘરના કોઈ પણ માણસ સાથે કલેશ-કજીયો કરવો નહિં
૪. નોકર ચાકર દાસદાસીઓ ઉપર દયાની લાગણી રાખવી; પ્રસંગ પર તેમની સંભાળ લેવી.
૫. પતિ અને વડીલોની આજ્ઞાનો અનાદર ન કરવો.
૬. કોઇની સાથે પણ હાંસી-મશ્કરી કરવાની ટેવ ન રાખવી.
૭. નવરા થઈ ગપાટા મારવા નહિં, પણ, જ્યાંથી શિક્ષણ મળતું હોય ત્યાંથી ધાર્મિક કે નીતિનું શિક્ષણ મેળવવું.
૮. નીતિનાં અને ધર્મનાં પુસ્તકો વાંચવા અને તેમાંથી શિખામણના ફકરા પોતાનાં બચ્ચાંઓને શિખવવાં.
૯. પોતાનાં છોકરાંને ગાળો દેવી નહિં; વધારે બ્હીક બતાવવી નહિં તેમજ મારવા નહિ પણ મીઠા શબ્દોમાં શિક્ષણ આપવું.
૧૦. અતિથિ કે પ્રાહુર્ણાનો આદરસત્કાર કરવો; કોઇનો પણ અનાદર કરવો નહિ.
૧૧. ગરીબ, અપંગ અને અનાથને યથાશક્તિ સહાય કરવી.
૧૨. સાધુ-સાધ્વીઓને નિર્દોષ આહારપાણી ચડતા ભાવથી વહોરાવવાં; સાધુઓને કલ્પતી વસ્તુઓ અસુઝતી રાખવી નહિં
૧૩. ઘરનો દેખાવ તદ્દન સ્વચ્છ રાખવો; ગંદકી બિલકુલ કરવી નહિં, છોકરાઓને પણ સ્વચ્છ રાખવાં
૧૪. ધર્મક્રિયા અને વ્યાખ્યાનનાં વખતે કામથી પરવારી ધર્મક્રિયા કરવી અને શ્રવણ કરવું.
૧૫. પાડોશીના સાથે સંપ-સલાહથી વર્તવું, નજીવી વાત સારુ કે છોકરાંઓની વાતમાં કલેશ-કંકાશ કરવો નહિં.

૧૬. સાસુ સસરા અને પતિને જમાડયા પહેલાં જમવું નહિં, પણ રાત્રિભોજન ન કરવાનો નિયમ સાચવવો

પાઠ ૨૮ મો

સાધુઓને વહોરાવવાનો વિધિ.

૧. ખાસ સાધુ સાધ્વીને માટે આહાર બનાવીને વહોરાવવો નહિં.

૨. સાધુને માટે આહાર વેચાતો લાવી વહેરાવવો નહિં.

૩. કોઇની પાસેથી ઉછીનો કે ઉધારે લઈ આહાર વહોરાવવો નહિં.

૪. તાળું, કળ, સંચો, ચણીયારાવાળાં કમાડ ઉઘાડી આહાર વહોરાવવો નહિં.

૫. માળથી નીચે લાવી અને ભોંયરામાંથી ઉપર લાવી આહાર વહેરાવવો નહિં.

૬. કોઈના હાથમાંથી છિનવી લઇ કાંઇ વસ્તુ વહોરાવવી નહિં.

૭. મજીયારી વસ્તુ ભાગીદારની રજા સિવાય વહોરાવવી નહિં.

૮. અસૂઝતી કોઇ પણ ચીજ વહોરાવવી નહિં.

૯. સચિત્ત સાથે સંઘટાવાળી વસ્તુ વહોરાવવી નહિં.

૧૦. આંખ વિનાના માણસે વહોરાવવું નહિં.

૧૧. તાજાં લિંપણ ઉપર ચાલી વહોરાવવું નહિં.

૧૨. વેરાતું વેરાતું વહોરાવવું નહિં.

૧૩. ભિક્ષુક આદિને માટે રાખેલું વહોરાવવું નહિં.

૧૪. જેણે મકાનમાં ઉતરવાની આજ્ઞા આપી હોય તેણે વહોરાવવું નહિં.
૧૫. ઘણા માણસો જમવા બેઠા હોય ત્યાંથી વહોરાવવું નહિં.
૧૬. સાધુના આવ્યા પહેલાં કોઈ ભિક્ષુક આવ્યો હોય તેને આપ્યા વિના સાધુને વહોરાવવું નહિં.
૧૭. લોકાપવાદ થાય તેવી રીતે વહોરાવવું નહિં.
૧૮. ગર્ભિણી સ્ત્રીઓએ સાતમા મહિના પછી વહોરાવવું નહિ.
૧૯. ધાવતા બાળકને વછોડી વહોરાવવું નહિં.
૨૦. એઠે હાથે કે એઠી જુઠી ચીજ વહોરાવવી નહિં.
૨૧. પડતર બગડી ગયેલી વસ્તુ વહોરાવવી નહિં.
૨૨. ગંદું, અપવિત્ર, મેલું, પસીનાવાળું પાણી વહોરાવવું નહિ.
૨૩. ધોવણ વગેરે પાણી બે ઘડી પહેલાંનું વહોરાવવું નહિં.
૨૪. કોઢ, પિત્ત વગેરેના ચેપી માણસે વહોરાવવું નહિં.
૨૫. ફુંક મારીને કે ઝાપટ નાંખીને વહોરાવવું નહિં.
૨૬. ત્રણ બારણાં ઉલ્લંઘી વહોરાવવું નહિં.
૨૭. અનાદર કરી, ઘણી વાર લગાડી, કઠોર વચન સંભળાવી કે મ્હોં મચકોડી વહોરાવવું નહિં.
૨૮. આહાર વહોરાવી ગર્વ કરવો નહિં, તેમ પશ્ચાત્તાપ કરવો નહિં.
૨૯. પોતે સૂઝતો હોય તો બીજાને આપવાનું ન કહેવું પણ પોતે જ વહોરાવવું.
૩૦. કપટથી કે લાલચથી વહોરાવવું નહિ.
૩૧. દોષરહિત શુદ્ધ વસ્તુ ચડતા ભાવથી પ્રેમપૂર્વક વહોરાવવી.

———o———

કર્તવ્યમાં મૂકવા લાયક શિક્ષાવચનો.

(યોજક-પં. શતાવધાની મુનિરાજશ્રી રત્નચંદ્રજી સ્વામી)

—:○:—

(૧)

૧. જીવનની એક ક્ષણ કરોડો સોનામહોરોથી પણ ખરીદી શકાતી નથી, તેને વ્યર્થ ગુમાવવા જેવી બીજી કઇ નુકશાની છે?

૨. સદ્‌ઉદ્યોગ સદ્‌ભાગ્યનો સહોદર છે, આજની કિમ્મત આવતી કાલથી ડબલ છે. આજે બને તે કાલ ઉપર રાખો નહિ

૩ વખત કુદરતનો ખજાનો છે, ઘડી અને કલાકો તેની તીજોરીઓ છે, પળો કે ક્ષણો તેના કિમતી હીરા છે. ડાહ્યા માણસો કિમતીમા કિમતી હીરાને ગુમાવવા કરતાં એક પળને વ્યર્થ ગુમાવવામાં વધારે નુકશાની સમજે છે.

૪. જ્ઞાન અને વિવેક ખરી આંખો છે, એના વિના માણસ છતી આંખે આંધળો છે, તે ખાડામાં પડે તેમાં નવાઈ શું?

૫. ડોકટર, બેરિસ્ટર કે પ્રોફેસરની ડિગ્રી મેળવવામાં જ કેળવણીનો હેતુ પૂરો થતો નથી, પણ જાહેર સેવા બજાવવામાં અને આત્મશ્રેય સાધવામાં તેનો ખરો હેતુ પાર પડે છે, ખરી રીતે જેનાથી મન મારતાં શિખાય તે જ ખરી કેળવણી.

૬. જે માણસ પોતાની ઇચ્છાને કાબૂમાં રાખી શકે નહિ, તે જીવનની મુશ્કેલીઓ દૂર કરી વિજય મેળવી શકે નહિ.

૭. સંબંધીસેવા અને દેશસેવા એ ઉત્તમ છે પણ આત્મસેવા એ સર્વથી ઉત્તમ છે, કેમકે જગતના સર્વ પ્રાણીઓને આત્મવત્ ગણે, પરધન પથ્થરસમ ગણે, અને પરસ્ત્રી માતા તુલ્ય માને, તેનાથી જ આત્મસેવા થઈ શકે છે.

૮. પ્રશંસાની ઇચ્છા રાખો નહિ પણ પ્રશંસા થાય તેવાં કાર્યો કરો, કીર્તિ સત્કાર્યની સાથે જ રહે છે.

૯. જો તમારે મોટા થવું હોય તો પ્રથમ નાના બનો; ઊંડો પાયો નાખ્યા વિના મોટું મકાન ચણી શકાતું નથી.

૧૦. મોટાઇનું માપ ઉમ્મરથી કે શ્રીમંતાઈથી નહિ, પણ અક્કલથી કે ઉદારતાથી થાય છે, માટે ડાહ્યા અને ઉદાર બનો.

૧૧. તલવારની કિમ્મત મ્યાનથી નહિ પણ ધારથી થાય છે તેમ માણસની કિમ્મત ધનથી નહિ પણ··સદાચારથી થાય છે.

૧૨. વૈર લેવું એ હલકાઇનું કામ છે; ત્યારે ક્ષમા કરવી એ મોટાઇનું કામ છે, વૃક્ષો પથ્થર મારનારને પણ ફળો આપે છે.

૧૩ વાદળાંઓ વરસે અને વૃક્ષો ફળે ત્યારે નીચે નમે છે. તેમ સમૃદ્ધિ પામ્યા પછી વધારે નમ્ર બને તે જ સજ્જન ગણાય.

૧૪. વરસાદ માગ્યા વગર વરસે છે તેમ સજ્જનો માગ્યા વગર પોતાની સમૃદ્ધિ પરોપકારનાં કામોમાં ખરચે છે.

૧૫. મોટી પદવીએ ચઢયા પછી ગરીબોના ઉપર દયા ન રાખે તે જ સેતાન, સેતાનના ઉપર કાંઈ શીંગડા ઊગતાં નથી.

૧૬. સખાવત સ્વર્ગની કૂંચી છે, અને દયા ખાનદાનીનો ખજાનો છે; પથ્થર જેવા હૃદયની સાથે ખાનદાની રહેતી નથી.

૧૭. નદીનું પાણી અસલ સમુદ્રમાં ભળે છે, તેમ દાન આપનારની દોલત પાછી વ્યાજ શીખે દાતારને જ મળે છે.

૧૮. ભુંડાઇને બદલે પણ ભલાઈ કરે અને અપકારીનો પણ ઉપકાર કરે તે ખરો સત્પુરુષ સમજવો.

૧૯. ચડતીમાં ગર્વ ન કરે, પડતીમાં ખેદ ન કરે અને શરણાગતનો કદી પણ ત્યાગ ન કરે; તે જ મોટો માણુસ

૨૦. સાંભળે કે ગ્રહણ કરે તેને જ શિખામણ આપવી સારી; મૂર્ખને શિખામણ દેવી તે સર્પને દૂધ પાવા બરાબર છે

૨૧. બીજાને ઠપકો આપે તે જ અવગુણ પોતામાં હોય તો, પ્રથમ પોતાનો અવગુણ દૂર કરવો, પછી બીજાને કહેવું.

૨૨. ચોર, વ્યભિચારી, ધર્મદ્રોહી, રાજદ્રોહી માણુસથી હમેશ દૂર રહેવું, તેમની સોબત પાયમાલીમાં ઉતારનારી છે.

૨૩. અનેક યુદ્ધોમાં જીત મેળવનાર યોદ્ધા કરતાં મનોરાજ્ય ઉપર જીત મેળવનાર મોટો યોદ્ધો ગણાય.

૨૪. શ્રીમંતો અને ત્યાગીઓને સંતોષમાં જે સુખ મળી શકે, તે સુખ બીજી કોઇ પણ ચીજમાં મળતું નથી.

૨૫. ધનમાં, મોજશોખમાં અને ખાવાપીવામાં સતોષ રાખવો, પણ જ્ઞાનમાં, દાનમાં અને ધર્મમાં સંતોષ ન રાખવો.

૨૬. જેનાથી દુઃખ મટે તેની જ પાસે હૃદય ખોલવું; જેની તેની પાસે હૃદય ખોલવાથી માણુસની હલકાઈ થાય છે.

૨૭. અફીણ કરતાં કરજ વધારે ઝેરી છે, અફીણ ખાનારને જ મારે છે, ત્યારે કરજ દીકરાના દીકરાને પણ મારે છે.

૨૮. ઉત્તમ પુસ્તકો સત્સંગ જેટલું કામ કરે છે, ત્યારે ખરાબ પુસ્તકો સત્સંગની સારી અસરને ભુંસી નાખે છે.

૨૯. ધર્મનું મૂલ વિનય છે. કપટથી નહિં પણ ખરા દિલથી વડીલો, સજ્જનો અને ગુરુઓનો વિનય સાચવવો

૩૦. ઉપકારીનો ઉપકાર ભૂલી જનારમાં માણસાઇનો ગુણ રહી શકતો નથી; પશુઓ પણ ઉપકારનો બદલો વાળે છે.

---

(૨)

૧. જેમ સૂર્યથી દિવસ, ચંદ્રથી રાત્રિ અને સુપુત્રથી કુળ શોભે છે, તેમ બુદ્ધિના પ્રકાશથી માણસ શોભે છે.

૨. જ્ઞાન વિના જીવનની ખૂબીઓ જાણી શકાતી નથી. સદ્‌વિદ્યા વગરનું જીવન અજાગલસ્તન જેવું નિરર્થક છે.

૩. પુત્ર કે પુત્રી એ બેમાંથી એકને પણ અભણ રાખવા તે વ્યવહારરૂપી રથના એક પૈડાને ભાંગી નાખવા બરાબર છે.

૪. ધર્મના સંસ્કારો પાડ્યા સિવાય વ્યવહારિક જ્ઞાનમાં આગળ વધવું, તે નાસ્તિકતાની હદમાં પ્રવેશ કરવા સરખું છે.

૫. બીજા ઉપર વિશ્વાસ ન રખાય તો પણ તમારી જાત ઉપર તો વિશ્વાસ રહેવો જ જોઇએ

૬. 'હું આત્મા છું, અમર છું, અનન્ત શક્તિવંત છું, આનંદમય છું' આ નિશ્ચય વાક્યોને હૃદયમાં કોતરી રાખો.

૭. આત્મશ્રદ્ધા છે ત્યાં જ ધર્મ છે અને ધર્મ છે ત્યાં જ શાંતિ છે, પરમશાંતિ મેળવવી હોય તો આત્મશ્રદ્ધા રાખો.

૮. મહાપુરુષોનાં બોધવચનો, દુર્ગતિ અને દુઃખના ખાડામાંથી માણસને ખેંચવાને દોરીની ગરજ સારે છે.

૯. સદ્બોધ સાંભળો, સમજો, ધારો, હૃદયમાં ઉતારો અને વર્તનમાં મૂકો-જેમ ચાખ્યા સિવાય સાકરની મીઠાશ આવતી નથી, પેટમાં પડ્યા સિવાય દવાની અસર થતી નથી, તેમ વર્તનમાં મૂક્યા સિવાય શ્રવણ સફળ થતું નથી.

૧૦. એક ઉદરમાંથી જન્મ્યા તેને જ નહિ, પણ એક દેશમાં અને એક ધર્મમાં જન્મ્યા તેને પણ ભાઈ તરીકે માનો.

૧૧. 'કુટુંબક્લેશ અને ખરાબ સોબત' એ બેનો જ્યાં ઉદય થાય, તે કુટુંબની પડતી દશા થઇ સમજવી.

૧૨. સ્ત્રીઓને એટલું છૂટાપણું ન આપો કે જેથી તેઓ સ્વચ્છંદી બની અનાચારને માર્ગે ઉતરી જાય તેમ એટલું દબાણ પણ ન રાખો કે જેથી તે ગુલામડી જેવી સ્થિતિમાં રહી ગુલામ જેવી પ્રજા ઉત્પન્ન કરે.

૧૩. દયાના માર્ગમાં એકેંદ્રિય અને પંચેંદ્રિયનો તફાવત સમજો. સ્થૂલ દયા ન હોય તો સૂક્ષ્મ દયા ક્યાંથી આવી શકે ?

૧૪. પૂજ્ય વડીલોની આજ્ઞા નહિ પાળો, અને તેમનું સન્માન નહિ કરો, તો તમારી સંતતિ તરફથી તમારી આજ્ઞાનું પાલન થાય કે તમારું સન્માન થાય એવી આશા રાખવી ફોકટ છે.

૧૫. સ્ત્રીઓ અને બાળકોને કહો કે કડાં, સાંકળાં, બંગડીઓ

હાથનાં ભૂષણો નથી, પણ હાથનું ભૂષણ દાન છે
નું ભૂષણ સત્ય છે, અને કાનનું ભૂષણ હિત
સાંભળવાં તે છે.

૧૬. માણસના ખૂન કરતાં સત્યનું ખૂન ઓછું ભયંક
એક વાર અસત્ય બોલવામાં પ્રમાણિકપણું
જાય છે.

૧૭. 'પરધન પથ્થર સમ ગણો, પરસ્ત્રી માતા સમા
શિક્ષાવચનોને એક ક્ષણ પણ ભૂલી જાઓ નહિ

૧૮. કરકસર ભાઈની ગરજ સારે છે, પણ તે કૃપણુત
ભળે ત્યાં સુધી કૃપણુતા એ એક મોટું કલંક

૧૯. સ્વતંત્ર થવાને જેટલી કોશીશ કરવામાં આવે
જ સ્વચ્છંદી ન બનવામાં કરવી જોઈએ

૨૦. નિરભિમાની થવું, પણ તેમાં સ્વમાનભંગ ન
જોઇએ, કેમકે સ્વમાનની લાગણી માણસને
કાર્યમાં પ્રેરે છે.

૨૧. તમે બીજાને ઠગો નહિ, પણ બીજાઓ તમને ઠ
જાય તેની સાવચેતી રાખો, વિશ્વાસનો આ જમાનો

૨૨. સંતોષ રાખો પણ નિરાધાર થઈ બીજાના
ઉપર લટકી રહેવું પડે તેવા આળસુ ન બનો.

૨૩. નિર્ભય બનો, પણ પાપનો તો પગલે પગલે
રાખો, કેમકે બેદરકારીથી લાગતાં પાપોનો સર
લાંબો થાય છે.

૨૪. મીઠાબોલા થવું, પણ સામા માણસનું અહિત
તેવું મીઠું બોલી માખણુદાસીયા થવું ખરાબ

૨૫. કેળવણીનો અધિક પ્રકાશ પણ નાસ્તિકતાની ધુ

ઝાંખો પડી જાય છે અને અંધકારમાં દબાઈ જાય છે

૨૬. નાસ્તિકતા જેટલી જ ધર્માન્ધતા ભયંકર છે. નાસ્તિકતા આત્માનું બગાડે છે, ત્યારે ધર્માન્ધતા સમાજને બગાડે છે.

૨૭. દરેક ઘરને સત્યજ્ઞાનનો બગીચો બનાવો, કે જેથી આવનાર માણુસને સદ્બોધરૂપ પુષ્પની સુગંધીનો લાભ મળે

૨૮. જીભ અને હોજરીને બરાબર કાબૂમાં રાખો, કેમકે તન્દુરસ્તી અને સલામતીનો આધાર તેના ઉપર છે.

૨૯. બીજાઓની દુષ્ટતા જોઈ તમે દુષ્ટ ન બનો. જે જેવું કરશે તેને તેવું ફળ મળશે. એ કુદરતનો કાયદો છે.

૩૦. પ્રાણુ જતાં પણુ સત્યધર્મને છોડો નહિ, કેમકે પ્રાણુ ફરીથી મળશે પણુ સત્યધર્મ ફરી મળવો મુશ્કેલ છે

---

(૩)

૧. મોટું મન અને મોટાં કાર્યમાં જ ખરી મોટાઇ સમાયેલી છે, પણુ મોટી વાતો કરવામાં મોટાઈ સમાયેલી નથી.

૨. સખાવત વગરની દોલત ચૈતન્ય વગરના દેહ જેવી નિર્માલ્ય અને સ્પર્શ કરવાને નાલાયક છે

૩. દાનનો પડઘો સ્વર્ગના દ્વાર સુધી પહોંચે છે અને દાતારના યશોગુણુ ગાવા શાસનદેવોને આકર્ષે છે

૪. આપણા માટે દોલત છે પણુ દોલત માટે આપણે નથી, દોલત માટે જિંદગી ગુમાવવી તે આત્માને ગુમાવવા બરાબર છે.

૫ કરણી તેવી પાર ઉતરણી, જેવું દેવું તેવું લેવું, હાથે તે સાથે-આ અનુભવીનાં વાકયોને હમેશાં યાદ રાખો.

૬. લક્ષ્મી ચંચલ છે-પ્રાણ પ્રાહુણા છે, જુવાની જવાની છે, આયુષ્ય અસ્થિર છે, ધીરજનું સ્થાન એક ધર્મ છે.

૭. ગતકાળનો શોચ કરવો નહિ ભવિષ્ય કાળનો વિશ્વાસ રાખવો નહિ, અને વર્તમાનને વ્યર્થ જવા દેવો નહિ.

૮. મૃત્યુ એક ક્ષણ પણ થોભાશે નહિ, લાલચથી લલચાશે નહિ, માટે કાંઈ કરવું હોય તે આજે જ-અત્યારે જ કરો.

૯. જરીયાન વસ્ત્રો અને હીરા માણેકના અલંકારો કરતાં માણસને વધારે શોભાવનાર શીલ (બ્રહ્મચર્ય) છે.

૧૦. સોના રૂપાના અને હીરા માણેકનાં ભૂષણો નષ્ટ થાય છે ત્યારે શીલરૂપી ભૂષણ અખંડ રહે છે.

૧૧ પાછળથી પશ્ચાત્તાપ કરવો પડે તેવાં કામની શરૂઆત ન કરવામાં જ ખરું ડહાપણ સમાયેલું છે.

૧૨. અભયપદ મેળવવું હોય તો બીજાઓને અભય આપો, તેમજ સુખ મેળવવું હોય તો સુખ આપો.

૧૩. બીજાનુ બૂરું ચિંતવવું તે પોતાનું બૂરું કરવા બરાબર છે, કેમકે "ખાડો ખોદે તે ખાડમાં પડે"

૧૪. પ્રાણીઓના પ્રાણ લૂંટવા એજ હિંસા નથી પણ લાગણી દુખાય તેવું કંઇ પણ કરવું કે ચિંતવવું તે હિંસા છે.

૧૫. ક્રોધની ક્રૂરતા સામે ક્ષમાનુ ખડ્ગ રાખો અને માનનું મર્દન કરવામાં નમ્રતાનો પાઠ શીખો.

૧૬ માયાના મૂળને કાપી સરલ બનો અને લોભને ક્ષોભ પમાડી સંતોષી રહો, કેમકે જયાં સરલતા અને સંતોષ છે ત્યાં જ ધર્મનો નિવાસ છે.

૧૭. આપણે બીજાનો ઉપકાર કર્યો હોય અને બીજાએ આપણો અપકાર કર્યો હોય એ બન્ને વાતો યાદ કરવી નહિ.

૧૮. સત્યની સીમામાં જ વિજયનો વાવટો ફરકે છે. "કૂડ ત્યાં ધૂળ અને કપટ ત્યાં ચપટ" એ નીતિનો પરમ મંત્ર છે.

૧૯. અપ્રમાણિકતાથી મેળવેલ અખૂટ દ્રવ્ય કરતાં પ્રમાણિકતાનો એક પૈસો વધારે કિંમતી અને ટકાઉ છે.

૨૦. વિશ્વાસઘાત, ચોરી. કપટ, પ્રાણીવધ, કન્યાવિક્રય, અને સ્વામીદ્રોહ કરી મેળવેલી સંપત્તિ, સંપત્તિ નહીં પણ વિપત્તિ છે.

૨૧. અન્યાય અને અધર્મથી ઉપાર્જન કરેલ દ્રવ્યને પૂર્વના પુણ્યનો પૂરો ટેકો ન હોય તો તે દસ વરસથી વધુ રહી શકે નહિ.

૨૨. જે ધનથી દીન અને દુઃખી જનોનો ઉદ્ધાર કર્યો નહિ. સત્પાત્રમાં દાન આપ્યું નહિ અને કુટુંબીઓનું પોષણ કર્યું નહિ, તે ધન નહિ પણ ધૂળ છે.

૨૩. આવકના પ્રમાણમાં ધર્મમાર્ગે ધનનો કાંઈ પણ વ્યય ન કરવો તે લક્ષ્મીને લૂલી બનાવવા બરાબર છે.

૨૪. નિંદા કર્યા વગર ન રહી શકાતું હોય તો પોતાની જ નિંદા કરવી, કેમકે બીજાની નિંદા કરવી તે આત્માને ઝેરી બનાવવા સરખું છે.

૨૫. વિકરાળ વાઘના મુખમાં હાથ નાખવા કરતાં દુર્જનની સોબત કરવામાં વધારે ભયંકરતા છે.

૨૬. માબાપની સેવા-ભક્તિ કરવામાં અને તેમની આજ્ઞા પાળવામાં પુત્રની ખરી પવિત્રતા સમાયેલ છે.

૨૭. હિતચિંતક માબાપ, નિઃસ્વાર્થી શિક્ષક અને સદ્ગુરુ—એ ત્રણેની આજ્ઞા પાળવી તે ઈશ્વરઆજ્ઞા પાળવા બરાબર છે.

૨૮. મોજશોખને માટે નહિ પણ ધર્મ અને પરમાર્થને માટે શરીરનું સ્વાસ્થ્ય જાળવવું અગત્યનું છે, કેમકે જ્યાં શરીર સ્વસ્થ હોય ત્યાં મન સ્વસ્થ રહે છે.

૨૯. પાંચે ઇંદ્રિયોને છૂટી મૂકવી તે આપત્તિનો માર્ગ ખુલ્લો મૂકવા બરાબર છે.

૩૦. ધર્મ એ કલ્પવૃક્ષ છે, મોક્ષ અને અભ્યુદય એ બે તેનાં ફળો છે, મૈત્રી, પ્રમોદ, કરુણા અને માધ્યસ્થ્ય [ઉપેક્ષા] એ ચાર ભાવના તેનું મૂળ છે, મૂળ વિના શાખા નથી અને શાખા વિના ફળ નથી માટે મોક્ષરૂપી ફળ મેળવવું હોય તો ભાવનારૂપ મૂળને મજબૂત બનાવો.

વિદ્યાર્થીઓને ઉપદેશ

—:०:—

'વિદ્યાભ્યાસ' એક પ્રકારનો યોગ છે, અને તેથી એ યોગની સાધનામાં પણ વિદ્યાર્થીને યોગીના ગુણો જ ધારણ કરવાની જરૂર પડે છે. વાર્તાપ્રિલાપી, રમતીયાળ, પ્રમાદી, ચપળ અને વિષયાસક્ત મનુષ્ય—અર્થાત્ ભોગી મનુષ્ય યોગની ક્રિયાઓમાં સ્થિર થઈ શકતો નથી અને યોગની સીડીમાં અતિ પરિશ્રમવડે જો થોડાં પગથિયાં ઊંચે ચઢે તો તે પુનઃ ભ્રષ્ટ થઈને પતિત થાય છે. તેવી જ રીતે વિદ્યાર્થી પણ ઉક્ત દોષોને લીધે વિદ્યાભ્યાસમાં સ્થિરતા સેવી શકતો નથી. અતિ આળસવડે તે થોડો અભ્યાસ કરે

છે પરન્તુ પુનઃ પ્રમાદ, વિષયાસક્તિ વગેરે દોષો ચડી આવતાં તે સઘળું શીખેલું ભૂલી જાય છે અને અભ્યાસમાં અધઃપતિત થાય છે. ઉદ્યમ અને એકાગ્રતા એ બે અભ્યાસનાં મુખ્ય લક્ષણો છે અને એ બંને લક્ષણોને હાનિ કરનારા જે જે દોષો હોય તે તે દોષો દૂર ન કરવામા આવે તો વિદ્યાભ્યાસમાં અંતરાય નડે છે. વિદ્યાર્થીઓના ધર્મોને ભૂલી જઈને આડે માર્ગે જનારા વિદ્યાર્થીઓ ગમે તેવા બુદ્ધિમાન હોય તોપણ ઉદ્યમ અને એકાગ્રતાને અભાવે તેઓ પોતાના અભ્યાસમાં કદી સફળતા મેળવતા નથી

વિદ્યાર્થીને વિદ્યાભ્યાસ કરવામાં જે વિઘ્નો આવે તે જ વિઘ્નો યોગીને યોગક્રિયામાં પણ અંતરાયભૂત થઈ પડતાં હોય, તો એ તો સ્પષ્ટ જ છે કે જે સાધનો વિદ્યાભ્યાસ કરવામાં પણ સહાયરૂપ થઇ પડવાં જોઇએ અને તેટલા માટે એક યોગીની પેઠે વિદ્યાર્થીએ પણ એ સાધનોનું સેવન કરવું જોઈએ–અવગણના કરવી જોઇએ નહિ. અભ્યાસ માટે એકાન્ત મેળવવી, નિશ્ચિન્તતા પ્રાપ્ત કરવી, સ્ત્રી વગેરે સંસારની ઉપાધિઓથી દૂર રહેવું, અન્ય વિષય તરફ જતી ચિત્તવૃત્તિનો રોધ કરીને એકાગ્રતા સંપાદન કરવી અને અખંડ બ્રહ્મચર્ય પાળવું, એ મુખ્ય સાધનોનું વિદ્યાર્થીઓએ સેવન કરવું જોઇએ. વિદ્યાર્થીઓએ બીજી કેટલીક ટેવો પાડવાની જરૂર છે, જેવી કે રોજ વહેલાં ઊઠવું, નકામો વખત ગાળવો નહિ, નિરંતર ઉદ્યમી થવું વગેરે અભ્યાસને માટે એકાંત મેળવતાં એટલું ધ્યાનમાં રાખવું કે, "એકાન્ત વિકારની જનેતા છે" અને ખાસ કરીને ચંચળ વૃત્તિના વિદ્યાર્થીઓ એકત્ર રહેવાની અતિ ટેવને લીધે વિકારના ભોગ થઈ પડે છે. પરન્તુ જે વિદ્યાર્થીઓ માત્ર

અભ્યાસને માટે જ એકાન્ત શોધે છે અને બીજો વખત એકાંતમાં આળસુ બેસી રહેવામાં ગાળતા નથી, પરંતુ મિત્રોના સહવાસમાં ગાળે છે, તેઓ વિકારી વિચારોથી દૂર રહી શકે છે 'એકાન્ત' એ શિક્ષણનું સાધન છે એટલે તેનો ઉપયોગ જો અભ્યાસમાં કરવો હોય તો જ એકાન્તમાં રહેવું, પરંતુ વિચારતરંગોને દોડાવતાં એકાંતમાં પ્રમાદી બનીને પડી રહેવું નહિ, નહિ તો એકાન્ત વિકારની જનેતા-રૂપે પોતાનું દર્શન દે છે. એકાન્ત, નિશ્ચિંતતા, નિરુપાધિક સ્થિતિ, અન્ય વિષય તરફ ચિત્તવૃત્તિનો રોધ અને અખંડ બ્રહ્મચર્ય, એ સર્વ સાધનો ચિત્તની એકાગ્રતા અને ઉદ્યમ-રૂપી મુખ્ય સાધનોમાં જ ઉપસાધનો છે અને એ મુખ્ય સાધનો સંપાદન કરવાનાં જ, એ ઉપસાધનોનો ઉપયોગ વિદ્યાર્થીએ કરવાનો છે—અન્ય રીતિએ નહિ.

क. कौ.

સાચું નૂર

જ્ઞાન એ ત્રીજું લોચન છે, બીજો દિવાકર (સૂર્ય) છે, ચોરથી ચોરી ન શકાય તેવું ધન છે અને સુવર્ણ વિનાનું આભૂષણ છે.

જ્ઞાનવાળો ભગવી કફનીમાં કે સાદા પોષાકમાં પણ શોભે છે અને જ્ઞાનવિહીન ઘણાં ઘરેણાંથી લદાયેલો હોવા છતાં પણ શોભતો નથી. ખરેખર, મનુષ્યનું સાચું નૂર જ્ઞાન છે.

પૂજ્યશ્રી ગુલાબ-વીર-ગ્રન્થમાળા રત્ન પચાસમું

શ્રી જિનાદિ સ્તુતિ સંગ્રહ

卐

: સંગ્રાહક :
આગમવિશારદ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજશ્રી
ગુલાબચંદ્રજી સ્વામીના શિષ્ય
મુનિરાજ શ્રી નવલચંદ્રજી
સ્થાનકવાસી લીંબડી સંપ્રદાય

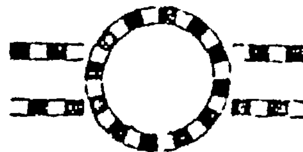

વિ. સં. ૨૦૧૫
વીર સં. ૨૪૮૫
સન ૧૯૫૯

શ્રી જિનાદિ સ્તુતિસંગ્રહ

...વિષયાનુક્રમ...

શ્રી જિનાદિ સ્તુતિસંગ્રહ

१ आदि मङ्गल

पञ्च परमेष्ठी नमोक्कार (नमस्कार) सूत्र

नमो अरिहंताणं ।
नमो सिद्धाणं ।
नमो आयरियाणं ।
नमो उवज्झायाणं ।
नमो लोए सव्वसाहूणं ।

नमोक्कार महात्म्य गाथा

एसो पंचनमोक्कारो, सव्वपावप्पणासणो ।
मंगलाणं च सव्वेसिं, पढमं हवइ मंगलं ॥ १ ॥

२ प्रातःस्मरणीय परमेष्ठी मङ्गलाष्टक

(शार्दूलविक्रीडितम्)

अर्हन्तो भगवन्त इन्द्रमहिताः सिद्धाश्च सिद्धिस्थिताः ।
आचार्या जिनशासनोन्नतिकराः पूज्या उपाध्यायकाः ॥
श्रीसिद्धान्तसुपाठका मुनिवरा रत्नत्रयाराधकाः ।
पञ्चैते परमेष्ठिनः प्रतिदिनं कुर्वन्तु वो मंगलम् ॥ १ ॥

वाह्नन्तद्वितयं प्रभान्तिमपदा वेदाद्यनन्तास्त्रयः ।
संजातेशभुजंगदेवयशसः सेनाऽऽननान्तावुभौ ॥
बाहुश्रीमदनन्तवीर्यकमहा-भद्रौ विदेहस्थिताः ।
एते विंशतयो जिनाः प्रतिदिनं कुर्वन्तु वो मंगलम् ॥ २ ॥

नाभेयाऽजितवासुपूज्यसुविधिश्रेयांसपद्मप्रभाः ।
शान्तिर्नेमि नमी सुपार्श्वसुमती धर्मोऽरमल्लीशशी ॥
पार्श्वः कुन्थ्वभिनन्दनौ च विमलोऽनन्तस्तथा सुव्रतः ।
वीरः संभवशीतलौ प्रतिदिनं कुर्वन्तु वो मंगलम् ॥ ३ ॥

पार्श्वो दुःखविदारकस्त्रिभुवने पार्श्वं रटन्ते सुराः ।
पार्श्वेणाभिहतं कषायकटकं पार्श्वाय तस्मै नमः ॥
पार्श्वात्प्राप्तसुखं भुजङ्गयुगलं पार्श्वस्य धैर्यं मह-
त्पार्श्वे ध्यानरतो लभेच्छिवपदं हे पार्श्व ! वै पाहिनः ॥ ४ ॥

वीरः सर्वसुरासुरेन्द्रमहितो वीरं बुधाः संश्रिताः ।
वीरेणाभिहतः स्वकर्मनिचयो वीराय नित्यं नमः ॥
वीरात्तीर्थमिदं प्रवृत्तमतुलं वीरस्य तीव्रं तपो ।
वीरे श्रीधृतिकीर्त्तिकान्तिविभवो हे वीर ! भद्रं दिश ॥ ५ ॥

इन्द्राग्न्याऽऽशुगभूतयः समकुलाव्यक्तः सुधर्मा तथा ।
षष्ठो मंडितपुत्रको गणधरो मौर्यात्मजः सप्तमः ॥
श्रेयो हष्टिरकम्पितो गुणमणिर्धीरोऽचलभ्रातृकः ।
मेतार्यो दशमः प्रभासगणभृत्कुर्वन्तु नो (वो) मङ्गलम् ॥ ६ ॥

ब्राह्मी चन्दनबालिका भगवती राजीमती द्रौपदी ।
कौशल्या च मृगावती च सुलसा सीता सुभद्रा शिवा ॥
कुन्ती शीलवती नलस्य दयिता चूला प्रभावत्यथ ।
पद्मावत्यपि सुन्दरी प्रतिदिनं कुर्वन्तु नो (वो) मंगलम् ॥ ७ ॥

नाभेयादिजिनाधिपास्त्रिभुवने ख्याताश्चतुर्विंशतिः ।
साष्टाविंशतिलक्षका भुवि सहस्राणाऽध्ययः साधवः ॥
साध्व्यश्चाष्टशतैः सहस्र खं नगैवस्वब्धि लक्षा बभू-
र्येऽन्ये शासनसाधवः पदधराः कुर्वन्तु वो मङ्गलम् ॥ ८ ॥

(वसन्ततिलकावृत्तम्)

यो मङ्गलाष्टकमिदं पठति प्रभाते ।
सच्छ्र-द्धया प्रतिदिनं प्रियताभरेण ।
संग्राहको वदते वीरगुलाबचन्द्रः ।
सानन्दमेति लभते शमवर्णनीयम् ॥ ९ ॥

३ वीतराग वाणीनी स्तुति

(शार्दूलविक्रीडितवृत्तम्)

श्रीमन्मङ्गलदायिनी सुखकरी सन्तापसंहारिणी ।
मिथ्याकन्दविदारिणी मतिमतां तोषस्य संवर्धिनी ॥
आपत्कालनिवारिणी भवतरोर्निर्मूलविध्वंसिनी ।
संसाराम्बुधितारिणी जिनगिरा कुर्यात्सदा मङ्गलम् ॥ १ ॥
श्रीमद्वीरजिनस्य पद्मनदतो निर्गत्य तं गौतमं ।
गङ्गावर्तमुखेत्यया भिनदयो, मिथ्यात्ववैताढचक्रं ॥
उत्पत्तिस्थितिसंहतित्रिपथगा, ज्ञानाम्बुधेर्मध्यमा ।
सा मे कर्ममलं हरत्वविकलं श्रीद्वादशांगी नदी ॥ २ ॥

વ્યાખ્યાનની શરૂઆતમાં બોલવાની

૪. વીતરાગ વાણીની સ્તુતિ

(સવૈયા ૨૩)

વીર હિમાચલસેં નિકસી ગુરુગૌતમ કે મુખ કુંડ ધરી હૈ,
મોહ મહાચલ ભેદ ચલી જગકી જડતા સબ દૂર કરી હૈ;
જ્ઞાન પયોદધિ માંહી રલી બહુ ભંગ તરંગનસેં ઉછરી હૈ,
તાસ સુશારદ ગંગનદી પ્રથમે અંજલી નિજ શીશ ધરી હૈ. ૧

જ્ઞાન સુનીર ભરી સરિતા સુરધેનુ પ્રમોદ સુક્ષીર નિધાની,
વૈદ જ્યોં વ્યાધિ હરન્ત સદા ભવ્ય જીવ ચકોરકોં ચંદ્ર સમાની;
જૈન સિદ્ધાન્તકી જ્યોતિ ખડી સુરવૃક્ષ સમાન મહાસુખદાની,
લોક અલોક પ્રકાશ ભયે મુનિરાજ બખાનત હે જિનબાની. ૨

શોભત દેવ વિષે મઘવા ઉડુવૃન્દ વિષે શશી મંગળકારી,
ભૂપસમૂહ વિષે ભરતેશ્વર કેશવ યોધ વિષે મનુહારી;
નાગનમેં ધરણેન્દ્ર બડો ચમરેંદ્ર અસુરનમેં અધિકારી,
યું જિનશાસન સંઘ વિષે મુનિરાજ દીપે શ્રુતજ્ઞાનભંડારી. ૩

(મનહર છંદ)

કૈસે કર કેતકી કણેર એક કહ્યો જાત,
આક દુધ ગાય દૂધ અંતર ઘણેરો હૈ;
રીરી હોત પીરી પણ હોંસ કરે કંચનકી,
કહાં કાગ ખાની કહાં કોયલકી ટેર હૈ;
કહાં ભાનુ તેજ કહાં આગિયો બિચારો કહાં,
પુનમકો અજવાલો કહાં અમાસ અંધેરો હે,
પક્ષ છોડ પારકી નિહાલ એક નિગે કર,
રાગી વ નિરાગી વેણુ અંતર ઘણેરો. હૈ ૪

વીતરાગ વાણી સાચી મુક્તિકી નિશાની યહ,
સુકૃતકી ખાની જ્ઞાની મુખસે બખાની હૈ;
ઇનકું આરાધકે તરિયા હૈ અનંત જીવ,
સોહી જહાજ જાણુ શરદ્ધા મન આની હૈ;
શ્રદ્ધા હે સારધાર શ્રદ્ધાહિસેં ખેવો પાર;
શ્રદ્ધા બિન જીવ ખ્વાર નિશ્ચેં કર માની હૈ;
વાણી તો ઘણેરી પન વીતરાગ તુલ્ય નાંહિ,
પ્યાલા ભર પિવે વાંકો આનંદકી ખાની હૈ. ૫

૫. ચોવીશ જિન સવૈયા

પહેલા શ્રી ઋષભદેવ ભગવાન (૧)

નાભિ મરૂદેવ્યાનંદ છોડ દિયા સહુ ફંદ,
જોગ લિયો જિણુચંદ મમતા મિટાઇ હૈ;
કરીને કર્મ હાણુ લિયો હૈ અનંતનાણુ,
ભવિક કમલ ભાણુ, કુમતિ ઉડાઈ હૈ.
તારણુતિરણુ સ્વામ પામ્યા શિવપુર ધામ,
તિહું લોક ઠામઠામ, કીરતિ સવાઈ હૈ;
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
આદિ અરિહંત ધ્યાન, મહાસુખદાઈ હૈ.

દૂસરા શ્રી અજિતનાથ ભગવાન (૨)

છોડિને સબ સાથ જોગ લિયો જગનાથ,
શિવને ચલાયો સાથ અમીરસ વાણુ હૈ;
સુણુસુણુ રાય રાણુ, સાચો મત લિયો જાણુ,
નિશદિન જિણુ આણુ કરી પરમાણુ હૈ.
બાલિયો કરમ વંશ રાખ્યો નહી એક અંશ,
ઉત્તમ પરમ હંસ પામ્યા નિરવાણુ હૈ;
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
અજિતજિનંદ ધ્યાન મહાસુખખાણુ હૈ.

તિસરા શ્રી સંભવનાથ ભગવાન (૩)

વમન આહાર જિમ, અંગનાને ગિણી એમ,
તતક્ષણુ કિયો નેમ, તજ્યા રાજકાજ હૈ;
ઘાતિયા કરમ ઘાય, કેવલિ તે જ્ઞાન પાય,
ઉપકારી જિનરાય, બાંધી ધર્મ જહાજ હૈ.

જીવ ઘણુા કિયા દઢ, ક્ષપકકી શ્રેણી ચઢ,
પામિયાં મુગત ગઢ, અવિચલ રાજ હૈ;
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણા હો વિવેકવાન,
સંભવજિણુંદ ધ્યાન મેરે શીરતાજ હૈ.

ચોથા શ્રી અભિનન્દન ભગવાન (૪)

દેખીને અધિક રૂપ, પરસંશે સુર ભૂપ,
એક ચિત્ત ધર ચૂપ, વાર વાર વંદણું;
જગને અસ્થિર જાન, સુપન સંઝાનો ભાન,
ભવહર ભગવાન, તોડયા મોહ ફંદણું.
અખંડ ચારિત્ર પાલ, મોક્ષ ગયા કર્મ ટાલ,
શાશ્વતા સદ્ઘાઈ કાલ, લિયા સુખકંદણું;
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
ભવિક ધરો ધ્યાન, વંદો અભિનન્દણું.

પાંચવાં શ્રી સુમતિનાથ ભગવાન (૫)

સુમતિ સુમતિ ધાર, કુમતિને દેઇ ટાર,
સુમતિ ભોજન સાર, જીમ્યા ગુણુપાત હૈ;
સુમતિ મેં રયા ઝૂલ, સુમતિરા પેરયા ફૂલ,
સુમતિ ભૂષણુ મૂલ, દીઠા દુઃખ જાત હૈ.
સુમતિ દાતાર સૂર, અંધકાર કિયો દૂર,
સુમતિરા રણુતૂર, વાજે દિનરાત હૈ;
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
સુમતિરા કિયા ધ્યાન, સુમતાઇ આત હૈ.

છઠ્ઠા શ્રી પદ્મપ્રભુ ભગવાન (૬)

હિંગલૂ વરણુ ગાત, લીલા મણિ દિનરાત,
જોગ લિયો જગતાત, તજી રાજરિદ્ધ હૈ;

જપ તપ ખપ કર, ખટ માસ જિનવર,
પામ્યા હૈ કેવલ વર, હુઆ પરસિદ્ધ હૈ.
સુર નર ઈન્દ્ર પાસ, કિયો હૈ જ્ઞાનપ્રકાશ,
ક્લેશ કરમ નાશ, કરી થયા સિદ્ધ હૈ;
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
પદ્મજિનેન્દ્ર ધ્યાન કિયા નવનિધ હૈ.

સાતવાં શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ભગવાન (૭)

લોકાંતિક સુર આય, પ્રતિબોધ્યા જિનરાય,
બૈઠા કિમ ઘરમાંય, જગત બબૂર હૈ,
કામભોગ તજી કીચ, માર લિયો મોહ નીચ,
બારે પરિખદા બીચ, ગાજે જયૂં શાર્દૂલ હૈ;
રાવ રંક પરમુખ, કાહુકી ન રખે રૂખ,
શિવપુર પાયા સુખ શાશ્વતા અતૂલ હૈ,
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
સુપાર્શ્વ જિણંદ ધ્યાન, મહાસુખમૂલ હૈ.

આઠવાં શ્રી ચન્દ્ર પ્રભુ ભગવાન (૮)

ચન્દ્રસી વરણ દેહ, લાગે દીઠા ધર્મનેહ,
ઉત્તમ ચારિત્ર લેહ, તજયા લોભ વૈરી હૈ,
માર લિયા મોહપાપ, ભારી તેજ પ્રતાપ,
તીનુ હી ભવન આપ, નિજ આણ ફેરી હૈ;
સુર નર કરે સેવ, રાતદિન નિતમેવ,
હુવા નિરંજનદેવ, વાજી જશ ભરી હૈ,
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
ચંદ્રપ્રભુ જિન ધ્યાન, મુગતિ કી સેરી હૈ.

નવમાં શ્રી સુવિધિનાથ ભગવાન (૯)

સુગરીવ રાય નંદ, દેહ ફૂલ અરવિંદ,
　　પરહરે સહુ ફંદ, હુઆ અણગાર હૈ,
કરણી કરી નેહદ, માર લિયા મોહમદ,
　　પામિયા કેવલ પદ, જગત આધાર હૈ;
ઉપકાર કિયો અતિ, મેટ દિયો મિથ્યામતિ,
　　પામી અવિચલ ગતિ સુખાકો ન પાર હૈ,
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
　　સુવિધિ જિનંદ ધ્યાન, મહા સુખકાર હૈ.

દશવાં શ્રી શીતલનાથ ભગવાન (૧૦)

દાહ જ્વર રોગ તાત, ગયો માતતણે હાથ,
　　નામ દીયો શીતલનાથ, દિયો માંયબાપ હૈ,
જગત દુઃખા સે ડર, મનમેં વૈરાગ્ય ધર,
　　કામ ભોગ પરિહર, તજ્યા સબ પાપ હૈ;
ભલો ઉપદેશ દીધ, જગત શીતલ કીધ,
　　અવિચલ ગઢ સિધ, મેટિયા સંતાપ હૈ,
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
　　શીતલ જિણંદ ધ્યાન, ટલે ભવ તાપ હૈ

અગિયારહવાં શ્રી શ્રેયાંસનાથ ભગવાન (૧૧)

જ્ઞાન ઘોડે ભગવાન, ચઢયા બહુ બલવાન,
　　શીલ સેના સાવધાન, સમકિત શેલ હૈ,
ધીરજ કટારિ ધાર, તપસ્યા કી તલવાર,
　　ગુણાં કી ગુરજ સાર, પાપ દિયા ઠેલ હૈ;
જીત હુઇ જિનરાય, સુરનર લાગે પાય,
　　મુગત વિરાજ્યા જાય, સદા સુખ રેલ હૈ,

ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
શ્રેયાંસ જિનંદ ધ્યાન, આપે સુખ વેલ હૈ.

બારહવાં શ્રી વાસુપૂજ્ય ભગવાન (૧૨)

વાસુપૂજ્ય જાયા પૂત, શિવપુર દિયા સૂત,
આપે ઘણા અદ્‌ભૂત, સંવરી કષાય હૈ,
અઠ લખ દશ વાસ, લીલામણિ ગૃહવાસ,
પરહરે મોહ ફાસ, તજા લોભ લાય હૈ;
ધરીને શુકલધ્યાન, પામ્યા પદ નિરવાણ,
સુરનર રાયરાણ, વંદે સીર નાય હૈ.
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
વાસુપૂજ્ય જિન ધ્યાન, મહાસુખદાય હૈ.

તેરહવાં શ્રી વિમલનાથ ભગવાન (૧૩)

વિમલ વિમલ વેણ, અમલ કમલ નેણ,
સકલ જીવાંરા સેણ, દીઠા જાગે પ્રેમ હૈ.
સમતા સે રચા શોભ, લાભે નહીં મૂલ લોભ,
સાયર જીમ આણુ ખોભ, નિરમલ નેમ હૈ.
સુર નર કાજ સાર, જનમ મરણ જાર,
નિરમલ નિરાકાર શ્રી કૂશલ ખેમ હૈ.
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
વિમલ વિમલ ખાન, ચિંતામણી જેમ હૈ.

ચઉદહવાં શ્રી અનંતનાથ ભગવાન (૧૪)

અયોધ્યાપુરી કા ઈશ, આયુ વર્ષ લખ તીસ,
જોગ લિયો જગદીશ, દયા દિલ આણી હૈ.

કામકુંભ જિમ સ્વામ, સારિયા આતમ કામ,
જીવ ઘણા ઠામ ઠામ, કિયા ગુણખાણી હૈ.
સુખદાઈ સુરતરુ, પારસ જિમ ગુણકરુ,
અજર અમર પૂર, હુઆ નિરવાણી હૈ.
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
અનંત કેવલજ્ઞાન, શિવ કી નિશાણી હૈ.

પંદરહવાં શ્રી ધર્મનાથ ભગવાન (૧૫)

ધરમ ધરમ ધાર, કિયાં ઘણા ઉપકાર,
ઉપદેશ દિયો સાર, મોટા કિરપાલ હૈ.
સુધારયા અંતર ખેત, કિયા ઘણા સાવચેત,
પર ઉપકાર હેત, બાંધી ધર્મપાલ હૈ.
ધર્મ કો વેપાર કીધ, અનુપમ ચીજ લીધ,
તિહું લોક પ્રસિદ્ધ, કીરતિ વિશાલ હૈ.
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાણ સુણો હો વિવેકવાન,
ધર્મ જિનંદ ધ્યાન, કાટે ભવજાલ હૈ.

સોલહવાં શ્રી શાન્તિનાથ ભગવાન (૧૬)

ખંડ ખંડ સરદાર, ચોસઠ હજાર નાર,
હય ગય પરિવાર, અખૂટ ભંડાર હૈ.
અનુત્તર કામભોગ, આય મિલ્યો પુણ્ય જોગ,
ખમા ખમા કરે લોગ, કીરતિ અપાર હૈ.
ઐસી રિદ્ધિતણા ઠાઠ, તજી લિયો શિવ વાટ,
આઠૂં હી કર્મ કાટ, હુવા સિદ્ધ સાર હૈ.
ચંદ્રભાણ ચિત્ત ધાર, શિખ કહી હિતકાર,
શાન્તિનાથ તંતસાર, જપ્યાં જૈ જૈકાર હૈ.

સતરહવાં કુંથુનાથ ભગવાન (૧૭)

ચવદે રતન સાર, અદ્ભૂત ગુણાગાર,
નરવર આજ્ઞાકાર, બતીસ હજાર હૈ.
ષોડસ હજાર સુર, આજ્ઞાકારી તતપર,
ખટખંડ નરવર, સારા સરદાર હૈ.
નાટક બતીસવિધ, રિધ સિધ નવ વિધ,
સહુ છોડી હુવા સિધ, લિયા સુખ સાર હૈ.
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
કુંથુનાથ પરમાન, તિરત સંસાર હૈ.

અઠારહવાં શ્રી અરનાથ ભગવાન (૧૮)

ચૌરાસી લખ બાજ, રથ રૂડા ગજરાજ,
પાયદલ સર્વ સાજ, છન્નવે કરોડ હૈ.
છન્નવે કરોડ ગામ, ચૌસઠ હજાર વામ,
પાસવાન દૂનીતામ, રહે કર જોડ હૈ.
ઐસી રિદ્ધ તજકર, જોગ લિયો જિનવર,
અજર અમર ઘર, ગયા કર્મ તોડ હૈ.
ભણે મુનિ ચંદ્રભાણ, સુણો હો વિવેકવાન,
અરહ નામ ગુણગાન, કટે કરમ કોડ હૈ.

ઉન્નીસવાં શ્રી મલ્લિનાથ ભગવાન (૧૯)

વિરક્ત રયા આપ, પરણવાકો ન લાગો પાપ,
પરહરયા સહુ તાપ, બૈઠા ધર્મ પોત હૈ.
દયાવંત ખંત દંત, ગુણાં તણો નહીં અંત,
ઉપકારી અરિહંત, ટાલી મિથ્યા છોત હૈ.

ઘટમાંહી જ્ઞાન ગાલ, કાટિયા કરમ સાલ,
ધર્મ મેં રયા લાલ, લઈ શિવ જોત હે.

ભણે મુનિ ચંદ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
મલ્લિ જિન કિયા ધ્યાન, નિરમલ હોત હૈ.

વીસવાં શ્રી મુનિસુવ્રતનાથ ભગવાન (૨૦)

વીસવાં જિનંદરાય સાંવલી સુરતકાય,
ચારિત્ર સુચિત્ત લાય, તજ્યા રાજ ઠાઠ હે.

આરીસા જ્યૂં યથાતથ, જિનમત પરમત;
જિનંદકી સમગત, તોડી કર્મ ચાટ હે

પાતિક પડલ હર, ઘટ મેં ઉદ્યોતકર,
જીવ ઘણાં જિનવર, ગાલ્યા શિવ વાટ હે.

ભણે મુનિ ચંદ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
મુનિસુવ્રત ધ્યાન સેતી, મિટે કર્મ કાટ હે.

ઇક્કીસવાં શ્રી નમિનાથ ભગવાન (૨૧)

રાજ રિદ્ધ દૂર કર, જોગ લીયો જિનવર,
ડોલે નહીં તીલભર, મેરૂ જ્યૂં અડિગ હે.

મિથ્યા મત અતિ ઘોર, ફૈલ રયા ચહું ઓર,
તાહિકુ હરણ જોર, નિરમલ સ્વર્ગ હે.

થાપિયા તીર્થ સાર, તારિયા ઘણા નરનાર,
શિવપુર પામ્યા સાર, સુખા કોન થાગ હે.

ભણે મુનિ ચંદ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
નેમિ જિન કિયા ધ્યાન, નાશે કરમ આગ હે.

બાવીસવાં શ્રી અરિષ્ઠ નેમનાથ ભગવાન (૨૨)

સમુદ્રવિજય નંદ, બાવીસમા જિનચંદ્ર,
સોહત સરત ઇન્દ્ર, બાલબ્રહ્મચારી હૈ.
પશુ વેણુ સુણિ કાન, તત્ક્ષણ ફેરી જાન,
વાર (૨) કહે કાન (કૃષ્ણ), ઐસી કયું વિચારી હૈ.
નારીતણો મારે નેમ, મુગતિસુ લાગ્યો પ્રેમ,
રાજમતિ રિષ્ઠ નેમ, હુવા જોગધારી હૈ.
ભણે મુનિ ચંદ્રભાણ, સુણો હો વિવેકવાન,
નેમ પ્રભુ કિયા ધ્યાન, મહાસુખકારી હૈ.

તેઇસવાં શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાન (૨૩)

નવ કર તન માન, સોહત સરત ભાન,
ખટ કાય દિયો દાન, તજી ધન રાસ હૈ
વડ ભાગી વીતરાગ, ગુણાતણો નહીં થાગ,
જથાતથ જિન માર્ગ, કિયો પ્રકાશ હૈ.
મોક્ષ ગયા કર્મ તોડ, જગમેં કીરત છોડ,
સુરનર ઠોડ ઠોડ, સુમરત પાસ હૈ.
ભણે મુનિ ચંદ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
પારસ પ્રભુ કિયા ધ્યાન, શિવપુર વાસ હૈ.

ચૌવીસવાં શ્રી મહાવીર ભગવાન (૨૪)

ચૌવીસમા મહાવીર, શૂર વીર મહાધીર,
વાણી મિટ્ટી ખાંડ ખીર, સિધારથ નંદ હૈ.
નાગણી સી નાર જાન, ઘટમેં વૈરાગ આન,
જોગ લિયો જગ ભાન, તજયા મોહ ફંદ હૈ

ચવદે હજાર સંત તાર દિયા ભગવંત,
કર્માં કો કરિ અંત, પામ્યા સુખકંદ હૈ.

ભણે મુનિ ચંદ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
મહાવીર કિયા ધ્યાન, ઉપજે આનંદ હૈ.

ઉપસંહાર

તીર્થંકર વીસ ચાર, ગુણતણો નહીં પાર,
મેરી બુદ્ધિ અનુસાર, કિયા મેં વખાણુ હૈ;
સવૈયા પચ્ચીસ ગાયા, ગુણ જગદીશ રાયા,
ભણે ગુણે નિશદિન, કરત કલ્યાણુ હૈ;
સંવત્ અઠારે વાસ, પચાવન માઘ માસ,
સુદ્ધ પંચમી ફલી આસ, વાર ભલો ભાનુ હૈ;
ભણે મુનિ ચન્દ્રભાન, સુણો હો વિવેકવાન,
ચોવીસ જિણંદ ધ્યાન, મહાસુખખાણુ હૈ.

---

૬. પંચ પરમેષ્ઠી નમસ્કાર

(દુહા)

જય કરનારા જિનવરા, દુઃખ હરનારા દેવ;
પાઠ પઢું પહેલો પ્રભુ, નમન તણો નિતમેવ. ૧

પ્રથમ નમું અરિહંતને, બીજા સિદ્ધ ભગવંત;
ત્રીજા શ્રી આચાર્યને, નમું તજી દઇ તંત. ૨

ઉપાધ્યાય ઉપકારીયા, જ્ઞાનતણા દાતાર;
નમન કરું નિર્મળ થવા, ભવજલ તારણહાર. ૩

સાધુ સુંદર લોકમાં, સાધવીઓ શણગાર;
સઘળાને સ્નેહે હજો, વંદન વારંવાર. ૪

નમસ્કાર પદ પાંચ છે, પાપતણા હરનાર
સર્વેને શુભ કાર્યમાં, મંગળના કરનાર. ૫

---

૭. નમસ્કાર મંત્રનું સ્તવન

સમરો મંત્ર ભલો નવકાર, એ છે ચૌદ પૂરવનો સાર;
એના મહિમાનો નહીં પાર, એનો અર્થ અનંત અપાર.
એ ટેક૦ ૧

દુઃખમાં સમરો સુખમાં સમરો, સમરો દિવસ ને રાત;
જીવતાં સમરો મરતાં સમરો, સમરો સહુ સંઘાત.
સમરો૦ ૨

યોગી સમરે ભોગી સમરે, સમરે રાજા રંક;
દેવો સમરે દાનવ સમરે, સમરે સહુ નિશંક.
સમરો૦ ૩

અડસઠ અક્ષર એહના જાણો, અડસઠ તીરથ સાર,
આઠ સંપદાથી પરમાણો, અડ સિદ્ધિ દાતાર.
સમરો૦ ૪

નવ પદ એના નવનિધિ આપે, ભવભવના દુઃખ કાપે;
વીર વચનથી હૃદયે સ્થાપે, પરમાતમ પદ આપે.
સમરો૦ ૫

---

૮. પંચ પરમેષ્ઠીની આરતી

(બેડલે ભાર ઘણો છે રાજ, વાતો કેમ કરો છો—એ રાગ)

કેવલ જ્ઞાન ને દર્શન પામી, ચઉવિહ ધર્મ પ્રકાશ્યો;
બાર ગુણે યુત તીર્થ સ્થાપી, મોક્ષમાર્ગ ચિત્ત વાસ્યો;
વંદું પ્રેમ ધરીને હો રાજ, અરિહંતજી જયકારી ૧

આઠ કર્મ ક્ષય કરીને પામ્યા, ગુણ આઠે સુવિશાલ;
લોકાગ્રે પ્રભુ જઇને વસીયા, જોઇ રહ્યા જગ ખ્યાલ;
વંદું પ્રેમ ધરીને હો રાજ, સિદ્ધ પ્રભુ જયકારી. ૨

છત્રીસ ગુણે સૂરિવર સોહે, ચોસઠ સંપદ ધારી;
ગચ્છનાયક ભવ ત્રીજે પામે, મોક્ષગતિ સુખકારી;
વંદું પ્રેમ ધરીને હો રાજ, આચારજ જયકારી. ૩

પચ્ચીશ ગુણથી પૂરણ ભરીયા, સંઘ સકલ સુખદાઇ;
ભણે ભણાવે ગચ્છ સુધારે, જ્ઞાનદર્શન ચિત્ત ઠાઇ;
વંદું પ્રેમ ધરીને હો રાજ, પાઠકજી જયકારી ૪

પંચ મહાવ્રત સુધા પાળે, દૂષણ સઘળાં વારે;
નિજાતમ પર આતમ તારે, ગુણ સત્યાવીશ ધારે;
વંદું પ્રેમ ધરીને હો રાજ, સાધુ સકલ જયકારી. ૫

પંચ પરમેષ્ઠી ભગવતી ધૂરે, ભાખી શ્રી જિનરાયે;
સવિ મંત્રમાં મંત્ર એ મ્હોટો, જપતાં પાપ પલાયે;
વંદું પ્રેમ ધરીને હો રાજ, પરમેષ્ઠી સુખકારી. ૬

ચિત્ત ચંચલતા મેલી ભાવે ને, જે પરમેષ્ઠી ધ્યાશે;
વીર મુનિ કહે તે સુખ લેશે, શિવપૂરી આવાસે;
વંદું પ્રેમ ધરીને હો રાજ, પરમેષ્ઠી હિતકારી. ૭

—કર્તા કવિવર્ય શ્રી વીરજીસ્વામી.

૯. પંચ પરમેષ્ઠી સ્તવન

(સુખકારી પ્રભુ શાન્તિજી—એ રાગ)

બાર ગુણે અરિહંતજી, સ્થાપક તીરથ ચાર,
વિચરી દેશ વિદેશ, તાર્યા ભવિ જીવને;
આપી અમૂલ્ય વિચાર ૧

આઠ કર્મ સુણી સિદ્ધજી, પ્રગટાવ્યા ગુણ આઠ,
સાધી આતમઠાઠ, લોકાગ્રે સિદ્ધ થયા;
જોઇ રહ્યા જગ ઠાઠ. ૨

છત્રીસ ગુણ આચાર્યના, સાધે પંચ આચાર,
કરે નવ કલ્પી વિહાર, વિઘ્નો સંઘ વારતા;
મારતા વિષય વિકાર. ૩

પચીસ ગુણ ઉવજ્ઝાયના, સૂત્ર રહસ્ય જાણ,
જીતે વાદી ન કોય, ભણાવે સંતને;
જોઇ પાત્ર સુજાણ. ૪

સત્યાવીસ ગુણ સાધુના, ધારક સમ પરિણામ,
રાખે નહીં મૂર્છાભાવ, રહે શુભ ધ્યાનમાં;
જપતો પ્રભુજીનું નામ. ૫

બાર આઠ છત્રીસ ક્રમે, પચ્ચીશ ને સત્તાવીશ,
મણિયા ગુણતા શત આઠ, તેની માળા કરી;
ગણવી વિશ્વાવીસ. ૬

સંવત બે હજાર એક સાલનો, વસંત પંચમી ઠાણ,
વીર મુનિ છે સુખદાઇ, સ્તવ્યા પરમેષ્ઠીને;
કરવા નિજ કલ્યાણ. ૭

—કર્તા કવિવર્ય શ્રી વીરજીસ્વામી

૧૦. નવપદજીનું સ્તવન

(હું તુજ સાથે ન બોલું ઋષભાજી, તેં મુજને વિસારીજી—એ દેશી)

જય જય જિનવર વંદું ભાવે, વંદું સિદ્ધ અનંતાજી;
ગુણવંતા ગણધરને વંદું, શાસનમાં જયવંતાજી. ૧
આયરિયા ઉવજ્ઝાયને વંદું, મુનિવર જે ગુણવંતાજી;
પાંચે પદને પ્રેમે વંદુ, ગુણ અનંત ધરંતાજી. ૨
અનંત પ્રકાશક નાણને વંદું, વંદું દર્શન દિનકરજી;
આત્મરમણ ચારિત્રને વંદું, વંદું તપ પદ સુખકારજી. ૩
પંચ પરમેષ્ઠી પદને ધ્યાતાં, જ્ઞાનાદિક ગુણ ધરીએજી;
શામ મુનિ નવપદને સેવી, અવિચલ સુખડાં વરીએજી. ૪

—કર્તા તપસ્વી શ્રી શામજીસ્વામી

---

૧૧. પંદરીયા યંત્રગર્ભિત નવપદ સ્તુતિ

૬	૭	૨
૧	૫	૯
૮	૩	૪

(ચોપાઈ છંદ)

પતિતપાવન નવપદ સાર, મહિમા તેનો શાસ્ત્ર અપાર;
પંચદશ યંત્રમાં ગોઠવી નામ, નિત્ય પાઠ કરો અભિરામ. ૧
આધિ વ્યાધિ ઉપાધિઓ ટળે, મનવંછિત સહુ આશા ફળે;
સિદ્ધચક્ર છે તેહનું નામ, આરાધો મતિ રાખી ઠામ. ૨

જ્ઞાન[૬] દર્શન[૭] ને સિદ્ધ[૨] ભગવાન, અરિહંત[૧] સાધુ[૫] ને તપ[૯]નું કર પાન,
ચારિત્ર આચારજ[૩] ઉવજ્ઝાય[૪], એ નવપદ જપે પાપ પળાય. ૩
ભાવ વિશુદ્ધે છંદ એ ભણશે. જન્મોજન્મનાં પાપ તે હરશે;
સાધુ પદ લહેશે તે પ્રધાન, અરિહંત સિદ્ધતણું અધિષ્ઠાન. ૪
રત્નત્રયી ને તપ આરાધી, આત્મિક શક્તિ તે લહેશે સાધી;
નિયતિ હરિ સૂરિરાજનો બાળ, નાગચંદ્ર ભણે થઈ ઉજમાળ. ૫

—કર્તા : પૂજ્ય શ્રી નાગચંદ્રજીસ્વામી
(કચ્છ આઠકોટી મોટી પક્ષ સંપ્રદાય)

---

૧૨. પંચ પરમેષ્ઠીની આરતી

(આણંદ મંગળ)

આણંદ મંગળ કરું આરતી, સંતચરણની સેવા;
શિવસુખકારણ વિઘ્ન નિવારણ, પંચ પરમેષ્ઠી દેવા.
પ્રભુ પંચ પરમેષ્ઠી દેવા૦ આણંદ૦ ૧

પ્રથમ આરતી અરિહંત દેવા, કર્મ ખપે તતખેવા;
ચોસઠ ઇંદ્ર કરે તુમ સેવા, વાણી અમૃત મેવા.
પ્રભુ૦ આણંદ૦ ૨

બીજી આરતી સિદ્ધિ નિરંજન, ભંજન ભવ-ભયકેરા;
ચિદાનંદ સુખકંદ અભેદ, મિટે ભવોભવ ફેરા.
પ્રભુ૦ આણંદ૦ ૩

ત્રીજી આરતી શ્રી આચાર્યજી, છત્રીશ ગુણ ગંભીરા;
સંઘશીરોમણી સોહે દીનમણી, દે હિતબોધ અનેરા.
પ્રભુ૦ આણંદ૦ ૪

ચોથી આરતી ઉપાધ્યાયજી, ભણે ભણાવે એવા;
સૂત્ર અર્થ કરે તતખેવા, સેવા કરે તસ દેવા.
પ્રભુ૦ આણંદ૦ ૫

પાંચમી આરતી સર્વ સાધુજી, ભારંડ પક્ષી જેવા;
મહાવ્રત પાળે દુઃસણુ ટાળે, અવિચળ શિવસુખ લેવા.
પ્રભુ૦ આણંદ૦ ૬

ગાય શીખે ને સુણે આરતી, ભવિજન ભાવે એવા;
તેહ તણા પાતિક દૂર જાવે, નિત્ય નિત્ય મંગળમેવા.
પ્રભુ૦ આણંદ૦ ૭

ભાવે ધરીને ગાવે આરતી, પંચ પરમેષ્ઠિ દેવા;
વિનયચંદ્રજી મુનિ ગુણ ગાવે, લેવા શિવસુખમેવા.
પ્રભુ૦ આણંદ૦ ૮

–કર્તા કવિવર્યશ્રી વિનયચંદ્રજી મહારાજ(ખરવાળા સંપ્રદાય)

---

૧૩. વીશ વિહરમાન જિન આરતી

જય ઇશ જય ઇશ, વિહરમાન જિન વીશ;
વંદું નામી શીશ, લેવા સુખ આશીશ. એ ટેક.

પહિલા સીમંધર દેવ, બીજા યુગમંધર જાણું;
ત્રીજા બાહુ વખાણું, ચોથા સુબાહુ ઉર આણું. જય૦ ૧

પાંચમા સ્વામી સુજાત, છઠ્ઠા સ્વયંપ્રભ દેવા;
કરું ઋષભાનનની સેવા, અક્ષય ધામ લેવા. જય૦ ૨

આઠમા અનંતવીર્ય, નવમા સુરપ્રભસ્વામી;
વિશાળપ્રભ ગુણધામી, વજ્રધર અંતર્યામી. જય૦ ૩

બારમા ચંદ્રાનનદેવ, તેરમા ચંદ્રબાહુ જગ વ્હાલા;
ભુજંગ દેવ વિશાલા, કરે લોક અજવાળા. જય૦ ૪

પંદરમા ઇશ્વિર દેવ, નેમપ્રભ રવિ જેવા;
વીરસેન વીર છે તેવા, વંદું દેવાધિદેવા. જય૦ ૫

મહાભદ્ર ભદ્ર કરનાર, દેવજશ જશનામી;
મહાવિદેહને પામી, થાશો શિવધામી. જય૦ ૬

પ્રભુ તારી બહુ જીવ, મુક્તિસુખ આપે;
વીર મુનિ તુમ જાપે, આનંદ આનંદ વ્યાપે. જય૦ ૭

—કર્તા કવિવર્ય શ્રી વીરજીસ્વામી

---

૧૪. ચોવીશ તીર્થંકરનું સ્તવન

રૂષભ અજિત સંભવ અભિનંદન, નિરંજન નિરાકારો;
સુમતિ પદ્મ સુપાર્શ્વ ચંદા પ્રભુ, મેટચા વિષય વિકારો,
શ્રી જિન મુજને પાર ઉતારો, પ્રભુ હું ચાકર ચરણારો.
શ્રી જિન૦ ૧

સુવિધિ શીતળ શ્રેયાંસ વાસુપૂજ્ય, મુક્તિતણા દાતારો;
વિમળ અનંત ધર્મનાથ શાંતિ જિન, શાતાકારી સંસારો.
શ્રી જિન૦ ૨

કુંથુ અરનાથ મલ્લી મુનિસુવ્રત, પામ્યા ભવજળ પારો;
નમી નેમનાથ પાર્શ્વ મહાવીરજી, શાસનના શિરદારો.
શ્રી જિન૦ ૩

અગીઆરે ગણધર વિશે વિહરમાન, સર્વ સાધુ અણગારો;
અનંતી ચોવીશીને નિત્ય નિત્ય વંદું, કર ગયા ખેવો પારો.
શ્રી જિન૦ ૪

અધમઉદ્ધારણ બિરુદ સુણી પ્રભુ, શરણ લીયો ચરણારો;
અધમઉદ્ધારણ પરમપદાપદ, અજરઅમર અવિકારી.
શ્રી જિન૦ ૫

રાગ દ્વેષ કર્મ બીજ જે બળીયાં, બાળી કીધાં સર્વે છારો;
કેવળજ્ઞાન ને કેવલ દરશન, નિજ ગુણ લીના તારો.
શ્રી જિન૦ ૬

દાન શીયળ તપ ભાવના ભાવો, દયા ધર્મ તત્ત્વ સારો;
ઋષિ લાલચંદજી એણી પરે વિનવે, પ્રભુ મારો કરો ને
નિસ્તારો. શ્રી જિન૦ ૭

૧૫. પાંસઠિયા યંત્રયુક્ત ૨૪ તીર્થંકરની સ્તુતિ

પાંસઠિયો યંત્ર

૨૨	૩	૯	૧૫	૧૬
૧૪	૨૦	૨૧	૨	૮
૧	૭	૧૩	૧૯	૨૫
૧૮	૨૪	૫	૬	૧૨
૧૦	૧૧	૧૭	૨૩	૪

(કોઇલો પર્વત ધુંધલો રે લાલ–એ રાગ)

નેમ[૨૨] જિનેશ્વર નિત્ય નમું રે લાલ,
સંભવ[૩] સુવિધિનાથ[૯] રે ભવિક જન;
ધર્મનાથે[૧૫] ધર્મ સ્થાપિયો રે લાલ,
શાંતિ[૧૬] આપે શિવ સાથ રે, ભવિક જન;

ચોવીશે જિનવર ગાઈશું રે લાલ. એ ટેક૦ ૧

[૧૪]અનંત ને [૨૦]મુનિસુવ્રત ભલા રે લાલ,
[૨૧]નમિ અજિત[૨] જિત્યા રાગ રે. ભવિ૦
[૮]ચંદ્રપ્રભ ચંદ્ર સારિખા રે લાલ,
[૧]આદિનાથ મહાભાગ રે. ભ૦ ચોવીશે૦ ૨

[૭]સુપાર્શ્વ [૧૩]વિમલ [૧૯]મલ્લિ વિભુ રે લાલ,
[૨૫]પચ્ચીશ [૬]ધનુષ્ય દેહમાન રે, ભવિ૦
[૧૮]અરનાથ [૨૪]વીર વીતરાગજી રે લાલ,
[૫]સુમતિનાથ સોને વાન રે. ભ૦ ચોવીશે૦ ૩

[૬]પદ્મ ને [૧૨]વાસુપૂજ્ય બારમા રે લાલ,
[૧૦]શીતલ [૧૧]શ્રેયાંસ[૪] દેવ રે, ભવિ૦
[૧૭]કુંથુ [૨૩]પાર્શ્વ અભિનંદન પ્રભુ રે લાલ,
એ ચોવીશીની કરું સેવ રે. ભ૦ ચોવીશે૦ ૪

પાંસઠ યંત્રે જિનજી થુણ્યા રે લાલ,
વિઘ્નો દૂર પલાય રે, ભવિ૦
વીર મુનિ જિનને સ્તવ્યા રે લાલ,
ચડતી કલા નિત્ય થાય રે. ભ૦ ચોવીશે૦ ૫

—કર્તા કવિવર્ય શ્રી વીરજીસ્વામી

---

૧૬ શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુસ્તુતિ

(સોના કેરા બેડલાં—એ રાગ)

સુખકારી રે પ્રભુ શાંતિજી, સોળમા જિનરાય;
સમર્યા નવનિધ થાય પ્રભુજીના નામથી,
પાતક દૂર પળાય, સુખકારી રે પ્રભુ શાંતિજી૦ ૧

વિશ્વસેન કુળ દિનમણિ, અચિરા પ્રભુજીની માય,
કંચનવરણી છે કાય, ધનુષ્ય ચાળીશની,
દીઠી આવે રે દાય. સુખ૦ ૨

હત્થિણાપુરનો રે રાજીઓ, ષટ્ ખંડ કેરો ઈશ;
જીત રાગ ને રીસ, સંયમ શુદ્ધ આદર્યો,
પાળે વિશ્વાવીશ. સુખ૦ ૩

ઘનઘાતી રે કર્મ ક્ષય કરી, પામ્યા કેવળનાણ;
લોકાલોકના જાણ, થયા ત્રિભુવન ધણી,
આગમવચન પ્રમાણ. સુખ૦ ૪

દેવ અનેક દીઠા ઘણા, પણ નહિ કોઈ તુમ તોલ;
કાંકરો કિમ પામે મોલ, ચિંતામણિ આગળે,
અંતર ખોળ ને ગોળ. સુખ૦ ૫

તુમશું બાંધી રે પ્રીતડી, જિમ બપૈયો રે મેહ;
લાગ્યો અધિકો સ્નેહ, વિસાર્યો ન વિસરે,
પ્રભુ મત દેજો છેહ. સુખ૦ ૬

અંતર્યામી વ્હાલા પ્રભુ, આતમના રે આધાર;
શું કહું વારંવાર ? પડ્યો ભવસિંધુમાં,
તારો તારણહાર ? સુખ૦ ૭

શરણ લીધું રે સ્વામીનું, તો સરશે મુજ કાજ;
વાધે અધિકી રે લાજ, પ્રભુના પ્રતાપથી,
લહીએ અવિચળરાજ. સુખ૦ ૮

સંવત ઓગણીશે એકવીશનો, ચૈત્ર માસ ઉદાર;
વદિ બારસ શનિવારે, ગાયા ગુણ પ્રભુતણા,
શ્રી ભુજનગર મઝાર. સુખ૦ ૯

શિષ્યના શિષ્ય દેવજી આમિંતા, પભણે ઋષિ કર્મચંદ;
તુમ૦ નામે રે આનંદ નિરંતર માહરે,
સમર્યા શાંતિ જિણંદ સુખ૦ ૧૦

—પૂજ્યશ્રી કરમચંદજીસ્વામી (કચ્છ મોટી પક્ષ સંપ્રદાય)

---

૧૭. શ્રી શાન્તિનાથ પ્રભુનું સ્તવન

(શું રહ્યો જીવ લોભાઈ, નથી સાર જગતમાં કાંઈ—એ રાગ)

શાન્તિ પ્રભુ સુખકારી, નમું પ્રેમથી વારંવારી—એ ટેક.

રચવી સર્વાર્થસિદ્ધથી સ્વામી, આવ્યા અચિરા કૂખે ગુણધામી;
માર મરકી દૂર નિવારી, નમું૦ ૧

દેશ આખામાં શાંતિ સ્થાપી, રોગ શોક દિયા સર્વ કાપી,
છાંટચો દેશમાં સ્નાનનો વારી, નમું૦ ૨

અશ્વસેનનો કુલ દીપાવ્યો, જય જય વિશ્વે વરતાવ્યો;
હર્યા જીવોના પાપ અપારી, નમું૦ ૩

ખટ ખંડ આણ વરતાવી, અનમિયોને દિયા નમાવી;
સેવે દેવો સોળ હજારી, નમું૦ ૪

દેઈ દાન સંવચ્છરી હાથે, લેઈ દીક્ષા સહસની સાથે,
દીધા ઘાતી કર્મ વિદારી, નમું૦ ૫

કેવલ પામી સ્થાપ્યા સંઘ ચાર, હરી અજ્ઞાનનો અંધકાર;
દીધા અગણિત જીવો તારી, નમું૦ ૬

શાન્તિ નામ જપ્યે નવનિધ, શાન્તિ ધ્યાને થાય સવિ સિધ;
વીર શાન્તિ નમો હિતકારી, નમું૦ ૭

—કર્તા-કવિવર્ય શ્રી વીરજીસ્વામી

૧૮. શ્રી પાર્શ્વજિનસ્તુતિ.

(વસંતતિલકા)

છે પાર્શ્વ યક્ષ ઉપસર્ગ નિવારનારો,
એ પાર્શ્વનાથ નમું કર્મથી જેહ ન્યારો;
જે સર્વનું અતિશયે કરી ઝેર કાપે,
કલ્યાણ મંગળનિવાસ સદૈવ આપે.

છે મંત્ર ઝેર હરનાર સ્ફુલ્લિંગ નામા,
તે નિત્ય જેહ મનુજો ધરતા ગળામાં;
તેના ખરાબ ગ્રહ રોગ મહારિ મારી,
દુષ્ટ જ્વરો કરત શાંત વ્યથા નિવારી.

એ મંત્રજાપે દૂર હો તદપિ તું મારો,
થાઓ પ્રણામ અતિશયે ફળ આપનારો;
જીવો મનુષ્ય તિર્યંચ ગતિ રહ્યા જે,
પામે ન તેહ ઇહ દુઃખ—દરિદ્રતાને.

પામેલ બોધિબીજને મહિમા તુમારો;
ચિંતામણી સુરદ્રુમોથી વિશેષ સારો,
જેનાવડે સકળ વિઘ્ન સદા વિરામે,
ને ભવ્ય જીવ અજરામર સ્થાન પામે.

હે કીર્તિવંત પ્રભુ આ સ્તવના કરી મેં,
ભક્તિ ભરેલ પરિપૂર્ણ હૃદે ધરીને;
જે બોધિબીજ મળવા પ્રભુ આપ સેવા,
દેજો ભવોભવ મને જિન પાર્શ્વદેવા!

૧૯. શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુને વિનંતિ

(રાગ—ઝટ જાઓ ચંદનહાર લાવો)

તારો તારો પારસનાથ તારો, તમારા ગુણ નહિ ભૂલું;
તમે બળતો ઉગાર્યો કાળો નાગ રે, તમારી વાત શું બોલું?
—એ ટેક

—: સાખી :—

કમઠ પાંચ અગ્નિ તપે, બાળ તપસ્વી રાજ;
નાગ બળે છે કાષ્ઠમાં, જુએ અવધિજ્ઞાને જિનરાજ રે.
તમારી વાત શું બોલું? તારો૦ ૧

—: સાખી :—

કાષ્ઠ ચીરાવી કાઢિયો, સંભલાવ્યો નવકાર;
ધરણ ઇન્દ્રપદ પામીયો, એવો મોટો પ્રભુનો ઉપકાર રે ..
તમારી વાત શું બોલું? તારો૦ ૨

—: સાખી :—

જોગ ભોગની વાતડી, સમજાવે શુભ પેર:
પણ શિખામણથી વસ્યું, કમઠ બાવાની આંખમાં ઝેર રે ..
તમારી વાત શું બોલું? તારો૦ ૩

—: સાખી :—

કમઠ મેઘમાળી થયો, પ્રભુ કાઉસગ્ગમાં ધીર;
જળ વરસાવે જોરથી, આવી નાકે અડાડ્યા છે નીર રે...
તમારી વાત શું બોલું? તારો૦ ૪

—: સાખી :—

ધરણ ઇન્દ્ર આસન ચળ્યું, આવ્યો પ્રભુની પાસ;
નાગ રૂપ કરીને ઉચકીયા, શિર છત્ર ફણા આકાશ રે...
તમારી વાત શું બોલું? તારો૦ ૫

—: સાખી :—

થાક્યો કમઠ સુર હવે, નમ્યો પ્રભુને પાય;
ચંદ્ર કહે ગુણ પારસના, મહાવીરનો બાળક ગાય રે.
તમારી વાત શું બોલું ? તારો૦ ૬

૨૦. વીર વંદન.

(રાગ—આવો આવો જિનશાસનના)

સ્નેહે સ્નેહે સંભારું શ્રી ભગવાન, વીરને વંદન કરીએ,
વ્હાલું વ્હાલું મહાવીર તારું નામ, તુજને વંદન કરીએ. ટેક
ચૈત્ર તેરસનો દહાડો, ત્રિશલાની કૂખે તું જાયો;
ત્રણે ભુવનમા વર્ત્યો જયજયકાર, વીરને વંદન કરીએ. ૧
દેવ દેવીએ મોજે હુલરાવ્યા, મેરુ ઉપર પ્રેમે નવડાવ્યા;
જેની ભક્તિ સદાએ અપરંપાર, વીરને વંદન કરીએ. ૨
માત પિતાની ભક્તિ કરવા, ભ્રાતૃપ્રેમને નહીં વીસરવા;
ત્રીસે વરસે હંકાર્યું દીક્ષાવહાણુ, વીરને વંદન કરીએ. ૩
તપ જપ સંયમને બહુ પાળી, કષ્ટ ઘણાને નહીં ગણુકારી;
ઝગમગ જ્યોતિ સમ પામ્યા કેવળજ્ઞાન, વીરને વંદન કરીએ. ૪
અધમઉદ્ધારક ભવિજન તારક, ગુણ અનંતના જે ધારક;
એવા વીરને છે વંદન વારંવાર, વીરને વંદન કરીએ. ૫
વંદન કરીએ ભાવે સમરીએ, ત્રિકાળ તારું ધ્યાનજ ધરીએ;
લહીએ લહીએ આત્માનું સાચું સ્થાન, વીરને વંદન કરીએ. ૬

૨૧. શ્રી મહાવીર પ્રભુની સ્તુતિ

(રાગ માઢ—ગુણવંતી ગુજરાત એ લય)

જયવંતા પ્રભુ વીર, હમારા જયવંતા પ્રભુ વીર;
શાસનનાયક ધીર, હમારા જયવંતા પ્રભુ વીર—એ ટેક.

શાસ્ત્ર સરોવર સરસ આપનું, તત્ત્વરસે ભરપૂર;
તેમાં ન્હાતા તરતાં નિત્યે, શુદ્ધ થાય અમ ઉર. હમારા૦ ૧

સાત્ત્વિક ભાવે જેહ પ્રકાશ્યું, વાસ્તવિક તત્ત્વ સ્વરૂપ;
આસ્તિકતામાં રમિયે તેથી, આનંદ થાય અનૂપ. હમારા૦ ૨

આપ પ્રકાશિત જ્ઞાનબગીચે, ખીલ્યા છે બહુ ફૂલ;
સુગંધી વાયુની સરસ લ્હેરથી, અમે છઇએ મશગૂલ. હમારા૦ ૩

આપ વિશાલ વિચાર ભૂમિયે, ઉછર્યા કલ્પ અંકુર;
રસભર તેનાં ફલ ચાખીને, રહીશું આપ હજૂર. હમારા૦ ૪

નામ આપનું નિશદિન પ્યારું, રમી રહ્યું અમ ઉર;
તેની ખાતર પ્રાણ અર્પવા, અમે છીએ મંજૂર. હમારા૦ ૫

માર્ગ બતાવા અમ ઉપર જે, કર્યો મહાઉપકાર;
અર્પણ કરીએ સર્વ તથાપિ, થાય ન પ્રત્યુપકાર હમારા૦ ૬

ચરણ આપના શરણ હમારે, જન્મમરણ ભય દૂર;
લોભી ચાતક રત્નચન્દ્રજી જયમ, તમ દર્શન આતૂર. હમારા૦ ૭

કર્તા—ભારતભૂષણ શતાવધાની
પંડિત શ્રી રત્નચંદ્રજી મહારાજ

---

૨૨. શ્રી મહાવીરસ્વામીનું સ્તવન

(રાગ—પ્રભાતી)

મને તો દીનનો વિશ્વાસ છે, મહાવીર તુમારો;
દાસ તમારો વિનવે, વ્હાલા પાર ઉતારો. મને તો૦ ૧

ભક્ત ભલી પરે ઉદ્ધર્યો, તે તો શેઠ સુદર્શન;
સૂળી ભાંજી સાહેબા, કીધું રે સિંહાસન. મને તો૦ ૨

બારે વ્રતમાં એકે નહીં, કાંઇ નિયમ ન લીધું;
શ્રેણિક ભક્તિ જાણી કરી, તેહને નિજપદ દીધું. મને તો૦ ૩

ચારિત્રથી ચૂકી કરી, ગણિકા ઘેર વસીયા;
નંદીષેણુ અષાઢા ઉદ્ધર્યા, તે તો ભક્તિના રસીયા. મને તો૦ ૪

ચંદનબાળા બારણે, તમે ચાલીને આવ્યા;
બેડી ભાંગી નેપૂર કર્યાં, સોળે શૃંગાર ધરાવ્યા. મને તો૦ ૫

અગ્નિજ્વાળા અંગ વિષે, વિષધર વિકરાળો;
ચરણે ડસ્યો ચંડકોશીયો, ઉદ્ધર્યો નાગ કાળો. મને તો૦ ૬

ભક્ત ભલા બૂરા ઉદ્ધર્યા, તે તો શાસ્ત્ર વખાણો;
નાથ નિરંજન લ્હેરમાં, રૂપચંદ રસ માણો. મને તો૦ ૭

---

૨૩. પંદરીયા યંત્ર યુકત નવ બલદેવમુનિની સ્તુતિ,

પંદરિયો યંત્ર.

૪	૩	૮
૯	૫	૧
૨	૭	૬

(ચઉપાઈ)

આનંદ નંદન વિજય નામ, અમલ સુદર્શન નવમા રામ;
પદ્મભદ્ર સુભદ્ર રૂપે કામ, ગયા મોક્ષ અંતિમ બ્રહ્મધામ. ૧

જંબૂ ભરત હલધરના નામ, ત્રીજે અંગે દાખ્યા વીરસ્વામ;
પંદરા યંત્રે સ્તવે જન જેહ, વીર સુખ પામે નિત્ય તેહ. ૨

---

૨૪. સોલ સતીનું સ્મરણ

(દોહરા)

મહાવીર જિનવર[1] નમી, સદ્‌ગુરુ પ્રણમી પાય;
સોળ સતી અભિધાનનું, સ્મરણ કરું ચિત્ત લાય. ૧
[1]બ્રાહ્મી [2]સુંદરી આદિમાં, [3]દમયંતી શુચી ગાત;
[4]કૌશલ્યા [5]સીતા સતી, [6]કુંતી પાંડવ માત. ૨
[7]દ્રૌપદી [8]રાજેમતી વળી, [9]ચંદનબાળા બાળ;
[10]મૃગાવતી [11]સુલસા સતી, [12]પદ્માવતી દયાળ ૩
[13]પુષ્પચુલા ને [14]પ્રભાવતી, [15]શિવા [16]સુભદ્રા માત,
શિયલવતી સાચી સતી, થઈ સોળે પ્રખ્યાત. ૪
પ્રાતસમયે નિત્ય સ્મરીયે, થાએ ચિત્ત પવિત્ર;
શિયળ પાળવા બળ મળે, કર્મ ખપે અપવિત્ર ૫

---

૨૫. ચોત્રીશા યંત્રગર્ભિત સોલ સતીનો છંદ

૯	૧૬	૨	૭
૬	૩	૧૩	૧૨
૧૫	૧૦	૮	૧
૪	૫	૧૧	૧૪

ચોપાઇ

બ્રહ્મચારિણી [9]ચંદનબાળા, [16]પદ્માવતી સતી પરમ કૃપાળ;
[2]સુંદરી [7]દ્રૌપદી ગુણના ભંડાર, સોળે સતી સમરો સુખકાર. ૧
[6]કુંતી [3]દમયંતી મહાધીર, [13]પુષ્પચુલા પામ્યા ભવતીર;
[12]સુભદ્રા શુભ ભદ્ર કરનાર, સોળે સતી સમરો સુખકાર. ૨

[૧૫]શિવાદેવી ચેટક નૃપ ધુઆ, [૧૦]મૃગાવતી સતી મ્હોટા હુઆ;
[૮]રાજેમતી [૧]બ્રાહ્મી ગુણધાર, સોળે સતી સમરો સુખકાર. ૩
[૪]કૌશલ્યા [૫]સીતા સાસુ વહુ, [૧૧]સુલસા સતી પ્રશંસે સહુ;
[૧૪]પ્રભાવતી પામ્યા ભવપાર, સોળે સતી સમરો સુખકાર. ૪
સોળે સતીનાં એ નામ ઉદાર, ન્હાણું ન્હાતે સમરો નરનાર;
ચોત્રીસા યંત્રગર્ભિત સાર, સોળે સતી સમરો સુખકાર. ૫
એહ છંદ સમરે જે ભાવે, તેહના કષ્ટ નષ્ટ સહુ થાવે;
થાએ જગમાં જય જયકાર, સોળે સતી સમરો સુખકાર. ૬
[૯]શર[૦]નભ[૦]વિંચત ને[૨]નેત્રની સાલે, મંડનપુરમાં રહી ઉજમાળે;
દીવાળી વાસર શ્રીકાર, સોળે સતી સમરો સુખકાર. ૭
નિયત હરિ સૂરિરાજ પ્રતાપે, નાગચંદ્ર કહે દુ ખ કાપે;
ભવોભવના અઘ ઓઘ હરનાર, સોળે સતી સમરો સુખકાર. ૮

—કર્તા પૂજ્ય શ્રી નાગચંદ્રજીસ્વામી
(કચ્છ આઠ કોટી મોટી પક્ષ સંપ્રદાય)

---

૨૬. પ્રભુપ્રાર્થના

(રાગ—કલ્યાણ ધનાશ્રી)

વિનંતી ધરજો ધ્યાન, જિનપતિ વિનંતી ધરજો ધ્યાન.એ ટેક
ભવસાગરમાં ભૂલા ભમીએ, નથી શુદ્ધ કે શાન. જિન૦ ૧
મોહમાયાએ હમ પર કીધું, દુ:ખકર છેક દબાણ. જિન૦ ૨
હાય હજારો કીધાં કુકર્મો, તેથી હાલ હેરાન. જિન૦ ૩
શાંતપણે નથી પીધું કદાપિ, ભક્તિ રસનું પાન. જિન૦ ૪
કર ગ્રહો હવે કૃપા કરીને, ભકતવત્સલ ભગવાન. જિન૦ ૫

---

૨૭. મારી ભાવના

(શું કહું કથની મારી—એ ઢબ)

ઇચ્છું નિશદિન એવું દેવ! ઇચ્છું નિશદિન એવું;
સદાય તુજને સેવું દેવ! ઇચ્છું નિશદિન એવું.
અજાણતાં પણ મારા કરથી, શ્રેય સરવનું થાઓ;
તન મન ધન સાધન સહુ મારાં, એ પંથે યોજાઓ.
દેવ! ઇચ્છું૦
અર્પણ યોગ્ય સ્થળે કરું એવી, પ્રેમદશા પ્રગટાવો;
યાચકતાની અધમદશા ટળી, ઉદાર ગુણ ઉભરાવો.
દેવ! ઇચ્છું
પાપ પંથમાં પગ મુજ ન પડે, એ સમજણ પ્રભુ આવો;
સુખમાં પણ વિસરું નહિ તુજને, એ અધિકાર જમાવો
દેવ! ઇચ્છું૦
કામ–ક્રોધ–મદ–લોભ લૂંટારા, લહે ન મુજને લૂંટી,
અંતસમે મને અકાળ મરણે, કાળ ન મારે કૂટી.
દેવ! ઇચ્છું૦
મૃગજળ જેવા વિવિધ વિષયમાં, મન લલચાય ન મારું;
શરણાગત આ 'સંતશિષ્ય'ને, તારક શરણું તારું.
દેવ! ઇચ્છું૦

કર્તા–કવિવર્ય શ્રી નાનચંદ્રજી મહા

---

૨૮. હે પ્રભુ!

(ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને–એ રાગ)

પાર્શ્વ જિણંદા ચરણ નમીને તાહરા,
પ્રગટ કરું છું મ્હારાં સઘળાં પાપ જો;
દેવ દયાળુ દયા કરી મુજ સાંભળો,
તુજ વિણ ક્યાં જઈ પોકારું અંતાપ જો પાર્શ્વ

તુજ વિણ મારું જગતમહીં આ, કોઇ નથી સુખદાઈ;
આશરા વિણ હું રહ્યો એકીલો, કીધી ન પુણ્ય કમાઇ. ઓ વીર ૪
મ્હેર કરી મુજને દર્શાવો, આત્મસ્વરૂપની જ્યોતિ;
શ્રી ચંદ્ર લઘુની આ અર્જ સ્વીકારી, કાઢો પાપ પનોતી.
ઓ....વીર ૫
–કર્તા સદ્‌વકતા સદાનંદીશ્રી છોટાલાલજી મહારાજ

---

૩૧. મહાવીર કા ઝંડા

ભારત ગુણનિધાન હૈ, નિધાનોકી ખાન હૈ;
હમકો યહ અભિમાન હૈ, ઝંડા હૈ મહાવીરકા...૧
મહાવીર એક વીર થે, જૈનીયોં કે પીર થે;
ગુણો કે ગંભીર થે, ઝંડા હૈ મહાવીરકા....૨
હિંસા કા પ્રચાર થા, હોતા અત્યાચાર થા;
જબ હુઆ અવતાર થા, ઝંડા હૈ મહાવીરકા .૩
સિદ્ધારથ કે નંદ થે, ત્રિશલાજી કે ચંદ થે;
ભારતકે સુખકંદ થે, ઝંડા હૈ મહાવીરકા. .૪
સંસાર ત્યાગ કિયા થા, જૈનત્વ દીપાયા થા;
કેવલજ્ઞાન પાયા થા, ઝંડા હૈ મહાવીરકા ..૫
સત્ય શીલ અપનાયા થા, અહિંસા નાદ સુનાયા થા;
કામ ક્રોધ ભગાયા થા, ઝંડા હૈ મહાવીરકા ...૬

---

૩૨. પ્રભુ ! આવો ને ?

(રાગ—શેરી વળાવી સજ કરું ઘેર આવો ને)

મારા જીવનતણી શુદ્ધ શેરીએ પ્રભુ ! આવો ને;
હું તો જોઉં વાલમની વાટ મારે ઘેર આવો ને.

આ ચંદનના ચિત્ત ચોકમાં, પ્રભુ! આવો ને,
મારા આતમ સરોવર ઘાટ. મારા જીવનનાગી શુદ્ધ શેરીએ-
પ્રભુ આવો ને—એ ટેક.

મેં છોડી સ્વચ્છદતા માહરી પ્રભુ૦ દેવ ચરણે ધર્યું દિલ ફૂલ..
—મારા૦

મેં જ્યોત જગાવી છે પ્રેમની, પ્રભુ૦ વીર વેર્યાં આનંદના ફૂલ
—મારા૦ ૧

મને વ્યાપી વિરહની વેદના, પ્રભુ૦ મારાથી ખમી ન ખમાય,
—મારા૦

તમે આવા નમેરા કેમ થયા? પ્રભુ૦ આ જીવડો તુમ વિણ જાય.
—મારા૦ ૨

(મારે) એક ઘડી એક યુગ થઇ, પ્રભુ૦ દેવ દર્શન દેવાને દયાળ,
—મારા૦

જેમ જળ વિણ તરફડે માછલી, પ્રભુ૦ હરિ એવા છે મારા હવાલ.
—મારા૦ ૩

(મારી) રડી રડી આંખ થઇ રાતડી, પ્રભુ૦
રોમે રોમે વ્યાપ્યો ઉન્માદ, —મારા૦

હે પ્રેમનિધિ પ્રેમ પ્રગટાવવા પ્રભુ૦ મને પાવન કરો ધરી યાદ.
—મારા૦ ૪

(તમે) મારા નયનના તારલા, પ્રભુ૦ (મારા) હૈય ના અમુલખ હાર,
—મારા૦

(આ) ત્રિવિધ તાપને ટાળવા પ્રભુ૦ 'સંત શિષ્ય' તણા શણગાર.
—મારા૦ ૫

—કવિવર્ય શ્રી નાનચંદ્રજી મહારાજ

તુજ વિણુ મારું જગતમહીં આ, કોઇ નથી સુખદાઈ,
આશરા વિણુ હું રહ્યો એકીલો, કીધી ન પુણ્ય કમાઇ. ઓ વીર ૪
મહેર કરી મુજને દર્શાવો, આત્મસ્વરૂપની જ્યોતિ;
શ્રી ચંદ્ર લઘુની આ અર્જ સ્વીકારી, કાઢો પાપ પનોતી.
ઓ....વીર ૫
–કર્તા સદ્‌વકતા સદાનંદીશ્રી છોટાલાલજી મહારાજ

---

૩૧. મહાવીર કા ઝંડા

ભારત ગુણુનિધાન હૈ, નિધાનોકી ખાન હૈ;
હમકો યહ અભિમાન હૈ, ઝંડા હૈ મહાવીરકા...૧
મહાવીર એક વીર થે, જૈનીયોં કે પીર થે;
ગુણો કે ગંભીર થે, ઝંડા હૈ મહાવીરકા....૨
હિંસા કા પ્રચાર થા, હોતા અત્યાચાર થા;
જબ હુઆ અવતાર થા, ઝંડા હૈ મહાવીરકા ..૩
સિદ્ધારથ કે નંદ થે, ત્રિશલાજી કે ચંદ થે;
ભારતકે સુખકંદ થે, ઝંડા હૈ મહાવીરકા. .૪
સંસાર ત્યાગ કિયા થા, જૈનત્વ દીપાયા થા;
કેવલજ્ઞાન પાયા થા, ઝંડા હૈ મહાવીરકા . ૫
સત્ય શીલ અપનાયા થા, અહિંસા નાદ સુનાયા થા;
કામ ક્રોધ ભગાયા થા, ઝંડા હૈ મહાવીરકા .૬

---

૩૨. પ્રભુ ! આવો ને ?

(રાગ—શેરી વળાવી સજ્જ કરું ઘેર આવો ને)

મારા જીવનતણી શુદ્ધ શેરીએ પ્રભુ ! આવો ને;
હું તો જોઉં વાલમની વાટ મારે ઘેર આવો ને.

આ ચંદનના ચિત્ત ચોકમાં, પ્રભુ! આવો ને,
મારા આતમ સરોવર ઘાટ, મારા જીવનતણી શુદ્ધ શેરીએ-
પ્રભુ આવો ને—એ ટેક.

મેં છોડી સ્વચ્છંદતા માહરી પ્રભુ૦ દેવ ચરણે ધર્યું દિલ ફૂલ.
—મારા૦
મેં જ્યોત જગાવી છે પ્રેમની, પ્રભુ૦ વીર વેર્યાં આનંદના ફૂલ.
—મારા૦ ૧

મને વ્યાપી વિરહની વેદના, પ્રભુ૦ મારાથી ખમી ન ખમાય,
—મારા૦
તમે આવા નમેરા કેમ થયા? પ્રભુ૦ આ જીવડો તુમ વિણ જાય.
—મારા૦ ૨

(મારે) એક ઘડી એક યુગ થઇ, પ્રભુ૦ દેવ દર્શન દેવાને દયાળ,
—મારા૦
જેમ જળ વિણુ તરફડે માછલી, પ્રભુ૦ હરિ એવા છે મારા હવાલ.
—મારા૦ ૩

(મારી) રડી રડી આંખ થઇ રાતડી, પ્રભુ૦
રોમે રોમે વ્યાપ્યો ઉન્માદ, —મારા૦
હે પ્રેમનિધિ પ્રેમ પ્રગટાવવા પ્રભુ૦ મને પાવન કરો ધરી યાદ.
—મારા૦ ૪

(તમે) મારા નયનના તારલા, પ્રભુ૦ (મારા) હૈયાના અમુલખ હાર,
—મારા૦
(આ) ત્રિવિધ તાપને ટાળવા પ્રભુ૦ 'સંતશિષ્ય' તણા શણગાર.
—મારા૦ ૫

—કવિવર્ય શ્રી નાનચંદ્રજી મહારાજ

૩૩ પ્રભુ! દર્શન દે.

(રાગ—સ્નેહ ધામ સૂનાં સૂનાં રે)

દરશન દે પ્રભુ દરશન દે, હે દુઃખહર દેવાધિદેવ રે,
દેવ મુને દરશન દે. ટેક.

ઉપશમ રસ વહે નેણુલામાં, પ્રભુ અમૃત ઝરે મુખ ચંદ રે, દેવ.
સેવા કરે સદા સુરનરવૃંદ, જેને દીઠે નાસે દુઃખદંદ રે.
દેવ૦ ૧

ભોળવી કર્મ ભૂલાવિયો, મને સાંપડિયો કુમતિનો સાથ રે, દેવ.
ચોરાસી લક્ષતણા ચોકમાં, કદી નજરે ન ચડીયો નાથ રે,
દેવ૦ ૨

સુર અસુર પશુ પક્ષી થયો, વળી ભમિયો નરભવમાંય રે, દેવ.
આંખે અંજન અવિદ્યાનાં ભર્યાં, કદિ કીધાં ન દર્શન ક્યાંય રે
દેવ૦ ૩

સૂક્ષ્મ બાદરની યોનિ અનેકમાં, વિધવિધ ધરિયા વેશ રે, દેવ.
ત્રસ થાવર ભવે ત્રાસ પામીયા, પણ ઝાંખી ન થઇ લવ લેશ રે.
દેવ૦ ૪

જપ તપ યોગની સાધના, પ્રભુ આચરી અપરંપાર રે, દેવ
દ્રષ્ટિ ન પ્રગટી દેખણુની, નવ દેખ્યા દિલભર દિલદાર રે.
દેવ૦ ૫

પાઠ પૂજા ક્રિયા ક્રોડ કરી, દેવ! દર્શન વિના સહુ ફોક રે, દેવ.
દર્શનથી 'સંતશિષ્ય'તણાં, સર્વ ટલશે સંતાપ ને શોક રે.
દેવ૦ ૬

—કર્તા કવિવર્યશ્રી નાનચંદ્રજી મહારાજ

૩૪. ઘટ મંદિરે પધારો
(રાગ–જળ ભરવા દિશો ને)

પાવન કરવા ઘટ મંદિરે પધારજો રે, નાથ આવીને કરજો નિવાસ
મેં તો આશ્રય લીધો છે પ્રભુ આપનો રે.
છોડી અવરતણી અવનીમાં આશ. પાવન૦ ૧

મને આપ વિના અવર કશું ના ગમે રે,
ગમે આપનો સદા સહવાસ. પાવન૦ ૨

સ્વામી સત્યપંથ અન્ય નથી સૂઝતો રે,
મને આપનો છે પૂરણ વિશ્વાસ. પાવન૦ ૩

મારા દોષ તરફ દ્રષ્ટિ કરશો નહિ રે,
હું છું દર્દથી ઘેરાયેલો દાસ. પાવન૦ ૪

તારક ઓળખ્યા તમોને હવે નહિ તજું રે,
અગમ અકળ વિભુ આપનો વિલાસ. પાવન૦ ૫

છોને હાસ્ય કરે મુલક માહરું રે,
કૃપાસિંધુ નવ કરશો નિરાશ. પાવન૦ ૬

શિર નમાવી પ્રભુ 'સંતશિષ્ય' વિનવે રે,
અંતરમાં મને એહ અભિલાષ. પાવન૦ ૭

–કર્તા કવિવર્યશ્રી નાનચંદ્રજી મહારાજ

---

૩૫. દયા દ્રષ્ટિ

દયા દ્રષ્ટિ વહાલા દાસ પરે રાખજો રે,
નમ્ર વિનંતિ કરું છું વારંવાર. દયા૦ ૧

પ્રભુ વેદતણા ભેદ નથી જાણતો રે,
નથી જાણતો સ્વરોદયનો સાર. દયા૦ ૨

મને યમ નિયમ આસન આવડે નહિ રે,
નથી વિદ્વત્તાભરેલા વિચાર. દયા૦
ક્રિયાકાંડમાં હું કશું સમજું નહિ રે,
ગુપ્ત ભેદનો ન હું ભણનાર. દયા૦
આપ ભજન વિના અન્ય આવડે નહિ રે,
નિરાધારના અચળ છો આધાર દયા૦
ઝાઝાં શાસ્ત્ર ને સિદ્ધાન્ત નથી જાણતો રે,
સદા આપનું સ્મરણ કરનાર. દયા૦
આપ વિના અવર નથી આશરો રે,
'સંતશિષ્ય'તણા હ્રદય શણગાર. દયા૦
—કર્તા કવિવર્ય શ્રી નાનચંદ્રજી મહા

---

૩૬. એ અવસર

(ઓધવજીના સંદેશાનો રાગ)

અવસર એ જીવનમાં ક્યારે આવશે?
થઇશું ક્યારે સર્વ ઉપાધિ રહિત જો,
આધિ વ્યાધિ જીવનકેરા રોગથી,
મુક્ત થઇને વિહરું શાસ્ત્ર વિહિત જો અવસર૦

માયાથી દૂર થાવા અંતર ઇચ્છતું,
પણ મન માયા મહિં અતિ મુંઝાય જો;
ત્યાગ રાગના ઝગડામાં અથડાઈ મરું,
નિર્લેપ થઉં તો સ્હેજે શાન્તિ પમાય જો. અવસર૦

બાહિર ને અંતરની જે જે ગ્રંથીઓ,
દૂર કરીને થઉં ક્યારે નિર્ગ્રંથ જો;
અધોગતિના અવળા મારગ મૂકીને,
વિહરું ક્યારે શ્રી વીતરાગને પંથજો. અવસર૦

મારા ને તારાનાં બંધન છેદીને,
સમભાવે શાન્તિથી રહું નિર્બંધ જો;
સ્વપ્નામાં પણ ક્રોધાદિક ના ઉપજે,
બાહ્યાભ્યંતર છૂટે સહુ સંબંધ જો. અવસર૦ ૪

આરોગ્યતણો આનંદ જે હું ભોગવું,
દુઃસહ વ્યાધિમાં પણ હોય ન ક્લેશ જો;
માળારોપણ કે મુષ્ટિપ્રહારમાં,
હર્ષ શોક ના ઉપજે મનમાં લેશ જો. અવસર૦ ૫

ઇન્દ્રાદિકના સુખમાંહી મનડું રમે,
તેવુંજ મન રહે નરકસમા દુઃખ માંય જો;
શ્વાસોચ્છ્વાસે રટના શ્રી જિનવીરની,
મરણસમે પણ મહાવીર મુખમા હોય જો અવસર૦ ૬

આત્મધર્મને સમજું શુદ્ધ સ્વરૂપમાં,
રત્ન સરીખા જીવનનો એ સારજો;
ભૂલાયે જો પરવસ્તુના મોહને,
લઘુ પામે આ ભવ અર્ણવનો પાર જો. અવસર૦ ૭

કર્તા–સદ્વક્તા સદાનંદીશ્રી છોટાલાલજી મહારાજ

---

૩૭. રાત્રિએ શો વિચાર કરશો ?

(રાગ–દેશ વિમળા નવ કરશો ઉચાટ–એ ઢબ)

રાત્રે રોજ વિચારો, આજ કમાયા શું અહીં રે,
શાંત ચિત્તે અવલોકે, નિજ ઘરમાં ઊંડે જઇ રે. રાત્રે૦ ટેક.
કરવાના શાં કાર્યો કીધા ? નહિ કરવાનાં કયા તજી દીધા ?
લાભ ખોટમાં વધેલ બાજુ છે કઇ રે ?—રાત્રે૦ ૧

મને યમ નિયમ આસન આવડે નહિ રે,
નથી વિદ્વત્તાભરેલા વિચાર. દયા૦ ૩
ક્રિયાકાંડમાં હું કશું સમજું નહિ રે,
ગુપ્ત ભેદનો ન હું ભણનાર. દયા૦ ૪
આપ ભજન વિના અન્ય આવડે નહિ રે,
નિરાધારના અચળ છો આધાર દયા૦ ૫
ઝાઝાં શાસ્ત્ર ને સિદ્ધાન્ત નથી જાણતો રે,
સદા આપનું સ્મરણ કરનાર. દયા૦ ૬
આપ વિના અવર નથી આશરો રે,
'સંતશિષ્ય'તણા હ્રદય શણગાર. દયા૦ ૭
–કર્તા કવિવર્ય શ્રી નાનચંદ્રજી મહારાજ

---

૩૬. એ અવસર

(ઓધવજીના સંદેશાનો રાગ)

અવસર એ જીવનમાં ક્યારે આવશે?
થઇશું ક્યારે સર્વ ઉપાધિ રહિત જો,
આધિ વ્યાધિ જીવનકેરા રોગથી,
મુક્ત થઇને વિહરું શાસ્ત્ર વિહિત જો અવસર૦ ૧

માયાથી દૂર થાવા અંતર ઇચ્છતું,
પણ મન માયા મહિં અતિ મુંઝાય જો;
ત્યાગ રાગના ઝગડામાં અથડાઈ મરું,
નિર્લેપ થઉં તો સ્હેજે શાન્તિ પમાય જો અવસર૦ ૨

બાહેર ને અંતરની જે જે ગ્રંથીઓ,
દૂર કરીને થઉં ક્યારે નિર્ગ્રંથ જો;
અધોગતિના અવળા મારગ મૂકીને,
વિહરું ક્યારે શ્રી વીતરાગને પંથજો. અવસર૦ ૩

મારા ને તારાનાં બંધન છેદીને,
સમભાવે શાન્તિથી રહું નિર્બંધ જો;
સ્વપ્નામાં પણ ક્રોધાદિક ના ઉપજે,
બાહ્યાભ્યંતર છૂટે સહુ સંબંધ જો. અવસર૦ ૪

આરોગ્યતણો આનંદ જે હું ભોગવું,
દુઃસહ વ્યાધિમાં પણ હોય ન ક્લેશ જો;
માળારોપણ કે મુષ્ટિ પ્રહારમાં,
હર્ષ શોક ના ઉપજે મનમાં લેશ જો. અવસર૦ ૫

ઇન્દ્રાદિકના સુખમાંહી મનડું રમે,
તેવુંજ મન રહે નરકસમા દુઃખ માંય જો;
શ્વાસોચ્છ્વાસે રટના શ્રી જિનવીરની,
મરણસમે પણ મહાવીર મુખમાં હોય જો અવસર૦ ૬

આત્મધર્મને સમજું શુદ્ધ સ્વરૂપમા,
રત્ન સરીખા જીવનનો એ સારજો;
ભૂલાયે જો પરવસ્તુના મોહને,
લઘુ પામે આ ભવ અર્ણવનો પાર જો. અવસર૦ ૭

કર્તા—સદ્વક્તા સદાનંદીશ્રી છોટાલાલજી મહારાજ

---

૩૭. રાત્રિએ શો વિચાર કરશો ?

(રાગ—દેશ વિમળા નવ કરશો ઉચાટ—એ ઢબ)

રાત્રે રોજ વિચારો, આજ કમાયા શું અહીં રે;
શાંત ચિત્તે અવલોકે, નિજ ઘરમાં ઊંડે જઇ રે. રાત્રે૦ ટેક.
કરવાના શાં કાર્યો કીધા ? નહિ કરવાના કયા તજી દીધાં ?
લાભ ખોટમાં વધેલ બાજુ છે કઇ રે ?—રાત્રે૦ ૧

જે જે આજે નિશ્ચય કરિયા, અમલ વિષે કેવો તે ધરિયા?
સુધરવાનું વિશેષે મારે કયાં જઇ રે?—રાત્રે૦ ૨

લેવાનું મેં શું શું લીધું, તજવાનું શું શું તજી દીધું?
કઇ બાજુની મારી ભૂલ હજી રહી રે?—રાત્રે૦ ૩

કરુ કરું કરતાં નથી કંઇ કરતો, ધ્યાન પ્રભુનું હજી નથી ધરતો;
વાતો કરતાં વેળા શુભ જાયે વહી રે.—રાત્રે૦ ૪

જન્મ ધર્યો છે જેને માટે, મન હજુ ન કર્યું તેને માટે;
'સંતશિષ્ય' શો જવાબ આપીશ ત્યાં જઇ રે?—રાત્રે૦ ૫

—કર્તા કવિવર્ય શ્રી નાનચંદ્રજી મહારાજ

---

૩૮. પ્રભુ પ્રાર્થના અને પરમેશ્વરના ગુન્હેગાર થવા વિષે

(પ્રેમની પ્રેમની પ્રેમની રે, મને વાગી કટારી પ્રેમની—એ રાગ)

થાઉં છું થાઉં છું થાઉં છું રે, પ્રભુ તારો ગુન્હેગાર થાઉં છું.
—એ ટેક.

શિવપુર દાતા વીર તુંને વિસારી,
કૂડા વિચારમાં તણાઉં છું રે. પ્રભુ તારો૦ ૧

આજ્ઞા તારી શિર કદી નવિ ધારી,
ધારી ગવરીના ગુણ ગાઉં છું રે. પ્રભુ તારો૦ ૨

કાયા કનક ને કામનીના સંગમાં,
ફંદમાં ફોગટ ફુલાઉં છું રે પ્રભુ તારો૦ ૩

તાત માત ત્રિયા સુત બંધુ માટે,
અંધ થઈ કર્મે લેપાઉં છું રે. પ્રભુ તારો૦ ૪

દયા ધર્મ પથ ઢોંગ ગણીને,
ભ્રમની ભૂલમાં ભમાઉં છું રે. પ્રભુ તારો૦ ૫

ડાળ ઉપરનો જગને દેખાડી,
લાલચ લંપટે લુંટાઉં છું રે. પ્રભુ તારો૦ ૬
અજ્ઞાન પ્રેમમાં વાસ કરીને,
ગોથાં ખલકે ખોટાં ખાઉં છુ રે. પ્રભુ તારો૦ ૭
વિશ્વના નિયંતાના નિયમને તોડી,
કૂડી કુવાટે કુટાઉં છું રે. પ્રભુ તારો૦ ૮
અંતરજામીનું નામ વિસારી,
ગાફીલ કુકાના ગુણ ગાઉં છું રે. પ્રભુ તારો૦ ૯
વીર ગુલાબ કહે રાતદિવસમાં,
વીર વિભુને નિત્ય ધ્યાઉં છું રે પ્રભુ તારો૦ ૧૦

---

૩૯ જપવા દે.

જપવા દે, કર્મ ખપવા દે, દુઃખ મટવા દે,
મને લાગી લગન મતિ તોડ. પાપી મનવા.
ઘડી એક જિનજીને જપવા દે,
સાધુજી તે ઉઠ્યા સૂર. મેરે મનવા.
જ્ઞાન ઘોડે અસ્વાર, ખમા ખડ્ગ લીધો હાથ મેરે મનવા.
તપનો તિલક લલાટ, જપવા દે, કર્મ ખપવા દે—ટેક.
પહેલા ઋષભદેવને વંદું મેરે મનવા,
બીજા અજિતનાથદેવ,
ત્રીજા સંભવનાથને વંદું મેરે મનવા,
ચોથા અભિનંદન દેવ. જપવા દે૦ ૧
પાંચમા સુમતિનાથને વંદું મેરે મનવા,
છઠ્ઠા પદ્મપ્રભ દેવ;

સાતમા સુપાર્શ્વનાથને વંદું મેરે મનવા,
આઠમા ચંદ્રપ્રભ દેવ. જપવા દે૦ ૨
તેરમા વિમલનાથને વંદું મેરે મનવા,
ચૌદમા અનંતનાથ દેવ;
પંદરમા ધર્મનાથને વંદું મેરે મનવા,
સોલમા શાન્તિનાથ દેવ જપવા દે૦ ૩
સત્તરમા કુંથુનાથને વંદું મેરે મનવા,
અઢારમા અરનાથ દેવ;
ઓગણીસમા મલ્લિનાથને વંદું મેરે મનવા,
વીસમા મુનિસુવ્રત દેવ. જપવા દે૦ ૪
એકવીસમા નમિનાથને વંદું મેરે મનવા,
બાવીસમા નેમનાથ દેવ;
ત્રેવીસમા પાર્શ્વનાથને વંદું મેરે મનવા,
ચોવીસમા મહાવીર દેવ જપવા દે૦ ૫
વીસે વિહરમાનને વંદું મેરે મનવા,
અગ્યારે ગણધર દેવ:
આચાર્ય ઉપાધ્યાયજીને વંદું મેરે મનવા,
સકલ સાધુજી ગુરુદેવ. જપવા દે૦ ૬

---

૪૦. ક્ષમા આપો.

(વસતતિલકા)

તારા ગુના પ્રભુ ! અમે અધિકા કર્યા છે,
ભૂલોતણા નિધિ ઘણા હૃદયે ભર્યા છે;
સ્વાર્થાંધ થઈ હિત બહુ જનના હર્યા છે,
જાણ્યા છતાં નયન સદા ભર્યા છે. ૧

તોડ્યા અહો! નિયમ મેં બહુવાર લૈ ને,
મોડ્યા હશે અવરનાં સુખ અંધ થૈને;
ભાંગ્યાં ભલાં વચન મેં વળી કોલ દૈ ને,
સેવ્યા ન સત્પુરુષને વિમુખે રહીને. ૨

એ સર્વ પાપ હર દેવ! દયા કરીને,
ભૂલે ભરેલ ગુણહીન શિશુ ગણીને;
યાચું દયા પરમદેવ! પગે પડીને,
માગું ક્ષમા ફરી ફરી હૃદયે રડીને. ૩

---

૪૧. પંચ પદને નમસ્કાર.

(ધૂન ૧)

(જૈન ધર્મ કા ડકા આલમ મે બજવાયા વીર મહાવીરને–એ રાગ)

અરિહંત નમો, અરિહંત નમો;
અરિહંત નમો, અરિહંત નમો ૧

પ્રભુ સિદ્ધ નમો, પ્રભુ સિદ્ધ નમો;
પ્રભુ સિદ્ધ નમો, પ્રભુ સિદ્ધ નમો. ૨

આચાર્ય નમો, આચાર્ય નમો;
આચાર્ય નમો, આચાર્ય નમો. ૩

ઉવજ્ઝાય નમો, ઉવજ્ઝાય નમો;
ઉવજ્ઝાય નમો, ઉવજ્ઝાય નમો. ૪

સર્વ સાધુ નમો, સર્વ સાધુ નમો;
સર્વ સાધુ નમો, સર્વ સાધુ નમો. ૫

પદ પંચ નમો, પદ પંચ નમો;
પદ પંચ નમો, પદ પંચ નમો. ૬

૪૨. અરિહંતાદિ મંગલ

(ધૂન ૨)

(જૈન ધર્મકા ડંકા—એ રાગ)

અરિહંત ભજો, અરિહંત ભજો;
અરિહંત થવા, અરિહંત ભજો. ૧

ભગવંત ભજો, ભગવંત ભજો;
ભગવંત થવા ભગવંત ભજો. ૨

વીતરાગ ભજો, વીતરાગ ભજો,
વીતરાગ થવા, વીતરાગ ભજો. ૩

મહાવીર ભજો, મહાવીર ભજો;
મહાવીર થવા, મહાવીર ભજો. ૪

જિનરાજ ભજો, જિનરાજ ભજો;
જિનરાજ થવા, જિનરાજ ભજો. ૫

---

૪૩. શ્રી શાન્તિનાથ પ્રભુની સ્તુતિ

(ધૂન ૩)

રુડું રૂપાળું તારું નામ, બોલો પ્રભુ શાન્તિ પ્રભુ શાન્તિ;
મીઠું મધુરું તારું નામ, બોલો પ્રભુ શાન્તિ પ્રભુ શાન્તિ;
શાન્તિ દેનારું તારું નામ, બોલો પ્રભુ શાન્તિ પ્રભુ શાન્તિ;
કર્મ કાપણ તારું નામ, બોલો પ્રભુ શાન્તિ પ્રભુ શાન્તિ;
સમર્યા ફલે સવિ હામ, બોલો પ્રભુ શાન્તિ પ્રભુ શાન્તિ;
જપતાં મલે છે આરામ, બોલો પ્રભુ શાન્તિ પ્રભુ શાન્તિ;
નામે ધાર્યા થાય સવિ કામ, બોલો પ્રભુ શાન્તિ પ્રભુ શાન્તિ;
ધ્યાને પામે શિવધામ, બોલો પ્રભુ શાન્તિ પ્રભુ શાન્તિ.

કપોતના જીવને શાન્તિ પમાડી, અર્પણ કરી નિજ કાય.
બોલો૦
આગેના ભવમાં એવા પુણ્યોથી, પામ્યા છે શાન્તિ સદાય.
બોલો૦
સર્વાર્થસિદ્ધથી ચવી પ્રભુજી, આવ્યા હથિણાપુરમાંય. બોલો૦
પિતા વિશ્વસેન અચિરાના ઉદરે, જન્મ પામ્યા છે જિનરાય.
બોલો૦
દેશ આખાની મરકી નિવારી, વરત્યો છે જયજયકાર બોલો૦
પોણા લાખ વર્ષે સંયમ લીધું, આતમનો કર્યો ઉદ્ધાર બોલો૦
માસ એક અંતરે કેવલ પામ્યા, તીરથ સ્થાપ્યા છે ચાર.
બોલો૦
પા લાખ વર્ષનું ચારિત્ર પાળી, ટાળી અઘાતી કર્મ ચાર
બોલો૦
સર્વ આઉખું લાખ વર્ષનું, અંતે વર્યા શિવનાર બોલો૦
શાન્તિનું સ્મરણ વીર કર્યાથી, તારે ઉતારી ભવપાર. બોલો૦

—કર્તા કવિવર્યશ્રી વીરજીસ્વામી

---

૪૪. શ્રી શાન્તિ પ્રભુ

(ધૂન ૪)

(રઘુપતિ રાઘવ રાજારામ, પતિતપાવન સીતારામ—એ રાગ)

શાન્તિ જિનેશ્વર શાંતિ કરે, ભવભવના એ પાતિક હરે;
જન્મ મરણ ભય જાવે દૂર, સુખ સંપત્તિ હોવે ભરપૂર.
મારું તારું મનથી જાય, વિશ્વ સકળમાં શાન્તિ થાય;
મન વચ કાયા નિર્મળ થાય, શાન્તિનાથજી તુમ પસાય.

અભેદભાવે સેવા કરું, સ્વપરનાં ભેદો પર હરું;
શ્રી ચંદ્ર લઘુની એ અભિલાષ, પ્રભુ ! તુજ ચરણે હોજો વાસ.

-કર્તા સદાનંદી શ્રી છોટાલાલજી મહારાજ

---

૪૫. શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુ પ્રત્યે પ્રાર્થના.

(ધૂન ૫)

(જૈનધર્મકા ડંકા આલમ મેં)

શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ કરો,
પ્રભુ શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ કરો.
મુજ આત્મ વિષે પ્રભુ શાંતિ કરો,
મુજ આત્મતણા સર્વ દોષ હરો;
શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ કરો.

શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ કરો,
આ શરીર વિષે પ્રભુ શાંતિ કરો;
આ શરીરતણા સર્વ દર્દ હરો,
આ શરીરતણા સર્વ દુઃખ હરો. શ્રી૦ ૨

શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ કરો,
શ્રી સંઘ વિષે પ્રભુ શાંતિ કરો;
શ્રી સંઘતણાં સર્વ દર્દ હરો,
શ્રી સંઘતણાં સર્વ દુઃખ હરો. શ્રી૦ ૩

શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ કરો,
આ ગ્રામ વિષે પ્રભુ શાંતિ કરો;
આ ગ્રામતણાં સર્વ દર્દ હરો,
આ ગ્રામતણા સર્વ દુઃખ હરો. શ્રી૦ ૪

શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ કરો,
આ નગર વિષે પ્રભુ શાંતિ કરો;
આ નગરતણાં સર્વ દર્દ હરો,
આ નગરતણાં સર્વ દુઃખ હરો. શ્રી૦ ૫
શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ કરો,
આ દેશ વિષે પ્રભુ શાંતિ કરો;
આ દેશતણાં સર્વ દર્દ હરો,
આ દેશતણાં સર્વ દુઃખ હરો. શ્રી૦ ૬
શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ કરો,
આ વિશ્વ વિષે પ્રભુ શાંતિ કરો;
આ વિશ્વતણાં સર્વ દર્દ હરો,
આ વિશ્વતણાં સર્વ દુઃખ હરો શ્રી૦ ૭

---

૪૬. સાધુ જીવનની મંગલ ધૂન

(ધૂન ૬)

(ઝંડા ઊંચા રહે હમારા—એ રાગ)

જય હો જય હો સાધુ જીવનનો,
સાધુ જીવનનો મુનિ જીવનનો. જય૦ ૧
અહિંસામય તપ સંયમ જીવનનો,
સંયમ જીવનનો, મુનિ જીવનનો. જય૦ ૨
જય હો જય હો જ્ઞાની જીવનનો,
જ્ઞાની જીવનનો, ધ્યાની જીવનનો. જય૦ ૩
જય હો જય હો ત્યાગી જીવનનો,
ત્યાગી જીવનનો, યોગી જીવનનો. જય૦ ૪

જય હો જય હો સત્ય જીવનનો,
સત્ય જીવનનો, શુદ્ધ જીવનનો. જય૦ ૫
જય હો જય હો શાંતિ જીવનનો,
શાંતિ જીવનનો, ક્રાંતિ જીવનનો. જય૦ ૬
જય હો જય હો ભક્ત જીવનનો,
ભક્ત જીવનનો, વિરક્ત જીવનનો. જય૦ ૭

---

૪૭. નવગુણ મંગલ ધૂન

(ધૂન ૭)

(જૈન ધર્મકા ડંકા આલમ મેં—એ રાગ)

દયાવાન બનો, દયાવાન બનો;
દયાવાન થવા, દયાવાન બનો. ૧
સત્યવાદી બનો, સત્યવાદી બનો;
સત્યવાદી થવા, સત્યવાદી બનો. ૨
ન્યાયવાન બનો, ન્યાયવાન બનો;
ન્યાયવાન થવા, ન્યાયવાન બનો. ૩
શીલવાન બનો, શીલવાન બનો,
શીલવાન થવા, શીલવાન બનો. ૪
ક્ષમાવાન બનો, ક્ષમાવાન બનો;
ક્ષમાવાન થવા, ક્ષમાવાન બનો. ૫
ધર્મપ્રેમી બનો, ધર્મપ્રેમી બનો;
ધર્મપ્રેમી થવા, ધર્મપ્રેમી બનો. ૬
દ્રઢધર્મી બનો, દ્રઢધર્મી બનો;
દ્રઢધર્મી થવા, દ્રઢધર્મી બનો. ૭

નમ્રભાવી બનો, નમ્રભાવી બનો;
નમ્રભાવી થવા, નમ્રભાવી બનો.

સેવાભાવી બનો, સેવાભાવી બનો;
સેવાભાવી થવા, સેવાભાવી બનો.

---

૪૮. શ્રી વીરપ્રભુની આરતી.

જય વીર મહાવીર, જય ત્રિશલાના જાયા (૨)
સિદ્ધારથ કુલદીપક, અઘહર જિનરાયા (૨)
જય વીર જય વીર. એ ટેક

સોવન વાન શરીર, સિંહ લંછન સ્વામી (૨)
ભાલ ભામંડલ ઓપે, અનંત ગુણધામી (૨) જય૦

નિર્વિઘ્ન દ્યો ઉપદેશ, દ્વાદશ ગુણ ગાજે (૨)
ગૌતમ ગણી રહે પાસે, અતિશે ચોતીસ રાજે (૨) જય૦

કોટી સુર રહે સાથ, સુરરાજ સેવે ચરણા (૨)
ભાવથી ભજતા તેના, ટલે જન્મમરણા (૨) જય૦

અધમઉદ્ધારણ નાથ, શિવપુર સુખદાયક (૨)
અજરામર પદ લેવા, નમો વીર નાયક. (૨) જય૦

---

૪૯. મધ્ય મંગલ.

(ગઝલ)

હે પ્રભુ! આનંદદાતા, જ્ઞાન હમકો દીજીએ,
શીઘ્રહી ઈન દુરદશાસેં, પાર બેડા કીજીએ;
એસી અનુગ્રહ ઓર કૃપા, હમપેં હો પરમાત્મા,
હો સભાસદ સબ યહાંકે, સબકે સબ પરમાત્મા.

---

५० अन्तिम मङ्गलम्

(अनुष्टुपवृत्तम्)

उपसर्गाः क्षयं यान्ति, छिद्यन्ते विघ्नवल्लयः ।
मनः प्रसन्नतामेति, पूज्यमाने जिनेश्वरे ॥ १ ॥

सदानंदमयं स्वामिन्! जय कारुण्यसागर ।
इहलोके परलोके, त्वमेव सरणं मम ॥ २ ॥

सर्वत्रः सुखिनः सन्तु, सर्वे सन्तु निरामयाः ।
सर्वे भद्राणि पश्यन्तु, मा कश्चिद्दुःखमाप्नुयात् ॥ ३ ॥

मंगलं भगवान् वीरो, मंगलं गौतमप्रभुः ।
मंगलं मुनिजम्वाद्या, जैनधर्मोऽस्तु मंगलम् ॥ ४ ॥

अर्हन्तो मंगलं नित्यं, सिद्धा जयति मंगलम् ।
मंगलं साधवः सर्वे, जैनधर्मोऽस्तु मंगलम् ॥ ५ ॥

सर्वमंगलमांगल्यं, सर्वकल्याणकारणम् ।
प्रधानं सर्वधर्माणां, जैनं जयति शासनम् ॥ ६ ॥

---

५१ श्री सद्गुरु स्तुति

(अनुष्टुप्छंद)

अज्ञानतिमिरान्धानां, ज्ञानांजनशलाकया ।
नेत्रमुन्मीलितं येन, तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ १ ॥

अखंडमंडलाकारं, व्याप्तं येन चराचरम् ।
तत्पदं दर्शितं येन, तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ २ ॥

(शार्दूलविक्रीडितम्)

यस्याग्रे वदितुं क्षमो नहि परः वादी दरी दृश्यते ।
कीर्त्तिः शारदशर्वरीशविमला सर्वत्र जेगीयते ॥

पादांभोजनिरीक्षणेन सहसाऽपायाच्च मो मुच्यते ।
तं श्रीसूर्यजरामरं गुरुवरं नित्यं नमामो वयम् ॥ ३ ॥

(उपेन्द्रवज्रावृत्तम्)

भसूगुवाहीयुतकाऽजदैमो देनैर्विशुध्धे बुधधर्मगच्छे ।
गुलाबचंद्रानुजशीरचन्द्रो जीयाच्चिरं शासनकान्तिकारः ॥ ४ ॥

(मन्दाक्रान्तावृत्तम्)

शान्ताकारं सगुणसदनं ज्ञानभाजं मुनीशं ।
शास्त्राधारं सरलहृदयं दिव्यदृष्टिं गुणज्ञं ॥
दोषैर्मुक्तं विमलवचनं पूज्यपादं गुलाब-
चंद्रं वन्दे गुरुवरमहं प्रेमपूर्वं प्रसन्नम् ॥ ५ ॥

(उपजातिवृत्तम्)

शास्त्रार्थिनं सर्वजनोत्तमक्षितौ, मनोनुकूलं बुधबुद्धिवर्धनं ।
ज्ञानात्मकं भव्यभवाब्धितारकं, वीरं सुधीरं प्रणमन्न सीदति ॥६॥

सप्तविभक्तिसंयुक्तं गुरुस्तवना

(शार्दूल)

त्रैलोक्ये हितकारको गुरुरहोरात्रं गुरुं संश्रये ।
विध्वस्ता गुरुणा प्रचंडविषयास्तेभ्यो गुरूभ्यो नमः ॥
प्राप्ता भूरि नरा गुरोर्गुरुपदं वाच्या गुरोः के गुणाः ?
स्वांतं मे रमतां गुरावविरतं भोः भोः गुरो ! पाहि माम् ॥७॥

---

५२. એકવીસ પટ્ટધરોની નામાવલી

(દોહરા)

સંપ્રદાય શુભ લીંબડી, સ્થાપક શ્રેષ્ઠ સુજાન;
ધર્મદાસજી સ્વામીશ્રી, મુનિવર ભયે મહાન....૧

દુજા મૂલચંદ્રજી થયા, ત્રીજા સ્વામી પચાણ;
ચતુર ઇચ્છાજી ઓપતા, પંચ હીરાજી પ્રમાણ. ૨

છઠા કાનજીસ્વામીશ્રી, અજરામરજી સાત;
જેણે ગાદી લીંબડી, સ્થાપક આ સાક્ષાત....૩

આવી અમદાવાદથી, લીંબડી લાયક ગામ;
ધારી ગાદી સ્થાપી અહીં, હૈયે ધારી હામ...૪

અષ્ટમે દેવરાજજી, નવે ભાણ વિખ્યાત;
દશમા હરચંદ સ્વામીજી, એકાદશ દરશાત...૫

દેવજીસ્વામી દીપતા, જ્ઞાની ગુણનિધાન;
વ્યાખ્યાને વાણી વિમલ, વદતા ખટ પિછાન...૬

દ્વાદશ જશનામી જબર, ગોવિંદજી ગુનજાન;
કાનજીસ્વામી ત્રયોદશે, ચૌદ નથુજી મહાન....૭

પંદરમા દીપચંદ્રજી, લાધાજી શણધાર;
મેઘરાજ મહારાજશ્રી, સત્તર શ્રેષ્ઠ ઉર ધાર...૮

દેવચંદ્રજી સ્વામીજી, અષ્ટદશ ઓપંત;
ઓગણીશમા ઓળખો, લવજીસ્વામી સંત...૯

વીશમા ગુલાબચંદ્રજી, ગાદીપતિ ગુણવંત;
એકવીસે અનુપમ મુનિ, ધનજીસ્વામી સુહંત ..૧૦

પટ્ટધરો મુનિ એકવીશ, લીંબડી કે લેખાય;
ગુલાબ વીર પુસ્તક પઢી, મૂલદાસ ગુણ ગાય ..૧૧

—કર્તા રાજકવિ મૂળદાસ મોનદાસ ફલા

૫૩. પૂજ્યશ્રી ગુલાબચંદ્રજીસ્વામીનું ચોઢાળિયુ

(ઢાળ પહેલી)

(રાગ—હંસલો પ્રભુભજનનો આળસુ રે)

વંદું ગુરુ ગુલાબચંદ્રજીસ્વામીજી રે,
જેહના ગુણતણો નહી પાર;
ગુરુજી કૃપા કરી અમ ઉપરે રે. ૧

કચ્છ દેશ રૂડો અને રળીઆમણો રે
ભલું ગામ ભોરારા દીપે અપાર. ગુરુજી૦ ૨

ઓસવાળ જ્ઞાતિ ઉત્તમ વસે જેહમાં રે,
જૈનધર્મ પાળે નિજ કરવા કલ્યાણ. ગુરુજી૦ ૩

શ્રવણભાઈ ગૃહસ્થ સુખી રહે જીહાં રે,
તાસ પત્ની આસઈબાઇ ગુણખાણ. ગુરુજી૦ ૪

દંપતીજીવન ગાળે અતિ ન્યાયમાં રે,
ચાર પુત્ર એક પુત્રી પાંચ છે સંતાન. ગુરુજી૦ ૫

ગુલાબ વીર બન્ને બાંધવનુ જોડલું રે,
ત્રીજા થયા મૂળીબાઇ સતી સુજાણ. ગુરુજી૦ ૬

પૂજ્યશ્રીનો જન્મ ઓગણીસે એકવીસમાં રે,
જ્યેષ્ઠ શુદિ બીજનો દિન મનોહાર. ગુરુજી૦ ૭

માત તાતે ગુંદાલા ગામે વેવિશાલ કર્યું રે,
કન્યા મેઘબાઈ ગુણે શ્રીકાર. ગુરુજી૦ ૮

લઘુભ્રાત પ્રગટ્યા ઓગણીસે છવીસમાં રે,
શ્રાવણ વદિ સાતમ અતિ સુખકાર. ગુરુજી૦ ૯

બન્ને ભાઇ સ્નેહ-સાગરમાં ઝીલતા રે,
પ્રીત ઘણી જલ મીનને અનુહાર. ગુરુજી૦ ૧૦

ઉમર વર્ષ તેર વીત્યા સંસારમાં રે,
જોજો હવે થાય ઉપાદાન તૈયાર. ગુરુજી૦ ૧૧
વિચરતાં નથુજીસ્વામી મહીમંડળે રે,
ઉજ્વલ કરતાં સ્વપરઉદ્ધાર. ગુરુજી૦ ૧૨

(ઢાળ બીજી)

(આવો આવો હે વીર સ્વામી)

ગાવો ગાવો ગુરુના ગુણ, હોંશે આનંદ આનંદ આજ;
આનંદ આનંદ આજ, અમારા સંઘતણા શિરતાજ.
॥ ગાવો૦ ॥

અજરામર ગુરુ આજ્ઞાવર્તી, પૂજ્ય દેવજી સ્વામ;
તેહના શિષ્ય નથુજીસ્વામી, પધાર્યા બોરારા ગામ. ગાવો૦ ૧
વિદ્યાભૂષણ શ્રીકાન મુનિ, ત્યાં વાંચે છે વ્યાખ્યાન;
પૂર્વભવના સુસંસ્કારોથી, થયું અપૂર્વ ભાન ગાવો૦ ૨
આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ, તાપમાં તપી રહ્યા સહુ લોક;
હોમી તેહમાં અણમોલો સાધન, કરે જિંદગી ફોક. ગાવો૦ ૩
વિચારશ્રેણી આગળ વધતા, ઉપજ્યો સંવેગ અપાર;
જગત-જેલથી મુક્ત થવાને, દૃઢ સંકલ્પ ધાર. ગાવો૦ ૪
ગુરુદેવ નથુજીસ્વામીનું, શરણું લીધું સુખકાર;
વીર પંથની તાલીમ લેવા, સજ્જ થયા તે બાળ. ગાવો૦ ૫
મોહતણે વશ નિકટ સંબંધીને, લાગ્યો ભારે આઘાત;
સંસાર પાસ ફસાવા કારણ, ઉપાય કરે ભાત ભાત ગાવો૦ ૬
અનુકૂલ પ્રતિકૂલ ઉપસર્ગો, રચે અમીત્ત અપાર;
ચડ્યો રંગ કીરમીચી જેહને, કોણ ભુંસારનહાર. ગાવો૦ ૭

પૂજ્યશ્રીની વૈરાગ્ય પરીક્ષા, લેવાય છે આજ;
ધગધગતી રેતીમાં દાટયા, ભાવ છોડાવવા કાજ. ગાવો૦ ૮

ત્રણ દિવસ ઓરડામાં પૂરી, વળી આપ્યો તો માર;
કૂવે ઉતારી પૂછે છે, ના કહે તો કાઢીએ બહાર. ગાવો૦ ૯

સિંહ પરે નિડર સ્વામી, આપે ઉત્તર એક તાર;
જીવતો રહીશ તો સાધુ થઈશ, મારે છે એક કરાર. ગાવો૦ ૧૦

વર્ષ એક પરીક્ષામાંહી, ઉત્તીર્ણ થયા ભલી ભાત;
વેવીશાળ તોડીને ચાલ્યા, ગુરુજીની સંઘાત. ગાવો૦ ૧૧

કરે અભ્યાસ અપ્રમત્ત ભાવે, સાથે વીરજીભાઈ;
ઉજ્વલ જીવન બનાવવા ખાતર, લે સંયમ સુખદાઈ. ગાવો૦ ૧૨

(ઢાળ ત્રીજી)

(રાગ—જીવનકી નાંવ ના ડોલે)

બે બાંધવની જોડી મનોહારી, દીક્ષાની હવે થાય છે તૈયારી;
હાં...હવે થાય છે તૈયારી.

લીંબડી ને માંડવીથી મંજૂરી આવી,
સાંભળીને હરખ્યા અપારી. હાં....દીક્ષા૦ ૧

કચ્છ રૂડો દેશ છે ને અંજાર નામે શહેર છે,
વસે વીશા દશાશ્રીમાળી. હાં....દીક્ષા૦ ૨

દલાલ મોણસીભાઇના માણેકચંદ સુત છે,
રાગી જૈનધર્મમાં ભારી. હાં...દીક્ષા૦ ૩

રજોહરણ પાત્રા ને પુસ્તક મંગાવે,
ખરચે છે દ્રવ્ય અપારી. હાં....દીક્ષા૦ ૪

માણેકચંદભાઈના ઘેરથી વરઘોડો નિકળ્યો,
ઉછળે આનંદ ફુવારી. હાં . દીક્ષા૦ ૫
ગલીએ ગલીએ ફરી ચૌટા ને ચોકમાં,
પહોંચ્યા મંડપ મોઝારી. હાં . દીક્ષા૦ ૬
માનવમેદની જામી અથાગ છે,
ઉચરે સૌ જયજયકારી હાં...દીક્ષા૦ ૭
ઓગણીસેં છત્રીશ ગુરુવાર દીપતો,
મહા શુદિ દશમ સુખકારી. હાં....દીક્ષા૦ ૮
ગાદીપતિ નથુજી સ્વામી,
દીક્ષા દીએ વિધિના પાઠ ઉચારી. હાં ..દીક્ષા૦ ૯
ધીર વીર ગંભીર થઇ મહાવ્રતો આદરે,
કિશોરવયે ખરી બલિહારી. હાં...દીક્ષા૦ ૧૦
ચંદ્ર ને સૂર્ય જેવી જોડી બહુ ઓપે,
ગાદીપતિ ગુરુ સ્વીકારી. હાં...દીક્ષા૦ ૧૧
ઉજ્વલ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવા તમન્ના,
એક લાગી સંગ સહુ દૂર નિવારી.
હાં....દીક્ષાની બહુ બની તૈયારી૦ ૧૨

(ઢાળ ચોથી)

(રાગ-વીરા વેશ્યાના યારી)

શ્રી ગુલાબચંદજી સ્વામી, સદ્ગુણધામી,
જ્ઞાન આરામી, વંદન વાર હજાર;
શાસ્ત્ર સિદ્ધાંતના અમીરસ ઝરણાં, પીધા અમૃત પાન,
મધુર શૈલીએ ઉપદેશ આપી, કર્યો ઉપકાર મહાન રે. શ્રી૦

સંસ્કૃત વ્યાકરણ કાવ્ય રસોથી, વિસ્તર્યો જ્ઞાનવિકાસ,
જીવનપોષક શુદ્ધ ગુણોવડે,સમાજ પર પાડ્યો પ્રકાશ રે. શ્રી૦
શાસ્ત્રી લીપીના સુંદર લખાણો, લખ્યા અપરંપાર;
મૌક્તિક સમ અક્ષર તુમ ઓપે,જોતાં આનંદ અપાર રે શ્રી૦

ભોરારા ગામે ત્રેપનની સાલે, જયેષ્ઠ શુકલ ગુરૂવાર;
પંડિત રત્નમુનિને આપે, આપ્યો સંયમ સુખકાર રે શ્રી૦
ભારતભૂષણ નામ ગજાવ્યું, દેશ વિદેશે વિખ્યાત,
શતાવધાની રત્નચંદ્રજીસ્વામી,શિષ્ય આપના પ્રખ્યાત રે.શ્રી૦

ઓગણીસેં અઠયાસી જયેષ્ઠે, શુકલા એકમ રવિવાર,
પદવી પૂજયની પામ્યા ગુરુદેવ, લીંબડી શહેર મોઝાર રે.શ્રી૦
કવિવર્ય શ્રી વીરજીસ્વામી, દ્વિસહસ્ર એકની સાલે,
પાંસઠ વર્ષ ચારિત્રને પાળી, જેતપુરે કર્યો કાળ રે. શ્રી૦

કચ્છ ગુજરાત સૌરાષ્ટ્રે વિચરી, પહોંચાડયો વીર સંદેશ,
ત્રણની સાલે સ્થિરવાસ લીંબડીમાં,
સંઘની ભક્તિ વિશેષ રે શ્રી૦

આઠની સાલે શુકલ મધુ માસે, બારમો દીન રવિવાર;
સમાધિભાવે સ્વર્ગે સંચરીઆ, કરી સહુને નિરાધાર રે શ્રી૦
લીંબડી સંઘમાં ઝલકતો ભાનુ, અસ્ત થયો આવાર;
અજોડ નિર્વાણમહોત્સવ કરતાં, શ્રીસંઘનેશોક અપાર રે શ્રી૦
બોંતેર વર્ષ મુનિધર્મ પાલી, વલી ઉપર બે માસ;
વર્ષ ચોવીસ આચાર્યપદે રહી, શાસનમાં કર્યો ઉજાસ રે. શ્રી૦

શિષ્ય સમુદાય સુંદર આપનો, નવલમુનિ કરે જયોત;
શાન્તમૂર્તિ રૂપચંદજીસ્વામી, ઉજવલ કરે છે ઉદ્યોત રે. શ્રી૦

કર્તા–વયોવૃદ્ધા મહાસતીજી વેલબાઈસ્વામી તથા વિદુષી
મહાસતીજી માણેકબાઈસ્વામીની આજ્ઞાનુવર્તિની બા૦
બ્ર૦ વિદુષી મહાસતીજી ઉજવલકુમારી બાઇ સાધ્વીજી

૫૪. ગુરુને પધારવાનું આમંત્રણ

(નોકર મત જાના શિરદાર—એ રાગ)

પધારો ગુણીયલ શ્રી ગુરુરાજ, સુધારો સેવકનાં સૌ કાજ.
એ ટેક.

દેશ વિદેશ વિચરી ખાંતે, કર્યાં બહુ ઉપકાર;
કંઈક જીવોને તારી પ્રીતે, આપ્યા શિવપુર દ્વાર. પધારો૦

બહુ દિવસે વિનંતિ સ્વીકારી, લઈ શિષ્યો પરિવાર;
પૂર્ણ પુન્યથી પાવન કરવા, આવ્યા અહીં અણગાર પધારો૦

કુસંપ કલેશ કંકાસ કાઢીને, આપો સદ્‌ઉપદેશ;
વ્હેમ વાસના તજાવી ઉરથી, સમજાવો ધર્મ વિશેષ. પધારો૦

નરનારી નિરખી ગુરુ મુખડા, વંદે વારંવાર;
વીર મુનિ કહે ભવસિંધુથી, ઉતારે ગુરુ પાર. પધારો૦

---

૫૫. સાધુજીઓ વિહાર કરતા હોય તે સમયે બોલવાનું ગીત

(રાગ–ધનાશ્રી ગઝલ)

અરજ સુણો મહારાજ, અમારી અરજ સુણો મહારાજ.
—એ ટેક.

સદ્‌બોધથી સરલ બનાવી, સરલ કર્યો આ સમાજ. અમારી૦
દુઃખ ઉપજે છે દિલમાં અમોને, આપ વિયોગે આજ. અમારી૦
સાચો માર્ગ આપે સુણાવ્યો, કરવા આત્મનું કાજ. અમારી૦
ગમશે નહિ ગુરુ આપ વગરનું, નક્કી અમે નારાજ. અમારી૦
સંપસુલેહ કરાવ્યો સહુમાં, સંઘતણા શિરતાજ. અમારી૦
સંતશિષ્ય સુખ કરવા માટે, ઉત્તમ આપ ઈલાજ. અમારી૦

–કર્તા કવિવર્યશ્રી નાનચંદ્રજી મહારાજ

૫૬. વિહાર વખતે કરવાની ગુરુજીની સ્તુતિ

(ગઝલ)

ગુરુજી આપ છો નાવિક, ધરમ નાવ ચલાવનારા;
મેળવવા મોક્ષ બંદરને, રહો સંસારથી ન્યારા. ૧
મોહ સંસારસાગરથી, અબુધ જનને ઉદ્ધારનારા;
કરી ઉપદેશ બહુ પ્રેમે, કરો ઉપકાર બહુ પ્યારા ૨
વિહારી આપ છો ગુરુજી, નહિ અમ પાસ વસનારા,
બતાવી દુર્ગુણો અમમાં, સદા સમભાવ ભજનારા ૩
ખરાં તત્ત્વો બતાવોને, વિવિધ વિષયે ચરચનારાં;
હમારી ઉન્નતિ માટે, બહુવિધ કષ્ટ સહેનારા. ૪
બેસાડી ધર્મ-નાવામાં, મુમુક્ષુ સાથ લેનારા;
થવા સિદ્ધ આપ ત્યમ પરનાં, બધાં દુઃખ દૂર કરનારા. ૫
મૂકી આ સેવકોને અહિં, સીધાવો અન્ય દુઃખ હરવા;
કરી બહુ ઉગ્ર વિહારો, વિયોગીની નથી પરવા. ૬
રખે આ સેવકોકેરાં, હૃદયથી દૂર કદિ થાતા;
પ્રકાશક રત્નત્રયીકેરા, સદા ગુરુજી રહો સાતા. ૭

---

૫૭. પ્રસ્તાવિક ધૂન.

ॐ અન્તર્યામી દેવ ! શુદ્ધ ભાવે કરું સેવ;
ચિત્ત શાન્તિ નિત્યમેવ, ॐ અન્તર્યામી દેવ. ૧
દેવ અમારા શ્રી અરિહંત, ગુરુ અમારા ગુણિયલ સંત. ૨
અદ્ધમ ઉદ્ધારણ શ્રી અરિહંત, પતિતપાવન ભજ ભગવંત. ૩
સત્યનો જય જૈનશાસનનો જયજય,
દેવગુરુધર્મ તત્ત્વનો જય જય. ૪ॐ
ઋષભ જય પ્રભુ પારસ જય જય,
મહાવીર જય ગુરુ ગૌતમ જય જય. ૫

પ્રિયતમ પ્રિયતમ પ્રિયતમ પ્યારા, અર્હંત્ અંતર્યામી અમારા. ૬
ત્રિજગવંદન ત્રિશલાનંદન, પાપનિકંદન પ્યારા ૭
પ્રાણુસખા ત્રિભુવન પ્રતિપાલક, જીવન કે અવલંબન રે (૨)
જગઆશ્રય જગપતિ જગવંદન, અનુપમ અલખનિરંજન રે. ૮
દેહ વિનાશી હું અવિનાશી, આનંદમય છે આત્મસ્વરૂપ ૯
સહજાનંદી શુદ્ધ સ્વરૂપી, અવિનાશી હું આત્મસ્વરૂપ. ૧૦
શાંતિ કરો શ્રી શાંતિનાથ, ગિરતે હુવેકા પકડો હાથ. ૧૧
જિનવરજીનો પકડો હાથ, તે ભવોભવ આવે સાથ. ૧૨
જય જય હો શ્રી જિનવર વીર, વીર બનાદો શ્રી મહાવીર. ૧૩
ભજ મહાવીર ભજ મહાવીર,
ભયહર ભજ મન ભજ મહાવીર. ૧૪

મહાવીરને ચરણે, ગૌતમને શરણે;
સદા રહો પ્રભુ, મહાવીરને ચરણે........૧૫

---

૫૮. અન્તિમ મંગળ

શાસનમંડન સ્વામીજી, નામ સદા જયકાર;
ત્રૈલોકનમે તિલક સમ, ભજ ત્રિશલાનંદકુમાર,
મુક્તિવર વર્ધમાન કી જય.

જિનવર નામ જપે સદા, પાપ હોવત સબ ક્ષય;
મોક્ષ ધામ પાવત તુરત, મીટ જાવે સબ ક્ષય;

કહોજી શ્રી જૈનધર્મ કી જય.
બોલોજી શ્રી શાન્તિનાથ કી જય.
કહોજી શ્રી શાસનદેવ કી જય.
બોલોજી સદ્ગુરુદેવ કી જય.

પુસ્તક ભંડારોની યાદી

સૂચના–પ્રકાશક તરફથી પ્રસિદ્ધ થએલ જૈન શિક્ષણ-પાઠમાળા સાથે શ્રી જિનાદિ સ્તુતિસંગ્રહ પુસ્તક ભંડારોની યાદીમાં આપેલા સ્થળોને તેમજ અન્ય પુસ્તકભંડારો કે જૈન શાળા કે જ્ઞાનાભ્યાસીઓને વિ. સં. ૨૦૧૭ ના કારતક સુદ ૧૫ સુધીમાં પોસ્ટ ખર્ચ નવા. ૧૫ પૈસા નીચેના સરનામે મોકલવાથી ભેટ મોકલવામાં આવશે

શા ઠાકરશી કરશનજી મુ. થાનગઢ (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧) પૂજ્ય શ્રી અજરામરજી સ્વામી પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. શેઠ નાનજી ડુંગરસી સ્થાનકવાસી
જૈન મોટા ઉપાશ્રય લીંબડી (સૌરાષ્ટ્ર

(૨) પૂજ્ય શ્રી લાધાજીસ્વામી પુસ્તકાલય
લીંબડી (સૌરાષ્ટ્ર)

(૩) પૂજ્ય શ્રી દેવચંદ્રજી સાર્વજનિક પુસ્તકાલય
લીંબડી (સૌરાષ્ટ્ર)

(૪) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર જ્ઞાનભંડાર
ઠે સ્થાનકવાસી જૈન મોટા ઉપાશ્રય
લીંબડી (સૌરાષ્ટ્ર)

(૫) પૂજ્ય શ્રી દીપચંદ્રજી જૈન જ્ઞાનભંડાર
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય પાણસણા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૬) શ્રી મોટા જીવણજી પુસ્તકાલય
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય પાણસણા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૭) શ્રી લવજીસ્વામી જૈન પુસ્તકાલય
ઠે સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય ચુડા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૮) શ્રી લવજીસ્વામી જૈન પુસ્તકાલય
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય રામપરા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૯) પૂજ્ય શ્રી દેવચંદ્રજી પુસ્તકાલય
ઠે. લીંબડીસ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય સાયલા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૦) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર પુસ્તક ભંડાર
ઠે. લીંબડી સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય સાયલા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૧) પૂજ્ય શ્રી લાધાજીસ્વામી પુસ્તક ભંડાર
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય સુદામડા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૨) શ્રી લવજીસ્વામી જૈન પુસ્તકાલય
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય સેજકપર (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૩) શ્રી લવજીસ્વામી જૈન પુસ્તકાલય,
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, ધાંધલપર (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૪) પુજ્ય શ્રી અજરામરજી સ્વામી જૈન પુસ્તકાલય,
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય વીંછીયા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૫) શ્રી લવજીસ્વામી લાયબ્રેરી,
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, આણંદપર (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૬) પૂજ્ય શ્રી લવજીસ્વામી જૈન પુસ્તકાલય,
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય ચોટીલા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૭) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર પુસ્તકભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, ચોટીલા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૮) શ્રી કપૂરચંદ્રજી પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, ચોટીલા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૧૯) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર પુસ્તક ભંડાર, થાનગઢ (સૌરાષ્ટ્ર)

(૨૦) શ્રી ઉમેદચંદ્રજી પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય. થાનગઢ (સૌ

(૨૧) પૂજ્ય શ્રી અજરામરજી પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, વાંકાનેર (સૌ

(૨૨) શ્રી ઉત્તમચંદ્રજી પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય. વાંકાનેર (સૌર

(૨૩) પૂજ્ય શ્રી અજરામરજી સ્વામી પુસ્તકાલય
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન લીંબડી ઉપાશ્રય,
જેતપુર (સૌર

(૨૪) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન લીંબડી ઉપાશ્રય,
જેતપુર (સૌર

(૨૫) પૂજ્ય શ્રી અજરામરજી સ્વામી જૈન પુસ્તક ભં
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન લીંબડી ઉપાશ્રય
સ્ટેશન પ્લોટ નં. ૭૪ ધોરાજી (સૌર

(૨૬) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય જુનાગઢ (સૌરા

(૨૭) શ્રી લવજીસ્વામી જૈન સ્થાનક પુસ્તકાલય–જુના

(૨૮) શ્રી પાનાચંદજી સ્વામી જૈન પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, ચણાકા (સૌરા

(૨૯) શ્રી લવજીસ્વામી જૈન પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, જામકંડોરણા (સૌરા

(૩૦) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, જામનગર (સૌરા

(૩૧) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, નેકનામ (સૌરા

(૩૨) પંડિત શ્રી ઉત્તમચંદ્રજી જૈન પુસ્તક ભંડાર

(૩૩) જૈન જ્ઞાનવર્ધક લાયબ્રેરી.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, મોરબી (સૌરાષ્ટ્ર)

(૩૪) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન મણીબાઈ પોષધશાળા.
સનાળારોડ, મોરબી (સૌરાષ્ટ્ર)

(૩૫) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, સરા (સૌરાષ્ટ્ર)

(૩૬) શતાવધાની પંડિત શ્રી રત્નચંદ્રજી પુસ્તકાલય
ઠે. શ. પં. શ્રી રત્નચંદ્રજી જૈન જ્ઞાનમંદિર.
રત્નજ્યોત કાર્યાલય, સુરેન્દ્રનગર (સૌરાષ્ટ્ર)

(૩૭) જૈન જ્ઞાનવર્ધક લાયબ્રેરી.
સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય ,, (,,)

(૩૮) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તકાલય
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, જોરાવરનગર (,,)

(૩૯) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર પુસ્તકભંડાર.
ઠે. ડોસા લાલચંદ સ્થાનકવાસી જૈન મોટા ઉપાશ્રય
વઢવાણ શહેર (સૌરાષ્ટ્ર)

(૪૦) શતાવધાની પંડિત શ્રી રત્નચંદ્રજી બાલ પુસ્તકાલય.
ઠે ડોસાલાલચંદ સ્થાનકવાસી જૈન મોટો ઉપાશ્રય,
વઢવાણશહેર (સૌરાષ્ટ્ર)

(૪૧) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, લખતર ,,

(૪૨) છકોટી સ્થાનકવાસી જૈન સંઘ પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી ઉપાશ્રય, ભાટવાડો,
વીરમગામ (ગુજરાત)

(૪૩) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તકાલય.
ઠે. સારંગપુર દોલતખાના
સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી ઉપાશ્રય, અમદાવાદ

(૪૪) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર પુસ્તકાલય.
ઠે. શ્રી સૌરાષ્ટ્ર સ્થાનકવાસી જૈન સંઘ-અમદાવાદ
ઘીકાંટા રોડ, નગરશેઠના વંડામાં, સંઘની વાડી.

(૪૫) સ્થાનકવાસી પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, સાબરમતી-અમદાવાદ

(૪૬) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સગરામપરા સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય,
સૂરત (ગુજરાત)

(૪૭) શતાવધાની પંડિત શ્રી રત્નચંદ્રજી પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય, કઠોર (ગુજરાત)

(૪૮) પૂજ્ય શ્રી અજરામરસ્વામી પુસ્તક ભંડાર.
ઠે સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, માંડવી-કચ્છ.

(૪૯) પૂજ્ય શ્રી દીપચંદ્રજી સ્વામી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક ભુજ-કચ્છ

(૫૦) પૂજ્ય શ્રી લવજીસ્વામી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. દેવલીયાના દરવાજે સ્થાનકવાસી જૈન
છકોટી સ્થાનક અંજાર-કચ્છ.

(૫૧) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, અંજાર-કચ્છ.

(૫૨) પૂજ્ય શ્રી દેવચંદ્રજી પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, મુંદ્રા-કચ્છ.

(૫૩) પૂજ્ય શ્રી અજરામરજી સ્વામી જૈન પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, ગુંદાલા-કચ્છ.

(૫૪) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબવીર પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી જ્ઞાનશાળા, ગુંદાલા-કચ્છ.

(૫૫) પૂજ્ય શ્રી ગુલાબચંદ્રજી પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, ભોરારા-કચ્છ.

(૫૬) પૂજ્ય શ્રી લાધાજીસ્વામી પુસ્તકાલય.
ઠે સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક,
રતાડીયા (ગણેશવાળો) (,,)

(૫૭) શ્રી વીર જ્ઞાનભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, પ્રાગપુર-કચ્છ

(૫૮) પૂજ્ય શ્રી દેવચંદ્રજી પુસ્તકાલય
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, સમાઘોઘા-કચ્છ.

(૫૯) પૂજ્ય શ્રી દેવચંદ્રજી પુસ્તકાલય.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, રામાણીયા ,,

(૬૦) પૂજ્ય શ્રી અજરામરજી સ્વામી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક,
તુંબડી (નાની) કચ્છ.

(૬૧) શ્રી સુંદર પુસ્તકાલય
ઠે. ઉત્તરો ફલીયો સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક,
બીદડા-કચ્છ.

(૬૨) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, દોણુ-કચ્છ.

(૬૩) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક, માનકુવા-કચ્છ.

(૬૪) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–ચાંદરાડી–કચ્છ

(૬૫) પૂજ્ય શ્રી અજરામરજીસ્વામી પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–મથડા (,,)

(૬૬) શ્રી વીર જ્ઞાનભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–ભચાઉ (પૂર્વ,,)

(૬૭) શ્રી મંગળ જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–શામખીયારી(,, ,,)

(૬૮) શ્રી મંગળ જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–લાકડીયા (,, ,,)

(૬૯) શ્રી મંગળ જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–રાપર (,, ,,)

(૭૦) શ્રી મંગળ જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–રવ (,, ,,)

(૭૧) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–ત્રંબો (,, ,,)

(૭૨) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–સુવઇ (,, ,,)

(૭૩) સ્થાનકવાસી જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–રામવાવ (,, ,,)

(૭૪) પૂજ્ય શ્રી અજરામરજી પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–મનફરા (,, ,,)

(૭૫) શ્રી વીર જ્ઞાનભંડાર.
ઠે સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–ખારોઇ (,, ,,)

(૭૬) શ્રી વીર જ્ઞાનભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–આધોઈ („ „)

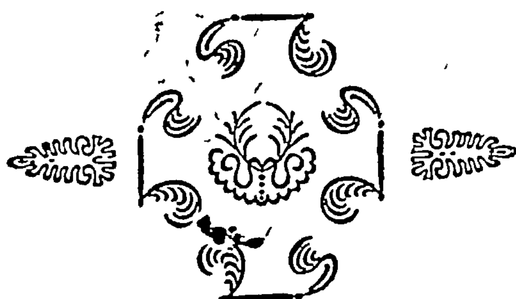
(૭૭) શ્રી મંગળ જૈન પુસ્તક ભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–સઈ („ „)

(૭૮) સ્થાનકવાસી જૈન જ્ઞાનભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–ગાગોદર („ „)

(૭૯) જૈન જ્ઞાનભંડાર.
ઠે. સ્થાનકવાસી જૈન છકોટી સ્થાનક–પેથાપર („ „)

(૮૦) શતાવધાનિ પંડિતશ્રી રત્નચંદ્રજી જૈન પુસ્તકાલય
બલાચોર (પંજાબ)

(૮૧) શતાવધાની પંડિતશ્રી રત્નચંદ્રજી જૈન પુસ્તકાલય.
ઠે. શ્રી કૃષ્ણચંદ્રાચાર્ય, જૈનાશ્રમ યુનિવર્સિટી.
બનારસ નં. ૫

પૂજ્યશ્રી ગુલાબ વીર ગ્રન્થમાળાના
રત્નોની યાદી

રત્ન સંખ્યા	ગ્રંથનું નામ	કર્તાનું નામ
૧	શ્રી પ્રસ્તારરત્નાવલી	ભા. ભૂ. શ. પંડિતશ્રી રત્નચંદજી મહારાજ
૨	કર્તવ્યકૌમુદી [પ્રથમ ગ્રન્થ] (ગુજરાતી વિવેચન સાથે)	,,
૩	જૈનસિદ્ધાન્ત કૌમુદી મૂલમ્ (અર્ધમાગધી વ્યાકરણમ્)	,,
૪	જૈનાગમ શબ્દસંગ્રહ	,,
૫	પ્રાકૃત પાઠમાળા	,,
૬	અર્દ્ધમાગધી શબ્દરૂપાવળી	,,
૭	અર્દ્ધમાગધી ધાતુરૂપાવળી	,,
૮	કર્ત્તવ્યકૌમુદી [દ્વિતીય ગ્રન્થ] (ગુજરાતી વિવેચન સાથે)	,,
૯	પૂજ્યશ્રી અજરામરજીસ્વામીનું જીવનચરિત્ર	,,
૧૦	શ્રાવકવ્રતપત્રિકા	,,
૧૧	ભાવનાશતક ગુજરાતી વિવેચન સાથે	,,
૧૨	રત્નગદ્યમાલિકા	સંપાદક મગનલાલ મોતીચંદ શાહ
૧૩	અર્દ્ધમાગધી કોષ ભાગ ૧ લો	ભા. ભૂ. શ. પં. શ્રી રત્નચંદજી મહારાજ

૧૪ જૈન દર્શનમીમાંસા [સંસ્કૃત નિબંધ] ભા. ભૂ શ. પં.
શ્રી રત્નચંદ્રજી મહારાજ
૧૫ અર્દ્ધમાગધી કોષ ભા. ૨ જો ,,
૧૬ ,, ,, ભા. ૩ જો ,,
૧૭ ,, ,, ભા. ૪ થો ,,
૧૮ રેવતીદાનસમાલોચના
(મૂલ વૃત્તિ હિન્દી અનુવાદ સહિત) ,,
૧૯ ચોમાસી સંવત્સરી સમાલોચના (નિબંધ) ,,
૨૦ જૈન સિદ્ધાન્તકૌમુદી અર્દ્ધમાગધી વ્યાકરણમ્ ,,
(સ્વોપજ્ઞાર્થ પ્રકાશિકા વ્યાખ્યાનોપેતા)
૨૧ અર્દ્ધમાગધી કોષ ભાગ ૫ મો ,,
૨૨ કારણસંવાદ (ગુજરાતી) ,,
૨૩ નિત્યસ્તુતિપાઠ સંગ્રાહક મુનિ પૂનમચંદજી
૨૪ ભજનપુષ્પવાટિકા ,, ,,
૨૫ સૃષ્ટિવાદ અને ઇશ્વર (ગુજરાતી) ભા. ભૂ. શ. પં.
શ્રી રત્નચંદજી મહારાજ
૨૬ જૈન સાહિત્ય સંશોધનકી આવશ્યકતા (નિબંધ) ,,
૨૭ રત્નપદ્યગ્રન્થમાળા ,,
૨૮ શ્રાવકઆલોયણા સંશોધક
પૂજ્યશ્રી ગુલાબચંદજી મહારાજ
૨૯ નિત્યપાઠાવલી સંપાદક
મુનિશ્રી રૂપચંદજી મહારાજ
૩૦ જૈન સ્તવન સંગ્રહ સંપાદક–જયંત
૩૧ પૂજ્ય શ્રી ગુલાબ-વીર જીવનચરિત્ર લેખક
મુનિશ્રી નવલચંદજી મહારાજ
૩૨ શ્રી વીર કથામૃત ભાગ બીજો સંગ્રાહક
કવિવર્યશ્રી વીરજી મહારાજ

૩૩ જૈન સ્તવન સંગ્રહ ભાગ ૩ સંપાદક–જયંત
૩૪ અવધાનની કળા લેખક–જયંત
૩૫ જૈન શિક્ષણ પાઠમાળા પ્રયોજક
ગુલાબચંદજી મહારાજ
૩૬ શ્રી વીર કથામૃત ભા. ૩ જો સંગ્રાહક
કવિમહારાજ વીરજીસ્વામી
૩૭ શ્રી વીર પદ્યાવલી ભા ૧ લો કર્તા ,, ,, ,,
૩૮ શ્રી વીર ગહુંલી સંગ્રહ સંગ્રહકાર ,, ,, ,,
૩૯ શ્રી વીર પદ્યાવલી ભા. ૨ જો કર્તા ,, ,, ,,
૪૦ પ્રાસંગિક પ્રશ્નોત્તર સંગ્રા૦ શા ચીમનલાલ મણિલાલ
૪૧ શ્રી ગુરુગુણગીતા સંપા૦ મુનિશ્રી રૂપચંદજી સ્વામી
૪૨ જિનસ્તોત્રાદિ સંગ્રહ સંગ્રાહક
મુનિશ્રી નવલચંદજી મહારાજ
૪૩ નીતિદીપકશતક ગૂર્જર ભાષા. વિદ્યાભૂષણશ્રી કાનજી મ૦
૪૪ મચ્છકુમાર લેખક જયંત
૪૫ અહિંસાતત્ત્વનિર્ણય લેખક
પંડિત મુનિશ્રી ડુંગરસિંહજી મહારાજ
૪૬ શૂળીનું સિંહાસન લેખક–જયંત
૪૭ શ્રી વીર પદ્યાવલી ભાગ ૩ કર્તા કવિવર્યશ્રી વીરજીસ્વામી
૪૮ ધર્મસિંહમંત્રીનો રાસ અને શિવબોધ
સંપાદક શાન્તમૂર્તિશ્રી રૂપચંદજી મહારાજ
૪૯ સામાયિક પ્રતિક્રમણ સાર્થ સંશોધક
શાન્તમૂર્તિશ્રી રૂપચંદજી સ્વામી
મુનિશ્રી નવલચંદજી સ્વામી
૫૦ શ્રી જિનાદિ સ્તુતિસંગ્રહ સંગ્રાહક
મુનિરાજશ્રી નવલચંદજી મહારાજ

શાન્તમૂર્તિ મહારાજશ્રી રૂપચંદ્રજીસ્વામી તથા મુનિરાજશ્રી નવલચંદ્રજીસ્વામીએ સંશોધન કરેલ અને સદ્‌ગૃહસ્થો તરફથી પ્રકાશિત થયેલ પુસ્તકોનું

યાદીપત્રક.

ક્રમાંક	પુસ્તકોનું નામ	આવૃત્તિ	કિંમત કે ભેટ	પ્રકાશન સંવત	પ્રત	પોસ્ટેજ ખર્ચ ન. પૈ.
૧	વીર કથામૃત ભાગ ૧ લો	૧	૧–૮–૦	૨૦૦૬	૧૨૫૦	૨૩
૨	ધર્મસિંહ મંત્રીનો રાસ અને શિવબોધ	૧	ભેટ	૨૦૦૬	૧૦૦૦	૮
૩	નિત્ય પાઠાવલી	૨	ભેટ	૨૦૦૭	૫૦૦	૨૦
૪	સામાયિક સૂત્ર મૂળ	૪	ભેટ	૨૦૦૭	૧૦૦૦	૮
૫	સામાયિક પ્રતિક્રમણ સૂત્ર મૂળ	૪	ભેટ	૨૦૦૭	૧૦૦૦	૮
૬	ભક્તામર સ્તોત્ર (અર્થ સહિત)	૧	ભેટ	૨૦૦૭	.	૮
૭	અનુપૂર્વી અને સાધુવંદણા	૧	ભેટ	૨૦૦૭	૫૦૦	૮
૮	શ્રાવક આલોયણા	૧	ભેટ	૨૦૦૭	૧૦૦૦	૧૭
૯	પૂજ્યશ્રી ગુલાબવીર જીવનચરિત્ર	૧	ભેટ	૨૦૦૯	૧૦૦૦	૨૧

ક્રમાંક	પુસ્તકોનું નામ	આવૃત્તિ	કિંમત કે ભેટ	પ્રકાશન સંવત	પ્રત	પોસ્ટેજ ખર્ચ ન. પૈ
૧૦	શ્રી વીર કથામૃત ભાગ ૨જો	૧	૧-૮-૦	૨૦૦૯	૧૧૦૦	૪૧
૧૧	શ્રી વીર કથામૃત ભાગ ૩જો	૧	૧-૪-૦	૨૦૧૦	૧૦૦૦	૨૬
૧૨	શ્રાવક વ્રત પત્રિકા	૧૦	ભેટ	૨૦૧૦	૨૫૧	૮
૧૩	પ્રાસંગિક પ્રશ્નોત્તર અથવા સમયોચિત પ્રશ્નોત્તરી	૧	ભેટ	૨૦૧૦	૧૦૦૦	૮
૧૪	ગુરુગુણગીતા	૧	ભેટ	૨૦૧૧	૫૦૦	૮
૧૫	જિનસ્તોત્રાદિ સંગ્રહ	૧	ભેટ	૨૦૧૧	૫૦૦	૮
૧૬	નીતિ દીપકશતક (ગુર્જર ભાષાનુવાદ સહિત)	૧	ભેટ	૨૦૧૨	૬૦૦	૧૪
૧૭	વીર પદ્યાવલી ભાગ ૨જો	૧	ભેટ	૨૦૧૪	૫૦૦	૩૨
૧૮	વીર પદ્યાવલી ભાગ ૩જો	૧	ભેટ	૨૦૧૪	૫૦૦	
૧૯	સામાયિક પ્રતિક્રમણ સાર્થ	૧	ભેટ	૨૦૧૫	૧૦૦૦	૨૦
૨૦	જૈન શિક્ષણ પાઠમાળા	૫	ભેટ	૨૦૧૫	૧૧૫૦	૧૫
૨૧	શ્રી જિનાદિ સ્તુતિ સંગ્રહ	૧	ભેટ	૨૦૧૫	૧૧૫૦	

—: સૂચના :—

ઉપરના પુસ્તકોમાંથી નંબરવાર લખેલ સૂચના મુજબ પોસ્ટ ખર્ચ મોકલનારને ભેટના પુસ્તકો મોકલવામાં આવશે.

(૪–૫–૯ થી ૨૧)

પૂજ્યશ્રી ગુલાબવીર પુસ્તક ભંડાર

સેક્રેટરી શા ત્રિભોવનદાસ પ્રેમચંદ મુ. થાનગઢ, (સોરાષ્ટ્ર)

(૨ થી ૮–૧૦–૧૨–૧૬ થી ૨૧)

પૂજ્યશ્રી ગુલાબવીર જ્ઞાનભંડાર

શેઠ કાન્તિલાલ વ્રજલાલ ઠે. મોટી બજાર

મુ. લીંબડી, (સૌરાષ્ટ્ર)

(૪–૫–૭–૧૨–૧૩–૧૧ થી ૨૧)

શ્રી વીર જ્ઞાનભંડાર-

શા માંઢણ, જુઠાભાઇ

મુ. ભચાઊ, (પૂર્વ કચ્છ)

